

การส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๒

ภายใต้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑
(พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔)

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

<http://www.nmpc.go.th>

การส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๒

ภายใต้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔)

ผู้จัดพิมพ์ : กรมการศาสนา

ปีที่พิมพ์ : พ.ศ. ๒๕๖๒

จำนวนพิมพ์ : ๖,๐๐๐ เล่ม

ที่ปรึกษา	นายกฤษฎพงษ์ ศรี	ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
	นายกิตติพันธ์ พานสุวรรณ	อธิบดีกรมการศาสนา
	รศ.นพ.สุริยเดว ทรีปาตี	ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)
	นางศรีนวล ลักกิตโร	รองอธิบดีกรมการศาสนา
	นายชวลิต ศิริภิมย์	ที่ปรึกษากกรมการศาสนา
	นายพลศักดิ์ สุขทรัพย์ทวีผล	ผู้อำนวยการกองศาสนูปถัมภ์
	นายสำรวย นักการเรือน	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
	นางสุรีย์ เกาศล	เลขานุการกรมการศาสนา
	นายอนุชา หะระหนี	ผู้อำนวยการสำนักงานขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

คณะกรรมการด้านข้อมูลและภาพประกอบ

คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับกระทรวงทุกกระทรวง

คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัดทุกจังหวัด

คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมกรุงเทพมหานคร

คณะอนุกรรมการและคณะกรรมการด้านการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงาน

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

โดย กรมการศาสนาและศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) กระทรวงวัฒนธรรม

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด

๗๙ ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐

โทร. ๐-๒๕๖๑-๔๕๖๗ โทรสาร ๐-๒๕๗๙-๕๑๐๑

นายโชคดี ออสุวรรณ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

คำนำ

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติได้จัดทำแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) และได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ในการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ อันเป็นแผนส่งเสริมคุณธรรมฉบับแรกของไทย ภายใต้การกำกับดูแลโดยคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน เพื่อพัฒนาประเทศให้มีความสมดุลทั้งด้านวัตถุและจิตใจ โดยมีแนวคิดให้ “คุณธรรมนำการพัฒนา” พร้อมทั้งก้าวไปสู่ “สังคมคุณธรรม” ตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี โดยเน้นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ควบคู่ไปกับการปฏิรูปที่สำคัญทั้งในส่วนของการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม เพื่อให้ คนมีความดีอยู่ใน “วิถี” การดำเนินชีวิตและมีจิตสำนึกร่วมในการสร้างครอบครัวที่เข้มแข็งอบอุ่น และสร้าง “สังคมคุณธรรม” ที่น่าอยู่เป็น “สังคมคุณธรรมที่มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

ตลอดระยะเวลา ๓ ปีที่ผ่านมา ขอขอบคุณ “พลังอันยิ่งใหญ่” จากคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมทุกกระทรวง ทุกจังหวัด และหน่วยงานจากทุกภาคส่วน ตลอดจนประชาชนในทุกพื้นที่ ร่วมเปลี่ยนสังคมไทยให้เป็น “สังคมคุณธรรม” ที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน อยู่เย็นเป็นสุขได้อย่างแท้จริง ส่งเสริมให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมที่ยึดมั่น คำสอนทางศาสนา น้อมนำศาสตร์พระราชาเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และรักษาวิถีวัฒนธรรมไทย ด้วยการบูรณาการร่วมมือกันขับเคลื่อนอย่างมีทิศทางและสอดคล้องกันทุกระดับด้วยพลังบวร จนเกิดเป็นองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดใน ๓ ระดับ คือ ระดับส่งเสริมคุณธรรม ระดับคุณธรรม และระดับคุณธรรมต้นแบบ ในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ

กระทรวงวัฒนธรรม โดยกรมการศาสนา และศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ในฐานะฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ได้รวบรวมผลการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงาน ประจำปี ๒๕๖๒ ภายใต้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๒) ของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับกระทรวง ระดับจังหวัด กรุงเทพมหานคร ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐ องค์กรอิสระ และภาคเอกชน เพื่อประชาสัมพันธ์ผลงานของแต่ละหน่วยงาน และเป็นประโยชน์ในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของแต่ละหน่วยงานต่อไป

(นายกิตติพันธ์ พานสุวรรณ)

อธิบดีกรมการศาสนา

กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

สารบัญ

คำนำ

สารบัญ

บทนำ

๑

การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ
ส่งเสริมคุณธรรมระดับกระทรวง

๑๙

การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ
ส่งเสริมคุณธรรมกรุงเทพมหานครและระดับจังหวัด

๔๑

การดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงาน

๑๒๑

บทนำ

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกาศเมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดความหมายของคำว่า “คุณธรรม” และ “จริยธรรม” ไว้ดังนี้

“คุณธรรม” หมายความว่า สิ่งที่มีคุณค่า มีประโยชน์ เป็นความดีงาม เป็นมโนธรรม เป็นเครื่องประคับประคองใจให้เกลียดความชั่ว กลัวบาป ให้ความดี เป็นเครื่องกระตุ้นผลักดันให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบ เกิดจิตสำนึกที่ดีมีความสงบเย็นภายใน และเป็นสิ่งที่ต้องปลูกฝังโดยเฉพาะเพื่อให้เกิดขึ้นและเหมาะสมกับความต้องการในสังคมไทย

“จริยธรรม” หมายความว่า กรอบหรือแนวทางอันดีงามที่พึงปฏิบัติ ซึ่งกำหนดไว้สำหรับสังคม เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยงดงาม ความสงบร่มเย็นเป็นสุข ความรักสามัคคี ความอบอุ่น มั่นคงและปลอดภัยในการดำเนินชีวิต

ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และนโยบายประเทศไทย ๔.๐ รัฐบาลมุ่งเน้นคุณธรรมนำการพัฒนา สร้างคนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สร้างสังคมคุณธรรมที่เกื้อกูลและแบ่งปัน เพื่อพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ขับเคลื่อนตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่านกลไกประชารัฐให้ครอบคลุมในทุกมิติ

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ได้จัดทำ “แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔)” ขึ้น ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบและประกาศใช้ เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ อันเป็นแผนแม่บทระดับชาติเพื่อให้ทุกหน่วยงานใช้เป็นกรอบและทิศทางในการดำเนินงาน โดยนำกลไกประชารัฐมาใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อน ส่งเสริมและพัฒนาคนไทยให้มีความรู้คู่คุณธรรม เกิดเป็นสังคมคุณธรรมอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

ทุกภาคส่วนร่วมพลังขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

ในช่วงแรกของการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐) คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ได้เร่งดำเนินการตามตัวชี้วัดระยะสั้นของแผนแม่บทฯ โดยสร้างความรู้ความเข้าใจในกระบวนการขับเคลื่อนผ่านช่องทางหลากหลาย อาทิ เวทีการประชุมทางวิชาการ จัดทำองค์ความรู้ สื่อสิ่งพิมพ์และสื่อประชาสัมพันธ์ ให้ทุกกระทรวง ทุกจังหวัดและหน่วยงานภาคส่วนต่าง ๆ ทั่วประเทศ ร่วมจัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของแต่ละหน่วยงาน จัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมทั้งในมิติศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไทย แก่บุคลากรและประชาชนทั่วไป ตลอดจนการส่งเสริมและพัฒนาองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัด

คุณธรรมในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญอย่างหนึ่งของแผนแม่บทฯ โดยตลอดระยะเวลาตั้งแต่ริเริ่มใช้แผนแม่บทฯ จนถึงปัจจุบัน คณะกรรมการฯ ได้กำกับติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ นั่นคือ “ประเทศชาติและประชาชน มั่นคง สงบสุขด้วยมิติทางศาสนา มั่งคั่ง เข้มแข็งด้วยวิถีวัฒนธรรมไทย ยั่งยืน ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

คุณธรรมเป้าหมาย “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา” นำชาติมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

เพื่อกระตุ้นให้สังคมไทยตระหนักถึงความสำคัญและร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมคุณธรรม ในปีพ.ศ. ๒๕๖๑ คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ จึงได้กำหนดลักษณะคุณธรรมเป้าหมายที่จะรณรงค์ส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ โดยน้อมนำพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ซึ่งเป็นคุณธรรมรากฐานสำคัญ ๕ ประการ ที่สามารถเชื่อมโยงไปสู่คุณธรรมอื่น ๆ ได้อย่างครบถ้วน คือ ซื่อตรง วินัย รับผิดชอบ พอเพียง และจิตอาสา โดยนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ เลือกใช้คำที่สร้างความคุ้นเคยและสามารถจดจำได้ง่าย จึงสรุปได้เป็นคุณธรรม ๔ ประการ คือ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา” ซึ่งเป็นคุณธรรมเป้าหมายที่จะปลูกฝังให้คนไทยตระหนักและประพฤติปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

รัฐบาลหนุนพลัง “บวร” ขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔)

รัฐบาลภายใต้การนำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี มีนโยบายส่งเสริมนำพลัง “บวร” (บ้าน-ชุมชน / วัด-ศาสนสถาน/โรงเรียน-ราชการ) ให้มีบทบาทในการสร้างสังคมคุณธรรม โดยมีข้อสั่งการในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ว่า “ให้กระทรวงวัฒนธรรมเป็นหน่วยงานหลักร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ นำหลักการพลัง “บวร : บ้าน-ชุมชน / วัด-ศาสนสถาน/โรงเรียน-ราชการ)” ซึ่งถือเป็นสถาบันที่มีความใกล้ชิดต่อชีวิตของคนไทย ไปขับเคลื่อนและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้เป็นแหล่งปลูกฝัง บ่มเพาะ และเผยแพร่องค์ความรู้ที่มีประโยชน์ เพื่อพัฒนาจิตใจและจิตสำนึกด้านจริยธรรมให้แก่ประชาชนทุกระดับให้มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อส่วนรวม รู้รักสามัคคี เสียสละ และกตัญญูรู้คุณ ซึ่งเป็นคุณสมบัติของคนไทยที่ควรธำรงรักษาไว้ รวมทั้งให้เป็นแหล่งกระจายข้อมูลข่าวสาร ที่ถูกต้องเกี่ยวกับนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาลเพื่อให้ประชาชนเข้าใจและเข้าถึงโครงการต่าง ๆ ดังกล่าวอย่างทั่วถึง และเท่าเทียมกัน”

การดำเนินการที่ผ่านมาคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติได้รับความร่วมมือจากคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับกระทรวง และระดับจังหวัดเป็นผู้ขับเคลื่อนตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ มีการบูรณาการร่วมกับทุกกระทรวง ทุกจังหวัด ทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการพัฒนา โดยได้สนองนโยบายรัฐบาลดังกล่าว ด้วยการขยายผลโครงการชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ขับเคลื่อนด้วยพลังบวร ตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) โดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ในการเข้ามาช่วยสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล เพื่อสร้างความสามัคคี และสร้างให้คนไทยมีคุณธรรมจริยธรรม โดยพุ่งเป้าหมายไปที่ชุมชนคุณธรรมฯ ทั่วประเทศ กว่า ๒๒,๐๐๐ แห่ง มีการจัดกิจกรรมหมุนเวียน ภายในศาสนสถานประจำชุมชน ซึ่งจะเป็ศูนย์กลางเชื่อมโยงไปสู่บ้าน และโรงเรียน ซึ่งกิจกรรมไม่ได้มุ่งเฉพาะการสร้างองค์ความรู้ในชุมชนเท่านั้น แต่จะต้องสร้างกระบวนการการเรียนรู้ที่ทันโลก ทันเหตุการณ์ การใช้เทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน การให้ความรู้แบบแผนประเพณี ขนบธรรมเนียม จารีตที่พึงปฏิบัติ เพื่อดึงคนในท้องถิ่นต่างๆเข้าศาสนสถานมากขึ้น

การดำเนินการที่ผ่านมา กระทรวงวัฒนธรรม โดยกรมการศาสนา และศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ได้จัดกิจกรรมเพื่อสร้างการรับรู้ ส่งเสริมและพัฒนาให้หน่วยงานทั้งส่วนกลางและภูมิภาค มีความเข้าใจในแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมโดยมีเป้าหมายสำคัญ ๓ เรื่อง คือ ดำเนินชีวิตตามหลักศาสนาที่ตนเองนับถือ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไทยไปใช้ในการดำรงชีวิต เพื่อสร้างคนดีและสังคมดี สร้างรายได้และความมั่งคั่งจากทุนทางวัฒนธรรม รวมทั้งสร้างภาพลักษณ์ เกียรติภูมิไทยตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) ดังนี้

๑. การประชุมสัมมนา “การส่งเสริมและพัฒนาองค์กร ชุมชน อำเภอและจังหวัดคุณธรรม” ภายใต้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ณ โรงแรม ทาวน์ อิน ทาวน์ เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร โดยมีนายวีระ โรจน์พจนรัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมเป็นประธาน ภายในงานจัดให้มีเวทีด้านวิชาการ การบรรยายพิเศษ การนำเสนอผลการขับเคลื่อนองค์กร ชุมชน อำเภอและจังหวัดคุณธรรม การประชุมกลุ่มย่อย และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและส่งเสริมองค์กร ชุมชน อำเภอและจังหวัด

คุณธรรม ตลอดจนการจัดแสดงนิทรรศการผลงาน และองค์ความรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรมของชุมชน/หน่วยงาน มีผู้เข้าร่วมการประชุมจำนวน ๒๗๐ คน ประกอบด้วยผู้แทนคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับกระทรวง คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด และหน่วยงานองค์กรอิสระ

๒. การประชุมเชิงปฏิบัติการติดตามการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม ตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) ประจำปี ๒๕๖๒ ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒ ณ โรงแรมทาวน์ อิน ทาวน์ เซตวิงทองหลาง กรุงเทพมหานคร โดยมีนายอิทธิพล คุณปลื้ม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม เป็นประธาน เพื่อติดตามการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม และส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางในการดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม ภายในงานจัดให้มีการบรรยายและการอภิปรายในประเด็นการส่งเสริมและพัฒนาองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดสู่การเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ชุมชนคุณธรรมต้นแบบ อำเภอคุณธรรมต้นแบบ และจังหวัดคุณธรรมต้นแบบ จากวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญ รู้ปัญหา และสามารถแนะแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย วัฒนธรรมจังหวัด และนักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการพิเศษ/ชำนาญการ ที่รับผิดชอบงานส่งเสริมและพัฒนาองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมที่มีผลการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม ทั้ง ๗๖ จังหวัด รวมถึงผู้แทนองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัด ที่ได้ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาด้านคุณธรรมได้เป็นรูปธรรม รวมจำนวน ๒๕๐ คน

๓. การประชุมเชิงปฏิบัติการติดตามการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) ประจำปี ๒๕๖๒ ของหน่วยงานระดับกระทรวง และองค์กรอิสระภาครัฐและเอกชน ในวันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒ ณ โรงแรมทาว์น อิน ทาว์น เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร โดยมี พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์ ประธานอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ เป็นประธาน เพื่อติดตามการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมประจำปี ๒๕๖๒ ของหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางในการดำเนินงานให้การส่งเสริมคุณธรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้แทนกระทรวงและหน่วยงานที่รับผิดชอบการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงาน จำนวน ๙๐ คน

๔. การจัดงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ หนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) โดยศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) เป็นหน่วยงานรัฐภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม ในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบหลักการจัดสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ และในฐานะผู้ช่วยฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติได้ร่วมขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) ตั้งแต่แผนได้รับการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี โดยใช้กระบวนการสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติในการช่วยสนับสนุนกลไกคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด เพื่อช่วยสร้างการรับรู้และสร้างการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนคุณธรรมในพื้นที่ครอบคลุมทั่วประเทศ และได้นำกรอบแนวทางของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ และคณะกรรมการศูนย์คุณธรรม มาจัดทำรูปแบบการจัดงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ และมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและประชาชน เพื่อขับเคลื่อนงานคุณธรรมทั้งระดับนโยบายและปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

ในปี ๒๕๖๒ ศูนย์คุณธรรม ร่วมกับ กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ และกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ และองค์กรภาคีร่วมจัดงาน ๑๓๒ องค์กร จัดสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๐ ภายใต้แนวคิดหลัก “๑ ทศวรรษ สร้างสังคมคุณธรรม : วินัยคนสะท้อนวินัยชาติ” เมื่อวันที่ ๒ - ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ณ หอประชุมใหญ่ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย มีหน่วยงานเข้าร่วมงานกว่า ๙๑๙ องค์กร มีหน่วยงานร่วมออกบูธนิทรรศการในตลาดนัดคุณธรรม จำนวน ๘๗ บูธ ผู้สนใจเข้าร่วมงานทั้งสองวัน จำนวน ๔,๐๘๖ คน เกิดการบูรณาการของหน่วยงานร่วมสนับสนุนเป็นเจ้าภาพหลัก เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำเสนอผลเชิงรูปธรรมด้านการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงาน และรับทราบถึงภาพรวม ๓ ปี การขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ ได้ข้อสรุปในการประกาศเจตนารมณ์ความมุ่งมั่นในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม และข้อเสนอเชิงนโยบายให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ได้ข้อมูลแนวทางการขับเคลื่อนคุณธรรมเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการกำหนดแผนงาน กิจกรรมการส่งเสริมคุณธรรมของแต่ละเครือข่าย ๖ กลุ่มเครือข่าย และได้องค์ความรู้จากบทเรียน ประสบการณ์ของผู้ร่วมเสวนา และจากการจัดแสดงนิทรรศการสำหรับนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป

และในแต่ละปีก่อนการจัดสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ศูนย์คุณธรรมร่วมกับองค์กรภาคีได้จัดสมัชชาคุณธรรมระดับภูมิภาค เพื่อขยายความร่วมมือของเครือข่ายภาครัฐใน ๔ ภูมิภาค ทำให้หน่วยงานภาคีเครือข่ายต่างได้รับความรู้ความเข้าใจต่อแนวทางการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมสู่การปฏิบัติ เกิดการรวมพลังขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสาสู่สังคม ได้เห็นโมเดลการส่งเสริมคุณธรรมในระดับชุมชน องค์กร อำเภอและจังหวัด รวมถึงองค์ความรู้ด้านการสร้างระบบนิเวศน์เพื่อการพัฒนาคุณธรรม และขับเคลื่อนแนวคิดพลังต้นทุนชีวิตสู่การขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมไปพร้อมกัน

นอกจากนี้ศูนย์คุณธรรมร่วมกับเครือข่าย ได้แก่ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และมูลนิธิหัวใจอาสา จัดกิจกรรมในการเชื่อมโยงและเปิดพื้นที่กลาง ให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ยกย่องเชิดชู การทำความดีทุกรูปแบบ ซึ่งในปัจจุบันมีหลายองค์กรเข้าร่วมที่จะพัฒนาตนเอง ให้เป็นองค์กรคุณธรรมอย่างแท้จริง มีการแสวงหาความรู้จากที่ต่าง ๆ เพื่อให้ได้คำตอบที่ดีที่สุด เพื่อเป็นแนวทางของการพัฒนาองค์กรคุณธรรมที่เหมาะสม กับตนเอง การพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรคุณธรรม จึงเป็นกลยุทธ์สำคัญของรัฐบาล ที่จะขับเคลื่อนสังคมไทยไปสู่จุดหมาย ด้วยฐานของคุณธรรม ซึ่งเป็นรากเง้าของความสุขที่ยั่งยืน

คณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ผลักดันนโยบายการส่งเสริมคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง

ในปีที่ผ่านมาคณะกรรมการในระดับนโยบาย ภายใต้คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติทำหน้าที่ขับเคลื่อน การส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย ภายใต้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ตามอำนาจหน้าที่มาอย่างต่อเนื่อง มีผลการดำเนินงานโดยสังเขป ดังนี้

คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔)

ดำเนินงานสร้างความเข้าใจและมอบนโยบายในการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมประจำปี แก่ทุกกระทรวง ทุกจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการติดตามผลการดำเนินงานประจำปีของทุกภาคส่วน เปิดเวทีให้เกิด การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และผลสำเร็จของการส่งเสริมคุณธรรมจากหน่วยงานและชุมชนต่าง ๆ เพื่อให้เป็นแนวทาง สู่การปฏิบัติในแต่ละหน่วยงานได้อย่างสอดคล้องเป็นทิศทางเดียวกันและเกิดผลสำเร็จเป็นรูปธรรม ส่งผลให้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ หน่วยงานต่าง ๆ เกิดความเข้าใจและสามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายของแผนอย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคลากรผ่านโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยหลักการ “ระเบิดจากข้างใน” ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนหรือกลุ่มเป้าหมายใหม่ เพื่อขยายผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน และมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องเพื่อขยายผลให้เพิ่มมากขึ้น

การส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
ประจำปี ๒๕๖๒

๗

คณะอนุกรรมการด้านวิชาการการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย

จัดทำองค์ความรู้ หลักสูตร และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม ได้แก่ หนังสือ “การส่งเสริมคุณธรรมจากแนวคิดสู่การปฏิบัติ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา” เพื่อเผยแพร่เป็นแนวทางการดำเนินงานแก่หน่วยงานทุกภาคส่วน และจัดโครงการ “วิทยากรแกนนำส่งเสริมคุณธรรม (พี่สอนน้อง)” ร่วมกับภาคีเครือข่าย โดยส่งเสริมให้เยาวชนได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติ รู้จักวิเคราะห์ทฤษฎีคุณธรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการเป็นวิทยากรแกนนำคุณธรรม ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ขยายผลโครงการเป็นหลักสูตร “การส่งเสริมคุณธรรมนำไทยพัฒนา” นำร่องกับนักศึกษาในวิทยาลัยนาฏศิลป์ ๔ ภาคทั่วประเทศ และการจัดกิจกรรมในรูปแบบละครเวทีที่ส่งเสริมคุณธรรม “รวมใจวัยฝัน รังสรรค์คุณธรรม” ซึ่งผสมผสานศิลปะการแสดงกับการเสริมสร้างคุณธรรมจากฐานพี่สู่น้อง เพื่อนำเข้าสู่ความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักการพื้นฐานของคุณธรรม

คณะอนุกรรมการด้านประชาสัมพันธ์การส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย

จัดประชุมระดมสมองกำหนดกลยุทธ์การสื่อสารคุณธรรมแห่งชาติ ในการสร้างการรับรู้การขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) และรณรงค์ส่งเสริมคุณธรรม “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา” ตามแผนแม่บทฯ ให้เป็นที่น่าสนใจและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายทุกช่วงวัย เช่น การจัดทำโลโก้คุณธรรมแห่งชาติ และหนังสือเพื่อกระตุ้นจิตสำนึกที่เกี่ยวข้องกับ ๔ คุณธรรม เป็นต้น สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์การส่งเสริมคุณธรรมผ่านช่องทางต่าง ๆ ทั่วประเทศ ภายใต้การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมของกระทรวงและจังหวัด อีกทั้งสานพลังเครือข่ายร่วมประชาสัมพันธ์เผยแพร่ถ่ายทอดสดการจัดงานหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับแผนแม่บทฯ ทางสถานีวิทยุ สื่อท้องถิ่นในภูมิภาค รวมทั้งสื่อโซเชียลมีเดียอย่างเข้มข้น

คณะกรรมการคัดเลือกชุมชน ออัคร หน่วยงาน และจังหวัดคุณธรรม

ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม และจัดทำเกณฑ์การประเมินให้หน่วยงานต่าง ๆ ใช้เป็นแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาองค์กร/ชุมชน อำเภอ และจังหวัด คุณธรรมใน ๓ ระดับ ได้แก่ ระดับส่งเสริมคุณธรรม ระดับคุณธรรม และพัฒนาสู่ระดับคุณธรรมต้นแบบ โดยใช้มิติทางวัฒนธรรมในการสร้างความเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา บูรณาการการทำงานกับทุกภาคส่วน ทุกพื้นที่ ด้วยกลไกพลัง “บวร” และ “ประชารัฐ” สร้างอัตลักษณ์ที่มีความโดดเด่น ๓ ประการ ได้แก่ คนในองค์กร/ชุมชนปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและวิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม มีผลสำเร็จด้านคุณธรรมเชิงประจักษ์ที่สามารถจับต้องได้

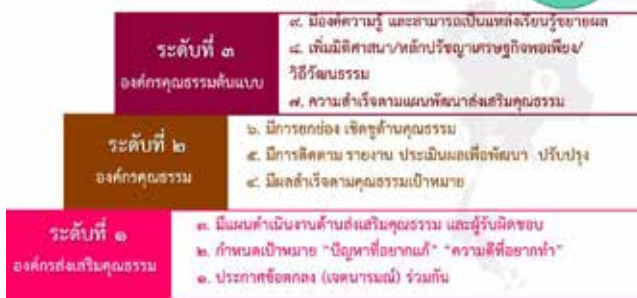
คณะกรรมการกำกับติดตามการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย

บูรณาการให้หน่วยงานทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม ภายใต้แผนแม่บท ส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) เนื่องในเทศกาลวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา อันได้แก่ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา เทศกาลเข้าพรรษา และวันอาสาฬหบูชา ตลอดจนเทศกาลสำคัญ เช่น กิจกรรมการสวดมนต์ข้ามปี เป็นต้น ผลสำเร็จจากความร่วมมือของทุกภาคส่วน มีหน่วยงานต่าง ๆ ให้ความสำคัญจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา โดยมีผู้บริหารและบุคลากรในกระทรวงเข้าร่วมกิจกรรมอย่างพร้อมเพรียงกัน และร่วมรณรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ กิจกรรม ตลอดจนประดับธงธรรมจักร ป้ายประชาสัมพันธ์ หรืออินทราศการภายในบริเวณหน่วยงาน เพื่อสร้างบรรยากาศ และให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเทศกาลวันสำคัญต่าง ๆ แก่บุคลากรในสังกัด และประชาชนทั่วไป

จากการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔) ในระยะเวลา ๓ ปีที่ผ่านมา เป็นที่น่ายินดียิ่งที่ปรากฏว่า ด้วยความเข้มแข็งของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับกระทรวง โดยปลัดกระทรวงทุกกระทรวง และคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด โดยผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด เป็นแกนหลักสำคัญในการขับเคลื่อนงานได้เป็นอย่างดีโดยมีพลังบรรทัดฐาน คือ บ้าน วัด/ศาสนสถาน และโรงเรียน ร่วมเป็นแกนกลางสำคัญให้การสนับสนุนช่วยเหลือในด้านต่างๆ ตลอดจน สมาชิกในองค์กร คนในชุมชน อำเภอและจังหวัด มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้ร่วมกันขับเคลื่อนมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสามารถพิสูจน์ให้เห็นแล้วว่า ในปัจจุบันมีองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมกว่า ๓๕,๘๘๗ แห่งที่ตั้งอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และ ๗๖ จังหวัดทั่วประเทศ มีเจตนารมณ์อันแน่วแน่ได้ร่วมแรง ร่วมใจกันสร้างสังคมคุณธรรมและคุณธรรม ให้บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรมตามความมุ่งหมายของแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

การประเมินองค์กรคุณธรรม

การประเมินชุมชนคุณธรรม

การประเมินอำเภอคุณธรรม

การประเมินจังหวัดคุณธรรม

การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรม

ระดับกระทรวง

สำนักนายกรัฐมนตรี มีแนวทางและกระบวนการขับเคลื่อนที่ก่อให้เกิดผลสำเร็จ คือ มีการแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำและขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรม และแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมประจำปี ของสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อดำเนินการขับเคลื่อนการทำงาน ประสานงาน และกำกับติดตามการส่งเสริมคุณธรรมในหน่วยงาน และดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณธรรมในองค์กร ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและภายใต้การส่งเสริมคุณธรรม ๔ ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา” เพื่อสร้างคุณธรรมที่สุจริต รวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่และประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจให้กับบุคลากรในองค์กรเกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ และแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) อย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดประชุมการจัดทำคู่มือ การเผยแพร่ข้อมูลผ่านเสียงตามสาย และผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการเป็นองค์กรคุณธรรม โดยมีการดำเนินงานแบบค่อยเป็นค่อยไป เพื่อให้เกิดเป็นรูปธรรม เกิดจากภายในจิตใจของบุคลากรในองค์กร ให้เกิดการปฏิบัติและกลายเป็นวิถีที่ฝังามขององค์กร โดยเปลี่ยนจาก “ทางการสั่งมาว่า” เป็น “ระเบิดจากข้างใน” เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา และศาสตร์พระราชา มาเป็นหลักในการปฏิบัติงานให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดการกระทำที่ยั่งยืน พร้อมทั้งจะยกระดับองค์กรให้ดีขึ้นในลำดับต่อไป

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกหน่วยงานในสังกัดมีส่วนร่วม ขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมด้านจิตอาสา โดยจัดกิจกรรมจิตอาสาในนามรัฐบาลให้ทุกหน่วยงานทั้งในและนอกสังกัดมี

ส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ กิจกรรม “เราทำความดีด้วยหัวใจ” เติมนิคม “คน รัก คลอง” ... “ไม่ทิ้ง ไม่เท ห่มทำความดี” พร้อมทั้งให้ข้อมูลกับประชาชนในการดูแลรักษาแม่น้ำลำคลอง และมีการแสดงนิทรรศการสะท้อนวิถีชีวิตของชุมชนริมน้ำ ผลสำเร็จของกิจกรรมดังกล่าวเป็นการกระตุ้นและเป็นต้นแบบของการดำเนินกิจกรรมด้านจิตอาสาให้กับหน่วยงานในสังกัด เกิดกระบวนการยึดหลักภารกิจและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน รวมทั้งยังเป็นการสานสัมพันธ์สร้างการมีส่วนร่วมให้กับชุมชนที่อยู่รายล้อมกับองค์กร ให้มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ร่วมส่งเสริมความสามัคคีในการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ขององค์กรเมื่อเกิดการร้องขอความร่วมมือเพื่อสร้างองค์กร ชุมชนคุณธรรมต่อไป

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กรคุณธรรมของหน่วยงานในสังกัด ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กรระดับส่งเสริมคุณธรรม	๑๖	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรม	-	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรมต้นแบบ	-	องค์กร

กระทรวงกลาโหม ได้กำหนดยุทธศาสตร์เพื่อวางกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนงานด้านการส่งเสริมคุณธรรมในภาพรวม ภายใต้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ได้แก่ ๑) วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในกระทรวงกลาโหม โดยให้ทุกหน่วยงานในสังกัดบริหารงานด้วยหลักคุณธรรม มีธรรมาภิบาล ส่งเสริมให้กำลังพลในทุกระดับ ประพฤติปฏิบัติตนและปฏิบัติงานตามหลักคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณ ๒) สร้างความเข้มแข็งในระบบการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรมให้เป็นเอกภาพ โดยการจัดให้มีระบบบริหารจัดการทางวิชาการองค์ความรู้ในเรื่องของการส่งเสริมคุณธรรม พร้อมเสริมสร้างจิตสำนึกในด้านคุณธรรม จริยธรรม และปลูกฝังความซื่อสัตย์ให้กับกำลังพลในหน่วย ๓) สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรม โดยแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำและขับเคลื่อนแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมกระทรวงกลาโหม เพื่อกำหนดแนวทาง นโยบายที่ชัดเจนในการประสานงานความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และ ๔) ส่งเสริมให้กระทรวงกลาโหม เป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก ด้วยการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานในประเทศและประชาคมอาเซียนด้วยการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและ

ความมั่นคงของมนุษย์ เสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพ ความมั่นคง และความยั่งยืนของภูมิภาคอาเซียนด้วยคุณธรรม โดยเคารพในความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรม และอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมีส่วนร่วม ได้แก่ กิจกรรมจิตอาสาพัฒนาสิ่งแวดล้อมและกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย โดยมีพลเอก ฉัตร อินทรเจริญ ปลัดกระทรวงกลาโหม พร้อมด้วยนายทหารชั้นผู้ใหญ่และกำลังพลร่วมกิจกรรมดังกล่าว เพื่อน้อมรำลึกเนื่องในวันคล้ายวันสวรรคตพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร และพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในพื้นที่ชุมชนโดยรอบศาลาว่าการกลาโหม และบริเวณพื้นที่สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม พื้นที่ศรีสมาน โดยมีส่วนราชการและประชาชนในพื้นที่เข้าร่วมกิจกรรม อันเป็นการแสดงออกถึงพลังความรัก ความสามัคคี และความจงรักภักดี รวมทั้งเป็นโอกาสที่ทหาร ส่วนราชการพลเรือน และประชาชนในพื้นที่จะได้ร่วมกันบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ตามโครงการจิตอาสาพระราชทาน “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” เพื่อสุขภาพอนามัยที่ดีและยกระดับคุณภาพชีวิตของข้าราชการและประชาชนในพื้นที่

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กรคุณธรรมของหน่วยงานในสังกัด ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กรระดับส่งเสริมคุณธรรม	-	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรม	๑	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรมต้นแบบ	๑	องค์กร

กระทรวงการคลัง กระทรวงคุณธรรม เกิดจากการริเริ่มของผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงการคลัง ที่ตระหนักถึงความสำคัญในการนำองค์กรให้ก้าวสู่การเป็นองค์กรคุณธรรม จึงได้กำหนดให้มีโครงการกระทรวงการคลังคุณธรรม โปร่งใส ไร้ทุจริต และกำหนดให้ทุกหน่วยงานในสังกัดต้องดำเนินการให้เป็นองค์กรคุณธรรม ซึ่งมีกระบวนการขับเคลื่อนกระทรวงคุณธรรมโดยจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนกระทรวงการคลังคุณธรรม และจัดการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนโครงการกระทรวงการคลังคุณธรรม โดยมีผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงการคลัง และผู้แทนส่วนราชการระดับกรม จำนวน ๘ แห่ง ทหารีร่วมกันค้นหาคุณธรรมอัตลักษณ์ที่ดีของแต่ละส่วนราชการเพื่อแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ สร้างความตระหนักและรับรู้แก่บุคลากรในองค์กรถึงความต้องการที่เกิดขึ้นจากภายในหรือการระเบิดจากข้างใน ซึ่งกระทรวงการคลังได้กำหนดคุณธรรมอัตลักษณ์ คือ HATS (H - Honest ซื่อสัตย์ A - Accountability รับผิดชอบ T - Teamwork สามัคคี S - Service Mind มีจิตบริการ) การที่จะทำให้งานสำเร็จได้จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมและความสามัคคีของบุคลากรจากทุกหน่วยงานในสังกัด ให้เห็นคุณค่าและเปิดใจรับสิ่งที่ไม่เคยทำ นำสิ่งที่ดีเข้ามา มีจิตสำนึกที่ดี มีจิตสาธารณะมองเรื่องประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลักมากขึ้น และสร้างความรู้สึของการอาสาทำดี เกิดความเสียสละแบ่งปันซึ่งกันและกัน

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมีส่วนร่วม ได้แก่ การจัดตลาดนัดความดี กระทรวงการคลัง : ทำดีเพื่อพ่อ ซึ่งเป็นก้าวสำคัญที่จะนำกระทรวง

การคลังไปสู่องค์กรคุณธรรมอย่างเป็นรูปธรรม เป็นการสร้างการมีส่วนร่วมและความสามัคคีของบุคลากร นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมตักบาตรที่จัดเป็นประจำทุกเดือน ส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี รู้จักการเป็นผู้ให้เสียสละ และกิจกรรมมอบโล่และประกาศเกียรติคุณแก่ผู้ประพฤติปฏิบัติตนชอบด้วยความซื่อสัตย์สุจริตประจำปี เพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากรในสังกัดกระทรวงการคลัง

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กรคุณธรรมของหน่วยงานในสังกัด ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กรระดับส่งเสริมคุณธรรม	๒	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรม	๖	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรมต้นแบบ	๑	องค์กร

กระทรวงการต่างประเทศ กำหนดแผนแม่บท และแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของกระทรวง เป็นกรอบ และแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสมกับวัฒนธรรมองค์กร มีตัวชี้วัดที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ซึ่งสามารถสรุปประมวลผล ของการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง ผลสำเร็จและหลักการสำคัญของการดำเนินกิจกรรมภายใต้ แผนแม่บทและแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของกระทรวง คือ มุ่งส่งเสริมและยกย่องบุคคลเป็นแบบอย่างที่ดีให้ประพฤติ ปฏิบัติตามและพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้น ทั้งในด้านการดำรงตน การปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับ กับบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งในหน้าที่ ราชการและสังคม และเกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่ดีต่อไป

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกหน่วยงานในสังกัด
กระทรวงมีส่วนร่วม กระทรวงการต่างประเทศ โดยศูนย์ปฏิบัติการ ต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ร่วมกับสำนักบริหารบุคคล จัดกิจกรรมเชิดชูข้าราชการที่มีผลงานดีเด่นด้านคุณธรรม ของกระทรวงการต่างประเทศ ประจำปี ๒๕๖๒ และการบรรยาย ในหัวข้อ “พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

จะส่งผลอย่างไรต่อการปฏิบัติราชการ” โดยมีผู้แทน จากทุกหน่วยงานในสังกัดของกระทรวงเข้าร่วมเป็นจำนวนกว่า ๑๐๐ คน

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด องค์กรคุณธรรมของหน่วยงานในสังกัด ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กรระดับส่งเสริมคุณธรรม	๑	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรม	-	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรมต้นแบบ	-	องค์กร

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมประจำปี เป็นกรอบและแนวทางในการส่งเสริมคุณธรรมของกระทรวง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓ โดยกำหนดแผนยุทธศาสตร์ แผนงาน และโครงการของหน่วยงานในสังกัด ให้สอดคล้องกับแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ซึ่งในกระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมประจำปี มีผู้ที่เกี่ยวข้องในสังกัดและในกำกับของกระทรวง ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กรมการท่องเที่ยว กรมพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย การกีฬาแห่งประเทศไทย และองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) มาประชุมร่วมกัน กำหนดแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม ผ่านความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และแจ้งให้ทุกหน่วยงานในสังกัดนำแผนปฏิบัติการไปเป็นกรอบในการกำหนดแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของแต่ละหน่วยงาน พร้อมทั้งมีการรายงานผลการดำเนินงานให้ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อประโยชน์ในการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกหน่วยงานในสังกัด
กระทรวงมีส่วนร่วม ได้แก่ ๑) โครงการ “สืบสานปณิธานสุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒” เพื่อปลูกฝังให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เข้าใจและน้อมนำหลักปรัชญา

ของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต ๒) การบรรยายหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา เรื่อง “การคิดแยกแยะประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม” ๓) กิจกรรม “บ้านรักคุณธรรม” ส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ผ่านกิจกรรมต่างๆ ที่บุคลากรของสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ร่วมกันจัดขึ้นโดยสลับสับเปลี่ยนกันเป็นเจ้าภาพจัดกิจกรรม เดือนละ ๒ ครั้ง ๔) กิจกรรม “ธรรมะสร้างคน คนสร้างองค์กร” ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ เพื่อนำหลักคำสอนมาปรับใช้ในการทำงานและในชีวิตประจำวัน และ ๕) กิจกรรม “พลังแห่งการคิดบวก” ซึ่งเป็นการบรรยาย เรื่อง “การสร้างแรงบันดาลใจให้ประสบความสำเร็จและความสุขในชีวิต” เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการเสริมสร้างทัศนคติเชิงบวกและแรงบันดาลใจในการดำเนินชีวิตและการทำงานให้แก่บุคลากรของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด
องค์กรคุณธรรมของหน่วยงานในสังกัด ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กรระดับส่งเสริมคุณธรรม	๓	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรม	๑	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรมต้นแบบ	๒	องค์กร

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

โดยคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับกระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และคณะกรรมการจริยธรรมประจำกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมประจำปี และบูรณาการขับเคลื่อนแผนในรูปแบบกิจกรรม/โครงการด้านเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา” และอื่นๆ โดยอาศัยกลยุทธิ์การสร้างจิตสำนึกและเสริมสร้างความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม แก่บุคลากรในสังกัด ทำให้เกิดผลสำเร็จด้านเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกหน่วยงานในสังกัด **กระทรวงมีส่วนร่วม** เน้นการสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาในการทำความดี สร้างจิตสำนึก กระบวนทัศน์ วัฒนธรรม ค่านิยม และตระหนักในการปฏิบัติงานโดยยึดมั่นคุณธรรมจริยธรรม ชื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ป้องกันต่อต้านการทุจริตในองค์กร และมีกิจกรรมสร้างขวัญกำลังใจ ความภาคภูมิใจในการปฏิบัติงานราชการ ได้แก่ ๑) กิจกรรม “๑ คนดีมีจริยธรรม ๑ หน่วยงาน กระทรวง พม. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒” ๒) กิจกรรม “ขับเคลื่อน

องค์กรคุณธรรม” ๓) กิจกรรม “ประกาศเจตนารมณ์ต่อต้านคอร์รัปชัน (พม. ไม่ทนต่อการทุจริต) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒” ๔) กิจกรรม “พม. สุขใจ” กิจกรรม “อบรมอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ใหม่ ร่วมต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ” ๕) กิจกรรม “การปฐมนิเทศข้าราชการบรรจุใหม่และพนักงานราชการจ้างใหม่ ปีงบประมาณ ๒๕๖๒” และ ๖) กิจกรรม “เสริมสร้างความรู้ในเรื่องมาตรฐานการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาล”

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด **องค์กรคุณธรรมของหน่วยงานในสังกัด ๓ ระดับ ดังนี้**

• องค์กรระดับส่งเสริมคุณธรรม	๒๖	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรม	-	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรมต้นแบบ	-	องค์กร

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (เดิม: กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) ได้จัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ตามกรอบแนวทางแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างมีธรรมาภิบาล เกิดความโปร่งใส และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนมีการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยยึดหลักของศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมอันดีงาม นำไปสู่การเป็นองค์กรคุณธรรม และได้มีการติดตามผลการดำเนินงานซึ่งเป็นไปตามเป้าหมาย

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมีส่วนร่วม มุ่งเน้นให้ผู้เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมเกิดจิตสำนึกด้านการช่วยเหลือสังคม และสร้างค่านิยมในการปฏิบัติงาน โดยใช้หลักคุณธรรมจริยธรรม และน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการปฏิบัติงานและดำเนินชีวิตประจำวัน รวมทั้งเกิดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานในสังกัด และโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ได้แก่ โครงการส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมต่อสังคม “กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ฝึนป็นน้ำใจให้น้อง” และการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีการมอบเกียรติบัตรและเงินรางวัลแก่นักเรียนที่ได้รับรางวัลประกวดเขียนบทความ “เด็กไทย... ต้องไม่โกง” การบริจาคสิ่งของเพื่อการศึกษา อุปกรณ์กีฬา เครื่องอุปโภค บริโภค การเลี้ยงอาหารกลางวัน ตลอดจนการให้ความรู้และการแสดงทางวิทยาศาสตร์ จากวิทยากรขององค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) และร่วมกันปลูกต้น “มหาพรหมราชินี”

หมายเหตุ: กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ขอยกเว้นการประเมินองค์กรคุณธรรม ปี ๒๕๖๒ เนื่องจากมีการปรับปรุงโครงสร้างจาก “กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี” เป็น “กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม” ตาม พ.ร.บ. ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ โดยมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด
องค์กรคุณธรรมของหน่วยงานในสังกัด ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กรระดับส่งเสริมคุณธรรม	๕	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรม	๓	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรมต้นแบบ	๑๐	องค์กร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล นโยบายและยุทธศาสตร์ ตลอดจน แผนแม่บทที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการ ส่งเสริมคุณธรรมของกระทรวง และแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ส่งเสริมคุณธรรมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อพิจารณาร่างแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม ของกระทรวง มีการเผยแพร่แผนแม่บทและแผนปฏิบัติการ ส่งเสริมคุณธรรมของกระทรวงให้ส่วนราชการในสังกัดใช้เป็น แนวทางในการปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของงานตามแผน ที่วางไว้ และมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ตามแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมการที่ผ่านมา นำมาศึกษา วิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางในจัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปี

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกหน่วยงานในสังกัด
กระทรวงมีส่วนร่วม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีโครงการเสริมสร้างความตระหนักรู้และปลูกฝังจิตสำนึกต่อต้าน การทุจริตแก่บุคลากร และระดมตระวังในการปฏิบัติงาน เพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดและร่วมเกี่ยวกับการทุจริต ได้แก่ โครงการสัมมนาการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินงาน ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การปลูกจิตสำนึก ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ และการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของ เจ้าหน้าที่ของรัฐ

กระทรวงคมนาคม ดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมกระทรวงคมนาคม และจัดทำแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมของกระทรวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมประจำปีของกระทรวง เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการขับเคลื่อนคุณธรรมของหน่วยงานในสังกัดอย่างสอดคล้องกับแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรกระทรวงคมนาคมมีจิตสำนึกการเป็นผู้ให้ มีความเอื้ออาทร ให้ความช่วยเหลือผู้อื่น สังคม และประเทศชาติ ส่งเสริมให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐทุกระดับปฏิบัติงานตามหลักคุณธรรมและจรรยาบรรณ โดยอาศัยการดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากรบนพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเป็นองค์กรคุณธรรม และสร้างเครือข่ายขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมีส่วนร่วม ได้แก่ กิจกรรม “ธรรมนำสุข” เป็นการบรรยายและตอบปัญหาโดยพระภิกษุ/ผู้ทรงคุณวุฒิทางศาสนา เพื่อให้บุคลากรเรียนรู้หลักธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนาที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันและเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และกิจกรรม “คนต้นแบบคมนาคม” ยกย่องเชิดชูเกียรติแก่บุคลากรของทุกหน่วยงานในสังกัด ที่ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส และมีคุณธรรม

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กรคุณธรรมของหน่วยงานในสังกัด ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กรระดับส่งเสริมคุณธรรม	๓๗	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรม	๑๐	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรมต้นแบบ	๕	องค์กร

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) โดยได้จัดทำแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) และทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงดิจิทัลฯ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงานประจำปีอีกด้วย เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนและติดตาม กิจกรรม/โครงการ ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและบรรลุถึงเป้าหมายในการสร้างจิตสำนึกเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ กระทรวงดิจิทัลฯ ยังยึดในการนำหลักคุณธรรม ๔ ประการ คือ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา เป็นแนวทางในการส่งเสริมให้บุคลากรของกระทรวงดิจิทัลฯ มีคุณธรรม จริยธรรม ธรรมาภิบาล และส่งเสริมคนดีสู่องค์กรและสังคม

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมีส่วนร่วม ได้แก่ การฝึกอบรมโครงการจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ หลักสูตรจิตอาสา 904 “หลักสูตรหลักประจำ รุ่นที่ 3/62 เป็นบ้า เป็นแม่พิมพ์” โดยมี ปลัดกระทรวงดิจิทัลฯ ผู้บริหารหน่วยงานในสังกัด และเจ้าหน้าที่เข้าร่วม จำนวนกว่า 200 คน ซึ่งได้ถ่ายทอดให้บุคลากรมีทัศนคติที่ดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ มีความเสียสละ มีอุดมการณ์และมีความสามัคคี สามารถทำงานเป็นทีม และยังมีกิจกรรมส่งเสริมด้านศาสนาซึ่งทั้งผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ ทั้ง จัดการอบรม สัมมนาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับคุณธรรม

จริยธรรม และการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ หรือ ITA ถือเป็นเครื่องมือที่ช่วยส่งเสริมการบริหารราชการให้เกิดประสิทธิภาพอย่างมีคุณธรรมและความโปร่งใส สามารถนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนางานของหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ในการฝึกอบรมการพัฒนาข้าราชการที่อยู่ระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการหลักสูตร “การเป็นข้าราชการที่ดี” ยังได้ปลูกฝังปรัชญาการเป็นข้าราชการที่ดี ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์ทำให้เกิดองค์กรคุณธรรมของหน่วยงานในสังกัด ๓ ระดับ ดังนี้

- องค์กรระดับส่งเสริมคุณธรรม - องค์กร
- องค์กรระดับคุณธรรม - องค์กร
- องค์กรระดับคุณธรรมต้นแบบ - องค์กร

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ให้ทุกหน่วยงานดำเนินการตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมประจำปีของหน่วยงานในสังกัด และรายงานผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมให้ทุกหน่วยงานในสังกัด ทั้งหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน มีกิจกรรมยกย่องเชิดชูบุคลากรผู้มีมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการทำดีและเป็นแบบอย่างแก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ยึดถือปฏิบัติตาม

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมีส่วนร่วม โครงการคัดเลือก “เพชรจรัสแสง” บุคคลต้นแบบ สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๒ มีผู้ได้รับรางวัล จำนวน ๕ รางวัล และผู้มีผลงานดี จำนวน ๒๔ รางวัล ซึ่งผู้รับรางวัลทั้งหมดเป็นผู้มีมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่หน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่อไป โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์) เป็นผู้ให้เกียรติมอบรางวัล

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กรคุณธรรมของหน่วยงานในสังกัด ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กรระดับส่งเสริมคุณธรรม	-	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรม	-	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรมต้นแบบ	๑๕	องค์กร

กระทรวงพลังงาน ได้นำแนวทางตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) มาวิเคราะห์และกำหนดยุทธศาสตร์ส่งเสริมคุณธรรม กระทรวงพลังงาน ภายใต้วิสัยทัศน์ “กระทรวงพลังงานเป็นองค์กรคุณธรรม และมีความเข้มแข็งในการส่งเสริมคุณธรรมอย่างเป็นเอกภาพ” ประกอบด้วย ๓ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ๑) วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในกระทรวงพลังงาน ๒) พัฒนาศักยภาพบุคลากรผู้ทำหน้าที่ในการส่งเสริมคุณธรรม และ ๓) เสริมสร้างความเป็นเอกภาพในสังคมกระทรวงพลังงาน ด้วยคุณธรรม โดยได้กำหนดกลยุทธ์เพื่อนำไปสู่แผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมกระทรวงพลังงาน ซึ่งกลุ่มเป้าหมายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เน้นการมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการขับเคลื่อนกระทรวงพลังงานให้เป็นองค์กรคุณธรรม ยึดมั่นตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สานวิถีวัฒนธรรมไทย และส่งเสริมค่านิยมจิตอาสา

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกหน่วยงานในสังกัด

กระทรวงมีส่วนร่วม ได้แก่ โครงการ “จิตอาสาพลังงาน เราทำความดีด้วยหัวใจ” โดยกระทรวงพลังงานพร้อมด้วยและรัฐวิสาหกิจในกำกับ ร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ นำระบบเทคโนโลยี Internet of Things (IoT) บริหารจัดการพลังงานไฟฟ้าพร้อมติดตั้งโซลาร์เซลล์ ในอาคารสถานศึกษาของโรงเรียนที่ปิงกรวิทยาพัฒนาในพระราชูปถัมภ์ฯ จำนวน ๖ แห่งทั่วประเทศ ตั้งเป้าลดการใช้พลังงานให้ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ นอกเหนือจากการปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ให้กับสถาบันการศึกษา ยังได้รณรงค์สร้างตระหนักรู้เรื่องการประหยัดพลังงานผ่าน ครู นักเรียน ที่จะเป็นเครือข่ายด้านพลังงาน เพื่อนำไปถ่ายทอดและขยายผลไปสู่ครอบครัวและชุมชนโดยรอบต่อไป

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้

เกิดองค์กรคุณธรรมของหน่วยงานในสังกัด ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กรระดับส่งเสริมคุณธรรม	๕	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรม	-	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรมต้นแบบ	-	องค์กร

กระทรวงพาณิชย์ นำแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมของกระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) สู่การปฏิบัติโดยเริ่มจากการสร้างความรู้ความเข้าใจให้บุคลากรกระทรวงพาณิชย์ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ และสร้างการมีส่วนร่วมและบูรณาการกับหน่วยงานภายนอกและประชาชน ส่งเสริมให้เกิดหน่วยงานพาณิชย์คุณธรรมภายในกระทรวงพาณิชย์ โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ มีความก้าวหน้าของการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ การกำหนดนโยบายที่สอดแทรกคุณธรรมและกำหนดกิจกรรมด้านคุณธรรมในหลายลักษณะ บูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานในสังกัดเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมกระทรวงพาณิชย์ พัฒนาเสริมสร้างศักยภาพผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันการทุจริตและส่งเสริมคุ้มครองจริยธรรม ร่วมมือกับเครือข่ายคุณธรรมเพื่อสร้างความเข้าใจในกระบวนการประเมินองค์กรคุณธรรม จัดทำข้อตกลง MOU-Co brand ร่วมกับ ๑๙ หน่วยงาน เพื่อบูรณาการขับเคลื่อนคุณธรรมร่วมกัน และพัฒนาสำนักงานพาณิชย์จังหวัดให้เป็นสำนักงานพาณิชย์คุณธรรม ภายใต้แนวคิด “หนึ่งปัญหาที่อยากแก้ความดีที่อยากทำ” และขยายผลไปยังหน่วยงานในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ๗๖ จังหวัด

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกหน่วยงานในสังกัด **กระทรวงมีส่วนร่วม** ได้แก่ การกำหนดหลักสูตรการอบรมคุณธรรมจริยธรรมให้กับข้าราชการบรรจุใหม่ เพื่อปลูกฝังทัศนคติที่ดีให้มีความรับผิดชอบในการทำงานและสามารถปฏิบัติราชการได้อย่างเหมาะสม โดยยึดหลักความซื่อสัตย์สุจริต ยุติธรรม นอกจากนี้ ได้ดำเนินการขับเคลื่อนและส่งเสริมให้เกิด “สำนักงานพาณิชย์คุณธรรม” ทั้งในส่วนกลาง/ภูมิภาค โดยได้รับความร่วมมือจากศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ในการให้ความรู้และแนะนำแนวทางการขับเคลื่อนให้เป็นไปตามเป้าหมาย และกิจกรรมยกย่องเชิดชูผู้ประพฤติตนตามประมวลจริยธรรม กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งพิจารณาคัดเลือกอย่างตรงไปตรงมาตามข้อเท็จจริงและหลักฐานเชิงประจักษ์

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กรคุณธรรมของหน่วยงานในสังกัด ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กรระดับส่งเสริมคุณธรรม	๑๐	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรม	๑	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรมต้นแบบ	-	องค์กร

กระทรวงมหาดไทย ขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมประจำปี ให้ทุกหน่วยงานในสังกัดดำเนินโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมภายในหน่วยงาน เพื่อเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมคุณธรรมให้กับข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงมหาดไทย รวมทั้งสิ้น ๗๕ โครงการ/กิจกรรม และได้มีการจัดประชุมคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมกระทรวงมหาดไทย เพื่อพิจารณาผลการประเมินของส่วนราชการ และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย รวมทั้งระดับจังหวัด ๗๖ จังหวัด

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมีส่วนร่วม ได้แก่ โครงการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม เพื่อพัฒนาสู่การเป็นองค์กรคุณธรรม กระทรวงมหาดไทย เพื่อเพิ่มทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรมให้ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ ของหน่วยงานระดับกรม รัฐวิสาหกิจ กรุงเทพมหานคร และหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมกับบทบาทและภารกิจของหน่วยงาน รวมทั้งสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ขับเคลื่อนหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทยให้เป็นองค์กรคุณธรรม ตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ซึ่งเป็นการอบรมให้ความรู้โดยผู้ทรงคุณวุฒิในเรื่องของคุณธรรมและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และศึกษาดูงานในพื้นที่และองค์กรที่ได้รับการคัดเลือกเป็นต้นแบบการส่งเสริมคุณธรรม

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กรคุณธรรมของหน่วยงานในสังกัด ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กรระดับส่งเสริมคุณธรรม	๒	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรม	๑	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรมต้นแบบ	๘	องค์กร

กระทรวงยุติธรรม โดยคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมกระทรวงยุติธรรม ได้ร่วมกันพิจารณากรอบแนวทางการจัดทำแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมกระทรวงยุติธรรม ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ตามบริบทและอำนาจหน้าที่ของกระทรวงยุติธรรม และการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมกระทรวงยุติธรรม ประจำปี ๒๕๖๒ เน้นการมีส่วนร่วมให้ทุกหน่วยงานในสังกัดระดมความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้สามารถนำไปปรับใช้เป็นแนวทางดำเนินงานของแต่ละหน่วยงาน ซึ่งกระทรวงยุติธรรมได้ดำเนินการโดยเน้นเรื่อง “จิตอาสา” ตามนโยบายการส่งเสริมคุณธรรมเป้าหมาย ๔ ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา” ภายใต้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) มีเป้าหมายเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติของบุคลากรในสังกัด ให้มีความเสียสละ รักสามัคคี และเคารพสถาบันพระมหากษัตริย์ นอกจากนี้ ได้มีการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมาย สิทธิประโยชน์ และช่วยเหลือแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่เครือข่ายประชาชน โดยใช้กลไกยุติธรรมชุมชนเป็นตัวขับเคลื่อน ส่งเสริมและปลูกฝังการทำความดีให้แก่ผู้ต้องราชทัณฑ์ที่อยู่ในความดูแล ของกรมราชทัณฑ์ เด็กและเยาวชนที่อยู่ในความดูแลของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และผู้กระทำผิดที่อยู่ในความดูแลของกรมคุมประพฤติ รวมถึงเพื่อเสริมสร้างและปลูกฝังค่านิยมสุจริต และระเบียบวินัยให้แก่เด็กในโรงเรียนอุปถัมภ์

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมีส่วนร่วม ได้แก่ โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อทบทวนผลการดำเนินงานและจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและแลกเปลี่ยนเรียนรู้การส่งเสริมคัมครองจริยธรรม กระทรวงยุติธรรม เป็นการทบทวนผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม ประจำปี โดยร่วมกันระดมความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงานในสังกัด เพื่อให้สามารถนำไปปรับใช้เป็นแนวทางดำเนินงานของแต่ละหน่วยงาน

นอกจากนี้ มีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์และกิจกรรมจิตอาสาเพื่อสังคม

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กรคุณธรรมของหน่วยงานในสังกัด ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กรระดับส่งเสริมคุณธรรม	๑	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรม	๕	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรมต้นแบบ	-	องค์กร

กระทรวงแรงงาน ได้นำแนวทางตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) มาขับเคลื่อนภายในกระทรวงอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมกระทรวงแรงงาน (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ที่สอดคล้องตามแผนระดับชาติที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดวิสัยทัศน์ “กระทรวงแรงงานเป็นองค์กรแห่งธรรมาภิบาล บริหารงานด้วยนวัตกรรม มีวัฒนธรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และขับเคลื่อนภายใต้ ๓ ยุทธศาสตร์ คือ ๑) วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในสังคมไทย ๒) สร้างความเข้มแข็งในระบบการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรมให้เป็นเอกภาพ และ ๓) สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรม ซึ่งใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมกระทรวงแรงงาน (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) และแผนปฏิบัติการฯ ในแต่ละปีงบประมาณ เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดนำไปสู่การดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่สามารถตอบสนองต่อเป้าหมายในการปลูกฝังจิตสำนึกคุณธรรมจริยธรรมให้กับบุคลากร ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี และมีการดำเนินงานที่มีคุณธรรมและความโปร่งใสมากขึ้น รวมถึงมีภาคีเครือข่ายที่ช่วยขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมในหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมีส่วนร่วม ได้แก่ โครงการสนับสนุนและสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการต่อต้านการทุจริต “ดวงตาแรงงาน” โดยจัดอบรมให้ความรู้แก่อาสาสมัครแรงงานและเครือข่ายภาคประชาชน พร้อมทั้งร่วมประกาศเจตนารมณ์ต่อต้านการทุจริต ซึ่งผู้ผ่านการอบรมได้มีการจัดตั้งภาคีเครือข่ายดวงตาแรงงานภาคประชาชนร่วมต่อต้านการทุจริต และมีช่องทางการติดต่อ ประสานงาน การรับรู้และความรู้ผ่านทาง Social Media (Line) รวมถึงมีจิตอาสาในการขับเคลื่อนภารกิจด้านการป้องกันการทุจริตในระดับพื้นที่ โดยการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้ประชาชนและเยาวชนในพื้นที่ ได้ตระหนักถึงความสำคัญด้านการป้องกันการทุจริต และมีคุณธรรม โดยสอดแทรกไปกับการขับเคลื่อนภารกิจด้านแรงงานของหน่วยงานในสังกัด และหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อให้ประชาชนได้รับความรู้ในการป้องกันการทุจริต

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กรคุณธรรมของหน่วยงานในสังกัด ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กรระดับส่งเสริมคุณธรรม	-	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรม	-	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรมต้นแบบ	๗	องค์กร

กระทรวงวัฒนธรรม ในฐานะหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ดำเนินการภายใต้มติการสร้างคนดีและสังคมดี ส่งเสริมให้ส่วนราชการระดับกระทรวง ระดับจังหวัด และหน่วยงานทุกภาคส่วน ร่วมสร้างสังคมที่มีคุณภาพและคุณธรรม สังคมอยู่ดีมีสุข ขยายผลให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม ที่ยึดมั่นคำสอนทางศาสนา น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และรักษา วิถีวัฒนธรรมไทย ด้วยพลังบวร (บ้าน วัด โรงเรียน) จนเกิดเป็น องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดใน ๓ ระดับ คือ ระดับส่งเสริมคุณธรรม ระดับคุณธรรม ระดับคุณธรรมต้นแบบ ในทุกพื้นที่ทั่วประเทศแล้วกว่า ๒๗,๑๑๒ แห่ง ซึ่งคนในชุมชน อำเภอ จังหวัด มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ นำหลักธรรมทางศาสนาและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ รักษาสืบสานประเพณีและอัตลักษณ์ วัฒนธรรมที่เป็นเสน่ห์ของชุมชนให้คงอยู่ ทำให้ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น หนี้สินลดลง มีความสามัคคี ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน คนในชุมชนมีความสุข และมีเป้าหมายในการขยายผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ต่อไป

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกหน่วยงานในสังกัด
กระทรวงมีส่วนร่วม ได้แก่ การดำเนินงานโครงการชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ขับเคลื่อนด้วยพลังบวร โดยมีเป้าหมายสำคัญ ๓ เรื่อง คือ ดำเนินชีวิตตามหลักศาสนาที่ตนเองนับถือ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนาชีวิต และสืบสานวิถีวัฒนธรรมให้ดำรงอยู่คู่ประเทศไทย ทำให้ประชาชนมีความรัก สามัคคี ทำความดี ละเว้นความชั่ว ช่วยกันแก้ปัญหาสังคม เช่น ปัญหา

ยาเสพติด การพนัน ทะเลาะวิวาทลดลง สามารถนำทุนทางวัฒนธรรมสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ มีผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม (CPOT) จำหน่ายมีรายได้เพิ่มขึ้นสินค้าลดลงและพัฒนาต่อยอดกลายเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ต้อนรับนักท่องเที่ยวทั่วโลก ซึ่งขณะนี้เครือข่ายชุมชนคุณธรรมทั่วประเทศ ๒๒,๑๗๐ ชุมชน และมีชุมชนคุณธรรมต้นแบบ ๓,๘๘๖ ชุมชน และการร่วมกับภาคีเครือข่ายจัดงานสัปดาห์ชุมชนคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๐ ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เชื่อมโยงเครือข่าย และนำเสนอผลเชิงรูปธรรมด้านการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงาน ทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการทำความคิด ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กรคุณธรรมของหน่วยงานในสังกัด ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กรระดับส่งเสริมคุณธรรม	๑๑	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรม	๒๗	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรมต้นแบบ	๗	องค์กร

กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับความร่วมมือจากทุกส่วนราชการและทุกหน่วยงานในกำกับ ร่วมกันระดมความคิดเห็นและออกแบบการขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมให้ไปในทิศทางเดียวกัน ผ่านกลไกการประชุมคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมกระทรวงศึกษาธิการ และคณะทำงานจัดทำและขับเคลื่อนแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้กระทรวงศึกษาธิการมีระบบคุณธรรมที่เข้มแข็ง ภายใต้คุณธรรมที่พึงประสงค์ ๔ ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา” และ ๓ กลยุทธ์ ได้แก่ ๑) วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันการศึกษาและสถาบันครอบครัว และนำวัฒนธรรมไทยมาเป็นฐานเสริมสร้างคุณธรรมให้แก่สังคมไทย ๒) สร้างและพัฒนาระบบบริหารจัดการงานด้านส่งเสริมคุณธรรม และพัฒนาศักยภาพบุคลากรผู้ทำหน้าที่ในการส่งเสริมคุณธรรมและ ๓) สร้าง พัฒนาและขยายเครือข่ายขับเคลื่อนคุณธรรม โดยสร้างระบบบริหารจัดการเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรมและการคลังในการส่งเสริมเครือข่ายคุณธรรม ซึ่งส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม ประจำปี และมีการรายงานผลการดำเนินงานตามแผน ในรอบ ๖ เดือน และ ๑๒ เดือน

เพื่อติดตามและร่วมกันผลักดันให้การดำเนินงานเป็นไปตามแนวทางที่กำหนด และเป็นไปตามเป้าหมายของแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติฯ

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมีส่วนร่วม ได้แก่ การดำเนินงาน “โรงเรียนคุณธรรม สพฐ.” ซึ่งได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบด้วย ๕ โครงการหลัก ได้แก่ ๑) โครงการสร้างคนดีให้บ้านเมือง ๑๐,๐๐๐ คน ๑,๐๐๐ โรงเรียน ๒) โครงการเสริมสร้างคุณธรรมให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ๓) โครงการสร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ๔) โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. และ ๕) โครงการพัฒนานวัตกรรมสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานภายนอก โดยขยายผลการดำเนินงานไปสู่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ๒๒๕ เขต ทีมขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรมด่วนพิเศษ (EMS) ๕๐ คน ทีมเคลื่อนที่เร็วโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. (RT) ๒๒๕ คน ศักยภาพองค์กรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ๖๗๕ คน ครูวิทยากรสังกัด สพฐ. ๑๓๕,๕๒๙ คน และโรงเรียนในสังกัด สพฐ. ๑๙,๐๘๒ โรงเรียน นอกจากนี้ มีกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติบุคลากรดีเด่น “คนดีศรีครูแห่ง สป.” ส่งเสริมสนับสนุนให้ข้าราชการในสังกัดปฏิบัติงานตามหลักคุณธรรมจริยธรรม และธรรมาภิบาลได้อย่างเป็นรูปธรรม สร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ได้รับการยกย่อง โดยมีบุคลากรในสังกัดได้รับรางวัลฯ ระหว่างปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ รวมจำนวน ๘๐ คน

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กรคุณธรรมของหน่วยงานในสังกัด ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กรระดับส่งเสริมคุณธรรม	๒	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรม	๒	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรมต้นแบบ	๑๒	องค์กร

กระทรวงสาธารณสุข จากการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ส่งผลให้บุคลากรของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่สะท้อนถึงคุณธรรม ๔ ประการ คือ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา เพิ่มมากขึ้น โดยมีวิธีการขับเคลื่อนที่สำคัญ คือ ๑) ใช้หลักการ “ระเบิดจากข้างใน” ในการขับเคลื่อน ผ่านการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และการปรับฐานความคิดให้แก่บุคลากร ๒) มีกลไกการขับเคลื่อนและกำกับติดตามการขับเคลื่อนอย่างชัดเจนในหน่วยงานทุกระดับ (๓) จัดการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมให้กับบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ผ่านช่องทางและกิจกรรมที่หลากหลาย

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมีส่วนร่วม ได้แก่ การจัด “ตลาดนัดคุณธรรม (MOPH Moral Market) ปี ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒” เพื่อสะท้อนผลสำเร็จของการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมของกระทรวงสาธารณสุข ที่เชื่อมโยงกับแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) กิจกรรม “คน ค้น คนดี การ์นดี Good Guy” ซึ่งสะท้อนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคลากรในเชิงประจักษ์ การประกวดบุรุษนิทรรศการแสดงผลงานวิชาการหน่วยงานคุณธรรม ที่เป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานวิชาการของหน่วยงานในสังกัดที่เป็นองค์กรคุณธรรม และกิจกรรม Moral Show ที่สะท้อนการปรับฐานความคิด (Mindset) ของบุคลากร ภายใต้อ ๔ คุณธรรมนำไทย “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา”

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กรคุณธรรมของหน่วยงานในสังกัด ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กรระดับส่งเสริมคุณธรรม	๒๕	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรม	๓๑	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรมต้นแบบ	๕๒	องค์กร

กระทรวงอุตสาหกรรมให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) โดยได้จัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม ประจำปี กำหนดวิสัยทัศน์ “บุคลากรกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม ภายใต้อำนาจธรรมาภิบาล” ซึ่งประกอบด้วย ๓ ยุทธศาสตร์ คือ ๑) เสริมสร้างคุณธรรมภายในองค์กร ๒) สร้างความเข้มแข็งในระบบการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรม และ ๓) สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรม ภายใต้อำนาจธรรมาภิบาล ได้กำหนดโครงการ/กิจกรรม เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนการส่งเสริม พัฒนา คุณธรรม จริยธรรมอย่างเป็นรูปธรรม โดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรมมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน เพื่อให้เกิดเป็นรูปธรรม เพื่อนำไปสู่การเป็นหน่วยงานคุณธรรม อย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนระดับที่ ๑ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนระดับที่ ๒ ในการขับเคลื่อนงานด้านส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรมนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมีส่วนร่วม ได้แก่ โครงการ “จิตอาสาพิทักษ์ศาสนสถาน” เพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในวโรกาสพระราชพิธีบรมราชาภิเษกและเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดาฯ พระบรมราชินี พร้อมทั้งเสริมสร้างความรู้การบำรุงรักษาระบบไฟฟ้า เพื่อความปลอดภัย ลดความเสี่ยงจากอัคคีภัย และป้องกันความสูญเสียด้านชีวิตและทรัพย์สินของพระอารามหลวง มัสยิด โบสถ์คริสต์ และศาสนสถานที่สำคัญในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และ ๗๖ จังหวัด ทั่วประเทศ นอกจากนี้ มีกิจกรรมเสริมสร้างควมมีจิตอาสา และจิตสำนึกการอนุรักษ์ รักษาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่สาธารณะแก่ชุมชน ได้แก่ ๑) โครงการ “จิตอาสาจัดทำเครื่องต้นแบบขจัดมลพิษทางอากาศ เพื่อประชาชน” ๒) โครงการ “จิตอาสาปรับปรุงความปลอดภัยระบบไฟฟ้าของวัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร” ๓) โครงการ “จิตอาสาคลองสวยน้ำใส ชุมชนร่วมใจใช้ถังดักไขมัน” และ ๔) โครงการ “จิตอาสาคลองสวยน้ำใสที่ลัดหลวง ๑๐ คลอง เฉลิมพระเกียรติฯ พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐”

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กรคุณธรรมของหน่วยงานในสังกัด ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กรระดับส่งเสริมคุณธรรม	๖	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรม	๒	องค์กร
• องค์กรระดับคุณธรรมต้นแบบ	-	องค์กร

การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรม

กรุงเทพมหานครและระดับจังหวัด

กรุงเทพมหานคร ได้ดำเนินการจัดประชุม คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมกรุงเทพมหานคร ร่วมกับ ๗๗ หน่วยงานในสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อรับทราบนโยบาย และแนวทางการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) โดยที่ประชุมร่วมกันพิจารณา และแสดงความคิดเห็นต่อร่างแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรม กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ เพื่อเป็นแนวทางการนำไปสู่การปฏิบัติร่วมกันภายในองค์กร ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบจากปลัดกรุงเทพมหานคร โดยมีการแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงานและพิจารณาโครงการ/กิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ ต่อไป

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยบุคลากรของหน่วยงานมีส่วนร่วม สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร เป็นหน่วยงานที่มีความโดดเด่นและให้ความสำคัญกับการส่งเสริมคุณธรรมให้เกิดขึ้นในองค์กรอย่างเป็นรูปธรรมมาโดยตลอด มีนโยบายให้ส่วนราชการในสังกัดดำเนินกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมขององค์กรที่ดี ในด้านการให้บริการทางการแพทย์ของสถานพยาบาล เน้นระบบคุณธรรมและจริยธรรมการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการให้บริการแก่ประชาชน ภายใต้อัตลักษณ์ร่วมขององค์กร “รับผิดชอบ โปร่งใส ใส่ใจบริการ”

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กรและชุมชนคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

องค์กรคุณธรรม (ส่วนกลางและสำนักงานเขต)

- องค์กรระดับส่งเสริมคุณธรรม ๑๑ องค์กร
- องค์กรระดับคุณธรรม ๒๐ องค์กร
- องค์กรระดับคุณธรรมต้นแบบ ๒๗ องค์กร

ชุมชนคุณธรรม (ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร)

- ชุมชนระดับส่งเสริมคุณธรรม ๙ ชุมชน
- ชุมชนระดับคุณธรรม ๖ ชุมชน
- ชุมชนระดับคุณธรรมต้นแบบ ๗ ชุมชน

จังหวัดกระบี่ สร้างความรู้ ความเข้าใจแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ โดยจัดประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกองคาพยพได้แก่องค์กร ชุมชน อำเภอและจังหวัดให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญในการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ใช้หลักการมีส่วนร่วม เริ่มตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมวางแผน และร่วมรับผลประโยชน์ ดำเนินการขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ ตามกระบวนการดำเนินงานใน ๙ ขั้นตอน และมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมเชิงประจักษ์ใน ๓ ด้าน ได้แก่ ยึดมั่นในหลักธรรมทางศาสนา น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสืบสานวิถีวัฒนธรรมไทย รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเป็นพื้นที่ต้นแบบในการศึกษาดูงานของบุคคลทั่วไป หน่วยงาน หรือองค์กรอื่น ๆ

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัด **มีส่วนร่วม** ได้แก่ทุกภาคส่วนในจังหวัดกระบี่ร่วมกันลงนามในประกาศเจตนารมณ์เพื่อขับเคลื่อนจังหวัดกระบี่ให้เป็นจังหวัดคุณธรรมระหว่างจังหวัดกระบี่โดยผู้ว่าราชการจังหวัด ร่วมกับหน่วยงาน องค์กรภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๑๒	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๑๒	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๖๕	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๑๑๐	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๒๕	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๑๕	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	-	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	-	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๘	อำเภอ
• จังหวัดกระบี่ อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรมต้นแบบ			

จังหวัดกาญจนบุรี บูรณาการร่วมกันกับองค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วนและประชาชน เพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ไปสู่การปฏิบัติ โดยจัดโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมและแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดกาญจนบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างความเข้มแข็งในระบบการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรมให้เป็นเอกภาพ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในสังคมไทยในจังหวัดกาญจนบุรี สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดกาญจนบุรี และเพื่อเป็นกลไกสำคัญของรัฐในการแก้ไขปัญหาวิกฤตคุณธรรมของคนในชาติสร้างความสมดุล ทั้งทางวัตถุและจิตใจ ให้ประเทศชาติและประชาชนมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดกาญจนบุรี ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ โดยมีนายสมเจตน์ จง รองผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี เป็นประธาน กลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมจากหน่วยงานราชการในจังหวัดกาญจนบุรี ประธานชุมชนคุณธรรมและสมาชิกในชุมชนคุณธรรม เข้าร่วมเพื่อร่วมกันขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) การจัดประชุมดังกล่าวได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเป็นอย่างดี

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๒	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๓	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๑๖	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๕๙	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๑๐๘	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๒๙	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	-	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	-	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๕	อำเภอ
• จังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรมต้นแบบ			

จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้มีการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมจากภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในจังหวัด ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม โดยยึดกรอบทิศทางปฏิบัติในระดับต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ เน้นกระบวนการการทำงานร่วมกันในระดับพื้นที่ ตลอดจนบ้าน วัด โรงเรียน มีส่วนร่วมผลักดันไปสู่สังคมคุณธรรม

เน้นสร้างการรับรู้ สร้างความเข้าใจให้แก่ทุกภาคส่วนทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ องค์กร และชุมชน โดยการจัดประชุมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) ตลอดจนมีการติดตามผลการดำเนินงานพร้อมสรุปผลร่วมกัน

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ กิจกรรมถนนสายบุญ จังหวัดกาฬสินธุ์ กิจกรรมนุ่งผ้าไทยเข้าวัดในวัดธรรมสวนะ และกิจกรรมหัวตะกั่ว นุ่งซิ่น ถือบิณฑ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๑๖	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๑๖	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๑๖	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๑๐๙	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๖๙	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๕๒	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๑๒	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๕	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๑	อำเภอ
• จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรมต้นแบบ			

จังหวัดกำแพงเพชร มีกระบวนการที่จะขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณธรรมของจังหวัด เริ่มจากทุกภาคส่วนให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมที่จะพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรมตั้งแต่ระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน โดยร่วมกันค้นหาอัตลักษณ์ความดีงามของจังหวัด และกำหนด “ปัญหาที่ยากแก่” “ความดีที่ยากทำ” และกำหนดกิจกรรมที่จะพัฒนาคนในสังคม ให้สอดคล้องกับแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) และจังหวัดกำแพงเพชรได้ประกาศเจตนารมณ์ ขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม : พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา ร่วมกับแนวคิด “จังหวัดกำแพงเพชร เป็นเมืองน่าอยู่ สู้สังคมคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งจังหวัดกำแพงเพชรได้ดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในระดับชุมชนคุณธรรม องค์กรคุณธรรม โรงเรียนคุณธรรม อำเภอคุณธรรม เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมาย “จังหวัดคุณธรรม” ต่อไป

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ โครงการสารทไทยรวมใจ กล้ายไข่คุณธรรม จัดขึ้นเพื่อเพิ่มบทบาทของหน่วยงานทางวัฒนธรรมในพื้นที่ ในการพัฒนาวัฒนธรรมเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ สร้างมูลค่าการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม สินค้าและบริการ รวมถึงเสริม

ฐานรากวัฒนธรรมให้เกิดความเข้มแข็ง มั่งคั่ง มั่งคั่ง ยั่งยืน พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ชุมชนคุณธรรมโดดเด่นและชุมชนคุณธรรมต้นแบบได้นำเสนอผลงานให้เป็นที่รู้จัก โดยมีเป้าหมายคือ จัดแสดงจำลองวิถีชีวิต ตามแนวทางหลักคำสอนของศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักวัฒนธรรมไทย (๘ วิถี) เช่น การจัดแสดง/สาธิต/จำหน่ายสินค้าทางวัฒนธรรม การแสดงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น การแสดงวิถีชีวิต/ภูมิปัญญา โดยได้รับความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน และได้รับความสนใจจากประชาชนของจังหวัด ที่ร่วมชม ชิม ช้อป แชะ และร่วมชื่นชมความดีงามของวัฒนธรรมท้องถิ่น ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ของประชาชน ชุมชน และองค์กรหน่วยงาน เกิดเป็น “เมืองกำแพงเพชรน่าอยู่ สู้สังคมคุณธรรม”

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๔	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๑๑	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๒๙	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๑๐๑	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๔๓	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๓๔	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๙	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๑	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๑	อำเภอ
• จังหวัดกำแพงเพชร อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรมต้นแบบ			

จังหวัดขอนแก่น ได้ดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมโดยใช้กลไกที่สำคัญในการส่งเสริมคุณธรรมจากการวางรากฐานในการเสริมสร้างคุณธรรมเริ่มจากสถาบันครอบครัวและสถาบันทางศาสนา โดยใช้กลไกดังกล่าวในการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมร่วมกับชุมชนคุณธรรมทุกแห่ง ทุกระดับ ทั้งจังหวัดขอนแก่น โดยอาศัยวัดเป็นศูนย์กลางในการขับเคลื่อน เนื่องจากวัดเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชุมชน ดังนั้น การขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดขอนแก่นจึงทำให้มีชุมชนคุณธรรมที่เข้มแข็งและได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเป็นอย่างดี

นอกจากนี้จังหวัดขอนแก่นได้ใช้กลยุทธ์ สร้างและขยายเครือข่ายการขับเคลื่อนคุณธรรมในทุกภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมในเครือข่ายคุณธรรมโดยมุ่งเน้นการหารือและลงมือปฏิบัติร่วมกัน ของคนในชุมชนองค์กร อำเภอ จังหวัด ร่วมกันกำหนดปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ และกำหนดกิจกรรมเพื่อดำเนินการร่วมกันในพื้นที่ของตนเอง ให้สอดคล้องกับแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ทำให้จังหวัดขอนแก่นมีองค์กรต่าง ๆ จากทุกภาคส่วนเข้าร่วมเป็นเครือข่ายคุณธรรมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมของจังหวัดขอนแก่นได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนด้วยดี

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดขอนแก่นมีส่วนร่วม ได้แก่การจัดตลาดนัดสัปดาห์คุณธรรมจังหวัดขอนแก่น ในวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ณ หอประชุมเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น บ้านโคกสี อำเภอเมือง

ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๑,๓๗๒ ชุมชน /หน่วยงาน /องค์กร ซึ่งครอบคลุมทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน นักเรียน นักศึกษา และพระภิกษุสงฆ์

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๓๔๗	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๑๑	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๒๖	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๖๔๖	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๖๐๐	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๒๖	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๑๘	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๗	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๑	อำเภอ
• จังหวัดขอนแก่น อยู่ในระดับ จังหวัดส่งเสริมคุณธรรม			

จังหวัดจันทบุรี ได้นำประเด็นการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) เข้าวาระที่ประชุมกรรมการจังหวัดและหัวหน้าส่วนราชการระดับจังหวัด รวมทั้งจัดกิจกรรมวัฒนธรรมสัญจรลงพื้นที่ร่วมกับนักวิชาการวัฒนธรรมที่ประสานงานอำเภอและสภาวัฒนธรรมจังหวัดจันทบุรี ทุกระดับ เพื่อประชุมร่วมกับนายอำเภอ ผู้นำชุมชน กำนัน และผู้ใหญ่บ้านทุกอำเภอ ตลอดจน นำเข้าที่ประชุมพระสังฆาธิการ ทุกระดับ เพื่อชี้แจงแนวทางการขับเคลื่อนชุมชน องค์กร อำเภอและจังหวัดคุณธรรม ส่งผลให้ชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขับเคลื่อนด้วยพลังบวร ชุมชนคุณธรรมวัดบางสระเก้า ตำบลบางสระเก้า อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ได้รับการคัดเลือกเป็น ๑ ใน ๕ ชุมชนคุณธรรมต้นแบบ จาก ๒๒,๐๐๐ ชุมชนทั่วประเทศ ไปจัดนิทรรศการรณรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ พลังบวรขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ณ บริเวณด้านหน้าตึกบัญชาการ ๑ ทำเนียบรัฐบาล และได้รับการคัดเลือกให้เป็น ๑ ใน ๑๐ สุดยอดชุมชนคุณธรรมฯ ต้นแบบ ระดับประเทศจากกระทรวงวัฒนธรรม จนเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง ส่งผลให้มีนักท่องเที่ยว หรือหน่วยงานที่สนใจ มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และศึกษาดูงานเป็นจำนวนมาก

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ โครงการชุมชนคุณธรรมรวมใจ เทิดไถ่สถาบันพระมหากษัตริย์ : กิจกรรมประชุมสัมมนาชุมชนคุณธรรม นำการพัฒนา เทิดไถ่สถาบันพระมหากษัตริย์ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา” โดยมีกิจกรรมการบรรยายประเด็นสำคัญในการขับเคลื่อนคุณธรรมในเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติการในพื้นที่ การนำเสนอผลการขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรมต้นแบบ ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนในชุมชนจนเป็นที่ประจักษ์ ปัญหาลดลง ความดีงามเกิดขึ้น สังคมอยู่ดีมีสุข นิทรรศการผลิตภัณฑ์ชุมชนคุณธรรมของชุมชนคุณธรรมต้นแบบ และพิธีมอบเกียรติบัตรแก่ผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๕๐ คน

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๑๘	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๒๓๑	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๓๓	ชุมชน
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๙๑	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๑๒๕	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๒๙	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๒	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๔	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๔	อำเภอ
• จังหวัดจันทบุรี อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรม			

จังหวัดฉะเชิงเทรา ดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) โดยบูรณาการงานร่วมกันในการดำเนินงานจากทุกภาคส่วน โดยคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา ประกอบด้วย หัวหน้าส่วนราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่มีศักยภาพในการร่วมขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรม จังหวัดฉะเชิงเทราได้เป็นอย่างดี จัดทำแผนบูรณาการร่วมกับทุกหน่วยงานทุกภาคส่วนในจังหวัด เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม มีการติดตามประเมินผล

และรายงานผลการดำเนินการ มีการรณรงค์สร้างการรับรู้ การขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติและการส่งเสริมและพัฒนาชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมอย่างทั่วถึง และกว้างขวางครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัด มีการมอบหมายบุคลากรลงพื้นที่ เพื่อติดตามและสร้างขวัญกำลังใจแก่ชุมชน องค์กร อำเภอคุณธรรม ครอบคลุมทุกพื้นที่ทั้งจังหวัดฉะเชิงเทรา และมีการประเมินชุมชน องค์กร และอำเภอคุณธรรม ตามเกณฑ์การประเมินที่กระทรวงวัฒนธรรมกำหนด และมีการคัดเลือก ชุมชน องค์กร และอำเภอคุณธรรม

ที่มีผลงานโดดเด่นเป็นรูปธรรมเชิงประจักษ์ในแต่ละอำเภอ เพื่อประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติ ให้เป็นแบบอย่าง

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ กิจกรรมโครงการลานวัฒนธรรมสร้างสรรค์ส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา ประจำปี ๒๕๖๒ ณ พิพิธภัณฑ์เมืองฉะเชิงเทรา ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา ซึ่งกิจกรรมประกอบด้วย การส่งเสริมและถ่ายทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นจัดแสดงสินค้าและผลิตภัณฑ์ ทางวัฒนธรรม/การถ่ายทอดศิลปะการแสดงพื้นบ้านของชุมชนคุณธรรมและกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของชุมชนคุณธรรมในพื้นที่

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๒๐	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๒๓	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๓๐	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๑๑๔	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๙๖	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๓๔	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	-	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๑๐	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๑	อำเภอ
• จังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรม			

จังหวัดชลบุรี ได้ผลักดันให้องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม สามารถประกาศยกย่องให้เป็นหน่วยงานต้นแบบได้ จึงได้จัดโครงการส่งเสริมการขับเคลื่อนองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมสู่หน่วยงานต้นแบบ จังหวัดชลบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยการบูรณาการ การปฏิบัติงานกับทุกภาคส่วน จึงแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จังหวัดชลบุรี ภายใต้การกำกับของ คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด มุ่งเน้นให้คนในชุมชนมีความสามัคคี มีจิตอาสาในการร่วมทำกิจกรรม มีการบูรณาการความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ ภาควิชา และภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง มีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การทำกิจกรรมผ่านสื่อต่าง ๆ และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของคนในชุมชนและชุมชนอื่น ๆ

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่จัดกิจกรรมโครงการชุมชนคุณธรรม รวมใจ เทิดไถ่สถาบันพระมหากษัตริย์ : กิจกรรมประชุมสัมมนา ชุมชนคุณธรรม นำการพัฒนา เทิดไถ่สถาบันพระมหากษัตริย์ พุทธศักราช ๒๕๖๒ ณ ศาลาเฉลิมพระเกียรติ อำเภอ เมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี โดยมี นายภักธรณณ์ เทียนไชย

ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี เป็นประธานและบรรยายพิเศษ ในหัวข้อ “นโยบายและจุดเน้นการส่งเสริม องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม” และประกาศเจตนารมณ์จังหวัด ชลบุรีเป็นจังหวัดคุณธรรม ในการนี้มีหัวหน้าส่วนราชการ ผู้แทนส่วนราชการต่าง ๆ ในจังหวัดชลบุรี กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้แทนชุมชนคุณธรรมร่วมกิจกรรมประมาณ ๒๐๐ คน

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๑	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๑	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๑๔	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๑๐๕	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๗	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๒๒	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๓	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	-	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๑	อำเภอ
• จังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรม			

จังหวัดชัยนาท นำโดยผู้ว่าราชการจังหวัดชัยนาท ได้มีนโยบายในการขับเคลื่อนจังหวัดชัยนาท ดังวิสัยทัศน์ “เมืองเกษตรมาตรฐาน ย่านท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ มุ่งสู่สิ่งแวดล้อมสมดุล และสังคมเป็นสุข” ครอบคลุมในทุกมิติ ของคุณธรรม มุ่งเน้นการทำงานเชิงบูรณาการและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการน้อมนำศาสตร์พระราชามาใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน การสร้างคนดี และสังคมดี มีความสมานฉันท์ยึดมั่นในหลักคำสอนทางศาสนา และสนับสนุนการนำทุนและทรัพยากรมาสร้างสรรค์ พัฒนาต่อยอด เพิ่มมูลค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดชัยนาท ได้ลงพื้นที่เพื่อสร้างการรับรู้ และสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าร่วมเป็นชุมชนคุณธรรมต้นแบบ แก่ชุมชนคุณธรรมทั้ง ๘ อำเภอ โดยมีภาคส่วนที่ร่วมกิจกรรม คือ พลังบวร บ้าน วัด โรงเรียน ผู้นำท้องที่ ผู้นำท้องถิ่นในพื้นที่ทั้ง ๘ อำเภอ มุ่งเน้นทุกภาคส่วนมีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ กิจกรรมเนื่องในโอกาสมหามงคลต่างๆ เช่น พระราชพิธีบรมราชาภิเษก การจัดกิจกรรมสมโภชวันที่พสกนิกรทุกกลุ่มทุกเพศ ทุกวัย ในชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัด ได้ร่วมกันแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยชุมชนคุณธรรมได้ดำเนินการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด
องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	-	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๕	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๓๐	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๘๐	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๒	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๓๙	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	-	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	-	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๘	อำเภอ
• จังหวัดชัยนาท อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรมต้นแบบ			

จังหวัดชัยภูมิ ใช้กระบวนการในการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔) โดย ๑) สร้างความรู้ ความเข้าใจ และมอบหมายภารกิจความรับผิดชอบอย่างชัดเจนให้บุคลากรของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเพื่อขับเคลื่อนชุมชน องค์กร และอำเภอคุณธรรม ๒) จัดประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับชุมชน องค์กร และอำเภอในพื้นที่ และประชาสัมพันธ์เชิญชวนการเข้าร่วมขับเคลื่อนคุณธรรม เช่น ประชุมกรรมการจังหวัด ประชุมส่วนราชการ/กำนันผู้ใหญ่บ้าน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์สำนักงาน สื่อสังคมออนไลน์ ๓) สร้างเครือข่ายการขับเคลื่อนชุมชน องค์กร และอำเภอคุณธรรม เพื่อให้บริการเมื่อมีองค์กรอื่นๆ ขอความร่วมมือ เช่น สภาวัฒนธรรมทุกระดับ ชุมชนและองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ๔) ดำเนินการขับเคลื่อนส่งเสริมและพัฒนาชุมชน องค์กร และอำเภอคุณธรรม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ๕) ทบทวน/ยกระดับผลการขับเคลื่อนชุมชน องค์กร และอำเภอคุณธรรม จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ “กิจกรรมการขับเคลื่อนคุณธรรมสัจจะในทุกอำเภอ” ในรูปแบบนิทรรศการ สาธิต ถ่ายทอดภูมิปัญญา “และประกาศยกย่องชุมชน องค์กร และอำเภอคุณธรรม”

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ กิจกรรมการขับเคลื่อนคุณธรรมสัจจะจังหวัดชัยภูมิ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ณ พื้นที่ ๑๖ อำเภอในจังหวัดชัยภูมิ โดยการจัดกิจกรรมการขับเคลื่อนคุณธรรมระดับอำเภอ จำนวนอำเภอละ ๑ ครั้ง ด้วยการประสานความร่วมมือระหว่างศาสนสถาน ชุมชน และส่วนราชการในพื้นที่อำเภอร่วมกันจัดกิจกรรมขึ้น กิจกรรมประกอบด้วย การประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันระหว่างผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา ผู้แทนหน่วยงานราชการ และประชาชนในพื้นที่ การประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลคุณธรรม ชุมชนคุณธรรม และองค์กรคุณธรรม การแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน การจัดนิทรรศการ การสาธิตถ่ายทอดภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมและผลิตภัณฑ์ชุมชนคุณธรรม เป็นต้น

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๙	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๔	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๑๔๕	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๖๑๙	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๗๘	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๖๓	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๓	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๗	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๖	อำเภอ
• จังหวัดชัยภูมิ อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรมต้นแบบ			

จังหวัดชุมพร มีกระบวนการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔) โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานขับเคลื่อน จำนวน ๓ คณะ ประกอบด้วย ๑) คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดชุมพร ซึ่งมีเจ้าคณะจังหวัดชุมพร ประธานกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชุมพร เป็นที่ปรึกษา มีผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพร เป็นประธานอนุกรรมการ รองผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพร เป็นรองประธานอนุกรรมการ และส่วนราชการ องค์กรต่าง ๆ ร่วมเป็นคณะกรรมการ ๒) คณะทำงานยกร่างแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดชุมพร มีวัฒนธรรมจังหวัดชุมพร เป็นประธานคณะทำงาน ๓ คณะทำงานจัดทำและขับเคลื่อนแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดชุมพร มีรองผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพร เป็นประธานคณะทำงาน ผู้แทนจากส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคศาสนา ภาคเอกชน และภาคประชาชน ร่วมเป็นคณะทำงาน เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานชุมชน/องค์กร/อำเภอ/และจังหวัดคุณธรรม โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมสร้างการรับรู้และความเข้าใจในการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ตามเจตนารมณ์ของแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔) เพื่อให้เกิดเป็นสังคมคุณธรรมอย่างยั่งยืนต่อไป

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ ๑) ร่วมจัดกิจกรรมในงานสมัชชาคุณธรรมภาคใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช สูดยอดชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขับเคลื่อนด้วยพลังบวรเข้าร่วมจัดแสดงและนิทรรศการและองค์ความรู้กระบวนการขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจนสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่ชุมชน/องค์กร และภาคส่วนอื่น ๆ ๒) ร่วมจัดแสดงนิทรรศการภายในจังหวัดในงานมหกรรมวิถีไทย วิถีถิ่น แผ่นดินชุมพร เนื่องในวันอนุรักษ์มรดกไทย ประจำปี ๒๕๖๒ และสามารถขยายผลต่อยอดเครือข่ายชุมชนคุณธรรมได้อย่างกว้างขวาง

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๖๐	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๘๐	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๑๙	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๔๕๕	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๑๗๙	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๑๗๙	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๖	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๑	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๑	อำเภอ
• จังหวัดชุมพร อยู่ในระดับ จังหวัดส่งเสริมคุณธรรม			

จังหวัดเชียงราย ใช้กลไกในการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมให้เกิดผลสำเร็จ คือ “จัดประชุมสมัชชาคุณธรรม” จำนวน ๑๙ ครั้ง ในพื้นที่อำเภอ ๑๘ อำเภอ/๑๘ ครั้ง และระดับจังหวัด ๑ ครั้ง ระหว่างเดือน ธันวาคม ๒๕๖๑ - มีนาคม ๒๕๖๒ ซึ่งได้รับงบประมาณจากงบประมาณจังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อร่วมประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะขับเคลื่อนส่งเสริมคุณธรรมระดับอำเภอ ความดี ๔ ประการ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา สรรหาคณะทำงานขับเคลื่อนสมัชชาคุณธรรมระดับอำเภอ ๑๘ อำเภอ/คณะ และคณะทำงานขับเคลื่อนสมัชชาคุณธรรมระดับจังหวัด สร้างการรับรู้และสร้างความรู้ความเข้าใจ การขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ และแผนปฏิบัติการการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดเชียงราย และเพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาด้านคุณธรรมในพื้นที่อำเภอ ๑๘ อำเภอและระดับจังหวัด “ปัญหาที่ยากแก่ ความดีที่ยากทำ” ตามหลักคุณธรรม ๔ ประการ ได้แก่ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา เพื่อกำหนดคุณธรรมเป้าหมายของอำเภอ และจังหวัด ซึ่งผลการดำเนินการทำให้มีคณะทำงานขับเคลื่อนสมัชชาคุณธรรมระดับอำเภอ ๑๘ อำเภอ และคณะทำงานขับเคลื่อนสมัชชาคุณธรรมระดับจังหวัด และยกระดับจากระดับอำเภอเข้าร่วมโครงการเป็น อำเภอระดับส่งเสริมคุณธรรม และอำเภอคุณธรรมตามลำดับ

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ ๑) จัดประชุมสมัชชาคุณธรรม ระดับอำเภอ ๑๘ อำเภอ/ครั้ง และระดับจังหวัด ๑ ครั้ง ๒) จัดกิจกรรมส่งเสริมสังคมคุณธรรม จำนวน ๒๐ ครั้ง ระดับอำเภอ ๑๘ อำเภอ/ครั้ง และระดับจังหวัด ๒ ครั้ง เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม

จริยธรรมเป้าหมาย “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา” ตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรม ให้แก่ผู้เข้ารับการอบรม รุ่นละ ๑๐๐ คน รวมเป็นจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๒,๐๐๐ คน ๓) จัดกิจกรรม “ค่ายครอบครัวคุณธรรม” จำนวน ๒ รุ่น รุ่นละ ๘๐ คน เพื่อเสริมสร้างครอบครัวอบอุ่น และเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมเป้าหมาย “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา” และ ๓) จัดประชุมสัมมนาชุมชนคุณธรรมนำการพัฒนา เกิดให้สถาบันพระมหากษัตริย์ ประจำปี ๒๕๖๒ ณ อาคารคชสาร องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย เป็นการสร้างการรับรู้ความเข้าใจแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม ให้แก่ชุมชนคุณธรรม ส่วนราชการ อำเภอในพื้นที่จังหวัดเชียงราย เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมและเชิงประจักษ์

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๔๔	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๒๗	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๗๐	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๖๓	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๒๐๖	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๕๘	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๓	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๑๐	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๕	อำเภอ
• จังหวัดเชียงราย อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรมต้นแบบ			

จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔) ตามนโยบายของผู้ว่าราชการจังหวัด ที่ต้องการให้จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดคุณธรรมต้นแบบที่มีความเข้มแข็งจากภายใน ในพื้นที่ให้มีการเข้าร่วมตามความสมัครใจของหัวหน้าหน่วยงาน องค์กร หรือ ผู้นำชุมชน ทำให้จังหวัดเชียงใหม่ มีองค์กรและหน่วยงาน ชุมชนคุณธรรมที่เข้มแข็งอย่างแท้จริง กลยุทธ์ในการอาศัยผู้นำทางศาสนาในพื้นที่เป็นผู้มีส่วนร่วมในการเป็นผู้นำในการขับเคลื่อน การมอบหมายให้ผู้ประสานงานวัฒนธรรมอำเภอ เป็นผู้ลงพื้นที่ สร้างและขยายเครือข่าย เพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมฯ ในเครือข่าย องค์กร ส่งผลให้การขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมฯ ของจังหวัดเชียงใหม่ ได้รับความสนใจและได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเป็นอย่างดี

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่การจัดพิธีประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันเพื่อการยกระดับการขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรม น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติ ในการดำเนินชีวิตตามแบบวิถีวัฒนธรรมไทย โดยรองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่เป็นประธาน การประชุมสัมมนาโครงการชุมชนคุณธรรมรวมใจ เกิดให้สถาบัน พระมหากษัตริย์ ณ ห้องประชุมอาคารเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ร่วมประชุมสัมมนา ประกอบด้วย พระสงฆ์ ผู้นำ ผู้แทนจากชุมชนคุณธรรมในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร เนื่องใน

โอกาสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก อีกทั้งให้ผู้เข้าร่วมประชุมมีความเข้าใจกระบวนการส่งเสริม และพัฒนาชุมชนให้เกิดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของคนในชุมชน รวมทั้งเพื่อให้เข้าใจหลักเกณฑ์การประเมินชุมชนคุณธรรม ภายใต้แผนแม่บทฯ และเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรมเป็นระดับคุณธรรมต้นแบบ สามารถนำเข้าสู่กระบวนการคัดเลือกและประกาศยกย่องได้ สามารถนำไปขยายผลสร้างเครือข่ายในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น นำไปสู่การสร้างสังคมคุณธรรมอย่างยั่งยืน การจัดประชุมส่วนราชการระดับจังหวัดเชียงใหม่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของจังหวัดเชียงใหม่ สร้างความเข้าใจในพื้นที่ระดับอำเภอ การประชุมคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดเชียงใหม่ การแต่งตั้งคณะทำงานติดตามประเมินผลองค์กรคุณธรรม ส่งองค์กรคุณธรรมต้นแบบ เพื่อประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติต่อไป

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๑๒๗	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๙	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๒๙	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๑๘๐	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๑๐๓	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๕๒	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๔	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	-	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๑	อำเภอ
• จังหวัดเชียงใหม่ อยู่ในระดับ จังหวัดส่งเสริมคุณธรรม			

จังหวัดตรัง ได้ดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) โดยใช้กระบวนการบูรณาการการทำงานร่วมกันในภาพรวมทั้งจังหวัด ซึ่งมีคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดตรัง เป็นกำลังขับเคลื่อนที่สำคัญ ในการส่งเสริมให้คนในจังหวัดตรัง มีคุณธรรม มีความรักชาติ มีความศรัทธาและยึดมั่นในหลักธรรมทางศาสนา มีความเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ด้วยการจัดกิจกรรมพัฒนาคน พัฒนาระบบการบริหารจัดการ พร้อมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานทางสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อวิทยุ

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัด **มีส่วนร่วม** ได้แก่ ๑) กิจกรรมการแลกเปลี่ยนวิถีชุมชน วิถีวัฒนธรรมไทย โดยมีชุมชนคุณธรรม ๔ แห่ง ได้แก่ วัดกะพังสุรินทร์ พระอารามหลวง , วัดสาริการาม , วัดนิคมประทีป และวัดพระงามร่วมแลกเปลี่ยนและสร้างความรู้ความเข้าใจ ในวิถีวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน เช่น เยี่ยมชมแหล่งโบราณสถาน ศาสนสถาน การสาธิตผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่น อาทิ ขนมพื้นบ้าน อาหารพื้นเมือง และสินค้าของที่ระลึก ๒) โครงการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันพระราชสมภพ และวันอนุรักษ์มรดกไทย พุทธศักราช ๒๕๖๒ เป็นกิจกรรมที่แสดงออกซึ่งความจงรักภักดี ปกป้องเชิดชูสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณแห่งสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้งรณรงค์ให้เด็ก เยาวชน ประชาชน ได้ตระหนักถึงความสำคัญและเห็นคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรมของชาติ เกิดจิตสำนึกในการดูแลรักษาโบราณสถานในท้องถิ่นตนเอง ณ “ถ้ำตรา” อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ๓) โครงการเข้าวัด

ปฏิบัติธรรมวันธรรมสวนะ (วันพระ) เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ให้เครือข่ายส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมได้เข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต พัฒนาตนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบ เพื่อนำมาซึ่งความสงบสุขแก่ตนเอง สังคม และประเทศชาติ

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๑๖๘	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๓๙	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๔๔	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	-	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๖๐	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๔๗	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๒	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๖	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๒	อำเภอ
• จังหวัดตรัง อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรมต้นแบบ			

จังหวัดตราด ได้ใช้กระบวนการในการขับเคลื่อน โดยคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดตราด มีผู้ว่าราชการจังหวัดตราด เป็นประธานอนุกรรมการ มีการบูรณาการการทำงานในภาพรวมของจังหวัด ตลอดจนประสานงานด้านวิชาการ และประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจและการรับรู้ให้กับทุกภาคส่วนในจังหวัด เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ส่งเสริมให้ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคม ภาคธุรกิจ ฝ่ายศาสนา เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม หรือโครงการต่างๆของจังหวัดตราด โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม ทำงาน/กิจกรรมร่วมกันทุกภาคส่วนโดยความสมัครใจ เช่น กิจกรรมสาธารณประโยชน์ ตามโครงการจิตอาสาพระราชทาน “เราทำความดี ด้วยหัวใจ” ในพื้นที่จังหวัดตราด โครงการ “ผู้ว่าฯ พาเข้าวัด” กิจกรรมให้ข้าราชการ ประชาชน จังหวัดตราด เข้าร่วมทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ทุกวันพุธ ณ หน้าศาลากลางจังหวัดตราด เป็นต้น

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ กิจกรรมประชุมสัมมนาชุมชนคุณธรรม นำการพัฒนา เทิดไถ่สถาบันพระมหากษัตริย์ และการประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลในชุมชนคุณธรรม ที่ทำความดีด้าน “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา” และข้าราชการผู้ปฏิบัติงาน

ชุมชนคุณธรรมดีเด่น สมควรเป็นแบบอย่าง ณ ห้องประชุม วัดหนองบัว ตำบลวังกระแจะ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด กิจกรรมที่ดำเนินการได้แก่ การบรรยายพิเศษ นโยบายรัฐบาล และแนวทาง สู่การขยายผลชุมชนคุณธรรม วิธีการขับเคลื่อน ชุมชนคุณธรรมฯ ด้วยศาสตร์พระราชา การขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรมด้วยพลัง “บวร” การประเมินชุมชนคุณธรรมฯ ตามเกณฑ์การประเมิน ๙ ขั้นตอน และชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่ยั่งยืน โดย วิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๑๕๖	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๒๐	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๑๒	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๑๕๓	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๘๐	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๒๑	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๕	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๒	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	-	อำเภอ
• จังหวัดตราด อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรม			

จังหวัดตาก ได้มีการขับเคลื่อนโดยนายเจริญฤทธิ์ สงวนสัตย์ ผู้ว่าราชการจังหวัดตาก ร่วมกับ ภาคีเครือข่าย ประชากรในพื้นที่จังหวัดตาก ได้ร่วมลงนามในประกาศ เจตนารมณ์ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนจังหวัดตากให้เป็นจังหวัด คุณธรรม ให้สอดคล้องกับแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ณ ห้องประชุมตากสินมหาราช ศาลากลางจังหวัดตาก จากพิธี ลงนามในประกาศเจตนารมณ์ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดตาก ในฐานะฝ่ายเลขานุการได้ดำเนินการลงพื้นที่ที่บูรณาการร่วมกับ ชุมชน วัด สถานศึกษา องค์กร หน่วยงานทั้ง ๙ อำเภอ ในจังหวัดตาก โดยได้สร้างความรู้ความเข้าใจและร่วมเป็น เครือข่ายชุมชน องค์กร และอำเภอคุณธรรม โดยมีการบูรณาการ ความร่วมมือร่วมกันกับทุกภาคส่วน

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัด มีส่วนร่วม จังหวัดตาก ได้จัดสรรงบประมาณให้กับสำนักงาน วัฒนธรรมจังหวัดตากดำเนินโครงการขับเคลื่อนจังหวัด คุณธรรมภายใต้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) โดยมีเป้าหมายผู้เข้าร่วมโครงการ จากภาคประชาชน ภาครัฐ และภาคเอกชนรวมจำนวนทั้งสิ้น ๖๕๐ คน เป็นผลให้เกิดเครือข่ายคุณธรรมที่มาจากองค์กร หน่วยงานทุกภาคส่วนและชุมชนทั้ง ๙ อำเภอ มีความรู้ ความเข้าใจในการนำความรู้ไปปรับใช้เพื่อให้เกิดกระบวนการกลุ่ม ร่วมคิด ร่วมทำและช่วยแก้ปัญหาให้กับชุมชน/องค์กร ร่วมเป็น พลังขับเคลื่อนชุมชน/องค์กร ให้เป็นชุมชน/องค์กรคุณธรรม ตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ๔ ประการ คือ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา เกิดการบูรณาการการทำงานในรูปแบบ ของ “ประชารัฐ” และ “บวร” จัดทำแผนการขับเคลื่อน องค์กร ชุมชนในประเด็น “ปัญหาที่อยากแก้” และ “ความดี

ที่อยากทำ” และมีความตระหนักและเกิดความรับผิดชอบร่วมกัน ในการพัฒนาชุมชน ตามโครงการ “จิตอาสา ทำความดี ด้วยหัวใจ” โดยดำเนินการร่วมกับชุมชน องค์กร หน่วยงาน ทุกภาคส่วนในพื้นที่

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๓	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๔๒	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๓๙	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๗๐	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๓๒	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๒๖	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๑	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๗	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๑	อำเภอ
• จังหวัดตาก อยู่ในระดับ จังหวัดส่งเสริมคุณธรรม			

จังหวัดนครนายก ได้ขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔) โดยแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดนครนายก มีผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก เป็นประธาน รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก เป็นรองประธาน และส่วนราชการต่าง ๆ ร่วมเป็นคณะกรรมการ และได้จัดตั้งคณะทำงานเพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดนครนายก โดยมีวัฒนธรรมจังหวัดนครนายกเป็นประธานคณะทำงาน พร้อมด้วยส่วนราชการ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคศาสนา ภาคเอกชน และภาคประชาชน ร่วมเป็นคณะทำงานเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานชุมชน/องค์กร/อำเภอ/และจังหวัดคุณธรรม โดยใช้กระบวนการขับเคลื่อนมุ่งเน้นการมีส่วนร่วม สร้างการรับรู้และความเข้าใจถึงแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ด้วยการมีส่วนร่วมและการระดมจากภายในของแต่ละภาคส่วน เพื่อร่วมขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติตามเจตนารมณ์ของแผน เพื่อให้เกิดเป็นสังคมคุณธรรมอย่างยั่งยืนต่อไป

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ การร่วมกันของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ในจังหวัดนครนายก ปฏิบัติตนตามข้อตกลงร่วมกัน เพื่อขับเคลื่อนจังหวัดนครนายกให้เป็นจังหวัดคุณธรรม ดังนี้ การรักษาระเบียบวินัยจราจร อนุรักษ์ร่วมกันคัดแยกขยะและลดการใช้ถุงพลาสติก ร่วมกันอนุรักษ์สืบสานประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของสังคม ร่วมกันเป็นจิตอาสาทำความดีด้วยหัวใจบำเพ็ญสาธารณประโยชน์เพื่อส่วนรวมในโอกาสต่าง ๆ และการปฏิบัติตามหลักคุณธรรม ๔ ประการ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา

และการส่งเสริมให้ชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขับเคลื่อนด้วยพลังบวรต้นแบบ (ชุมชนคุณธรรมวัดฝางคลอง) ได้เป็นแหล่งเรียนรู้การขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรมให้แก่ชุมชนภาคส่วนอื่น ๆ ทั้งภายในจังหวัดและภายนอกจังหวัด

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	-	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๙	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๔	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๓๘	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๔๙	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๑๒	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	-	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๓	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๑	อำเภอ
• จังหวัดนครนายก อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรม			

จังหวัดนครปฐม ได้มีการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔) โดยพัฒนาระบบกลไกการบริหารจัดการดำเนินการส่งเสริมคุณธรรม โดยมุ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีพื้นฐานทางจิตใจที่ยึดมั่นในคุณธรรม ๔ ประการ : พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัด **มีส่วนร่วม** ได้แก่ กิจกรรมจิตอาสาทำความสะอาดและพัฒนาพระราชวังสนามจันทร์ เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒ โดย นายชาญนะ เอี่ยมแสง ผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐม พร้อมด้วยหัวหน้าส่วนราชการ ข้าราชการ ทหารบก ทหารอากาศ ตำรวจ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษา และจิตอาสาชาวจังหวัดนครปฐม กว่า ๕๐๐ คน ร่วมกิจกรรมจิตอาสา เราทำความดีด้วยหัวใจ ทำความสะอาดและพัฒนาพระราชวังสนามจันทร์ เพื่อแสดงความจงรักภักดีและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานที่ดินพระราชวังสนามจันทร์ จำนวน ๑๔๘ ไร่

เพื่อใช้ในการสาธารณประโยชน์ ตลอดจนให้ประชาชนได้ร่วมกันบำรุงดูแลรักษาพระราชวังสนามจันทร์ ซึ่งเป็นสถานที่อันเป็นสิริมงคลคู่บ้านคู่เมืองนครปฐม และเป็นมรดกของชาติ

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม ใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๑	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๑๗	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๘	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๑๕๑	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๓๔	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๑๔	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๖	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	-	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๑	อำเภอ
• จังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรม			

จังหวัดนครพนม ได้ดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมโดยนำหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และหลักการ ๓ ประสาน (บ้าน วัด องค์กร/หน่วยงาน) มาเป็นหลักในการปฏิบัติงานและเน้นการขับเคลื่อนผ่านเครือข่ายหลัก และการสร้างการรับรู้แก่ทุกภาคส่วน โดยการจัดประชุมชี้แจงแนวทางการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด จัดประชุมทบทวนแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด และประชุมคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัดเพื่อขับเคลื่อนและติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องทุกปี ทำให้จังหวัดนครพนมมีชุมชนคุณธรรมที่เข้มแข็งและได้รับการคัดเลือกให้เป็นชุมชนคุณธรรมต้นแบบที่โดดเด่น ๑ ใน ๑๐ ชุมชนระดับประเทศ จากสำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ได้แก่ ชุมชนคุณธรรมต้นแบบบ้านท่าเรือ ตำบลท่าเรือ อำเภอนาหว้า

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ การประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันของทุกภาคส่วนในจังหวัดนครพนม เมื่อวันอังคารที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุมพระธาตุพนม ชั้น ๕ ศาลากลางจังหวัดนครพนม (หลังใหม่) โดยมีทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน เข้าร่วมลงนามในการประกาศเจตนารมณ์ครั้งนี้

จำนวน ๑๐๗ หน่วยงาน/ องค์กร/อำเภอ คิดเป็นร้อยละ ๘๖ ของหน่วยงาน/องค์กร/อำเภอ ในจังหวัดนครพนม โดยได้กำหนดคุณธรรมเป้าหมายในการดำเนินงาน ๖ ประการ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนสังคมที่ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ประชาชนมีคุณธรรม มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ปัญหาต่างๆ หมดไป สิ่งที่ดีงามเกิดขึ้นในจังหวัดนครพนม ยิ่งๆ ขึ้นต่อไป

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๑๖	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๔	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๒๕	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๖๐	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๑๘	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๑๕	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๑	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	-	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๑	อำเภอ
• จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรม			

จังหวัดนครราชสีมา ได้มีการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔) โดย (๑) กลไกการวางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในสังคม เช่น กลยุทธ์การวางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันครอบครัว-การศึกษา-สถาบันทางศาสนา และอื่น ๆ (๒) กลไกการสร้างเสริมความเข้มแข็งในระบบการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรมให้เป็นเอกภาพ เช่น การพัฒนาศักยภาพบุคลากรผู้ทำหน้าที่ในการส่งเสริมคุณธรรม สถาบันหรือองค์กรในจังหวัดนครราชสีมา และ (๓) กลไกการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรม เช่น การสร้าง-ขยายเครือข่าย-พัฒนาเครือข่าย-ส่งเสริมและสนับสนุนภาคีเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม เป็นต้น

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ (๑) กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างคุณธรรม “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา” สำหรับเด็ก เยาวชน และประชาชน จำนวน ๗ รุ่น ๆ ละ ๒๐๐ คน โดยใช้ประมาณจากงบพัฒนาจังหวัด จำนวนเงิน ๒,๘๒๓,๐๐๐ บาท (๒) กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมการเรียนรู้งานพระราชพิธี พระราชกุศล รัฐพิธี และศาสนพิธี สอนงานสถาบันชาติศาสนา พระมหากษัตริย์ จำนวน ๑๖ รุ่น ๆ ละ ๒๐๐ คน โดยใช้ประมาณจากงบพัฒนาจังหวัด จำนวนเงิน ๓,๗๗๖,๐๐๐ บาท (๓) กิจกรรม “ตลาดนัดคุณธรรม” ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจการสร้างคุณค่า มูลค่าจากคุณธรรม เช่น เสวนาคุณธรรม/สาธิต จัดแสดง สินค้าคุณธรรม/ศิลปะวัฒนธรรมชุมชนคุณธรรม/นิทรรศการคุณธรรม/ประกาศยกย่องเชิดชูบุคคลคุณธรรม และการรณรงค์คุณธรรม

ทุกรูปแบบ โดยใช้งบประมาณจากงบพัฒนาจังหวัด จำนวนเงิน ๑,๙๓๕,๒๐๐ บาท

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๒๘๙	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๒๒	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๒๘	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๑,๕๙๑	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๑๐๑	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๔๘	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๑๙	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๑๐	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๓	อำเภอ
• จังหวัดนครราชสีมา อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรม			

จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้มีการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔) โดย (๑) การสร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด ซึ่งตอบสนองแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ให้แก่กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยใช้วิธีการสร้างการรับรู้ผ่านกิจกรรม อาทิ การประชุม การเสวนา ฯลฯ การใช้วิธีการสร้างการรับรู้ผ่านสื่อ อาทิ แผ่นพับ ป้ายนิเทศการ Social Media ฯลฯ (๒) จัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด ประจำปี ที่สอดคล้องกับแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด โดยคณะกรรมการ คณะทำงานส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด มีการขยายภาคีเครือข่ายคุณธรรมไปยังภาคส่วนต่างๆ ที่ยังไม่ได้มีส่วนร่วม เพื่อกระตุ้นให้มีกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมทั่วจังหวัด (๓) ขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดประจำปี โดยดำเนินการตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด ประจำปีและติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน

ตามแผนปฏิบัติการฯ โดยอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด (๔) รายงานแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด ประจำปี (๕) การประกาศยกย่องชุมชน หน่วยงาน องค์กรของจังหวัดที่ผ่านเกณฑ์ประเมินคุณธรรม

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ การเป็นเจ้าภาพในการจัดงานสมัชชาคุณธรรม ๑๔ จังหวัดภาคใต้ โดยได้นำชุมชน องค์กร อำเภอ และหน่วยงานในระดับจังหวัดมาออกบูธสาธิต จำหน่ายผลิตภัณฑ์ทางด้านวัฒนธรรม การแสดงพื้นบ้านของภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการจัดนิทรรศการการน้อมนำหลักปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนคุณธรรมฯต้นแบบ และองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ฯลฯ

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๑๐	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๑๑	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๑๐๑	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๑๒๔	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๕๐	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๕๕	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๑๓	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๒	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๘	อำเภอ
• จังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ในระดับ จังหวัดส่งเสริมคุณธรรม			

จังหวัดนครสวรรค์ โดยสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ จัดประชุมคณะกรรมการการขับเคลื่อน แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ประชุมมีมติให้นักวิชาการวัฒนธรรมประสานงานอำเภอลงพื้นที่ขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรม โดยใช้กลไกการมีส่วนร่วมด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน (บวร) และประชารัฐ ซึ่งการขับเคลื่อนงานดังกล่าว มีแนวทางในการดำเนินงาน คือ (๑) ลงพื้นที่ให้ความรู้ในการขับเคลื่อน องค์กร ชุมชน อำเภอคุณธรรมทุกหน่วยงานในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ (๒) มีการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดนครสวรรค์ ประจำปี (๓) มีการขับเคลื่อน ร่วมกันประกาศเจตนารมณ์เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนจังหวัดนครสวรรค์เป็นจังหวัดคุณธรรม ระหว่างจังหวัดนครสวรรค์ กับภาคีเครือข่ายประชารัฐในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์และหน่วยงานส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ร่วมกันขับเคลื่อนจังหวัดนครสวรรค์เป็นจังหวัดคุณธรรม

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ โครงการ “ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมจังหวัดนครสวรรค์” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ หัวข้อ “นครสวรรค์คนธรรมดี... เอกชนมีส่วนร่วมอย่างไร” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประสานความร่วมมือหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกองค์กรในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมเพื่อนำไปสู่การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในการปฏิบัติงานของภาครัฐ กลุ่มเป้าหมายการเสวนา ได้แก่ ข้าราชการ/

เจ้าหน้าที่รัฐ นักเรียน นักศึกษา ข้าราชการครู/บุคลากรทางการศึกษา อาสาสมัคร และผู้นำชุมชน จำนวน ๑,๐๐๐ คน

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๓๕	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๑๖	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๕๙	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๑๐๕	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๑๔๑	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๕๗	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๖	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๑	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๗	อำเภอ
• จังหวัดนครสวรรค์ อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรมต้นแบบ			

จังหวัดนนทบุรี ได้รับความร่วมมือจากองค์กร หน่วยงาน ชุมชนต่างๆ ให้การสนับสนุน ทั้งบุคลากรในการ จัดกิจกรรม เน้นการบูรณาการการทำงานร่วมกัน อาทิ เช่น ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมแก้ไขปัญหา และร่วมเป็น คณะอนุกรรมการ/คณะทำงาน ส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด ร่วมเสนอความคิดเห็นในการดำเนินงาน

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัด มีส่วนร่วม ได้แก่ กิจกรรมสร้างการรับรู้และความเข้าใจ เกี่ยวกับแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด โดยสำนักงาน วัฒนธรรมจังหวัดนนทบุรี จัดการประชุมสร้างความรู้ ความเข้าใจแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔) จำนวน ๒ ครั้ง มีกลุ่มเป้าหมายได้แก่หน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และชุมชนคุณธรรมพลังบวร เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรม องค์กรคุณธรรม อำเภอคุณธรรม และร่วมกันประกาศเจตนารมณ์ การทำความดีร่วมกัน

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๒๕	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๔	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๑๕	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๓๗	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๔๘	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๓๒	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๔	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๑	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๑	อำเภอ
• จังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรมต้นแบบ			

จังหวัดนราธิวาส มีกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณธรรม เริ่มจากผู้นำเข้มแข็งและได้รับแรงสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย ทุกภาคส่วนในจังหวัด ร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านคุณธรรม โดยมุ่งเน้นการหารือและลงมือปฏิบัติร่วมกันของคนในชุมชน องค์กรเครือข่าย ร่วมกำหนด “ปัญหาที่อยากแก้” “ความดีที่อยากทำ” และกำหนดกิจกรรมเพื่อดำเนินการร่วมกันในพื้นที่ของตน โดยให้สอดคล้องกับแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) และจังหวัดนราธิวาสได้ประกาศเจตนารมณ์ ขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม : พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา ร่วมกับแนวคิด “๗ วาระ นราอยู่อย่างยั่งยืน” ของผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส ได้แก่ ๑) นรา ตามรอยพ่อ ๒) นรา สะอาด ๓) นรา สะดวก ๔) นรา สบาย ๕) นรา แบ่งปัน ๖) นรา ปลอดภัย ๗) นรา สามัคคี ซึ่งจังหวัดนราธิวาสได้ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งในระดับองค์กรคุณธรรม ชุมชนคุณธรรม โรงเรียนคุณธรรม อำเภอ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมาย “จังหวัดคุณธรรม” ต่อไป

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ กิจกรรมงานมหกรรมสังคมคุณธรรมระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๒ ณ หอประชุมและบริเวณลานสนามกีฬาโรงเรียนนราธิวาส โดยมีการจัดกิจกรรมการประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันในการพัฒนาจังหวัดนราธิวาสสู่จังหวัดคุณธรรม โดยผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส และผู้บริหารทุกกระทรวงของจังหวัดและเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง การบรรยายพิเศษ กิจกรรมประกวดแข่งขันต่างๆ เช่น การแข่งขันตอบปัญหาทางศาสนา การประกวดเล่านิทานธรรมะ การประกวดอ่านอัลกุรอาน นิทรรศการองค์ความรู้ความสำเร็จ

ในการขับเคลื่อนคุณธรรมอย่างเป็นรูปธรรมของชุมชน โรงเรียนและองค์กรคุณธรรมกว่า ๕๐ บูธ กิจกรรมชมการสาธิต ทำอาหาร ขนมพื้นบ้าน เป็นต้น การจัดงานดังกล่าวเป็นการเปิดโอกาสให้ชุมชนคุณธรรม โรงเรียนคุณธรรม องค์กรคุณธรรม ได้มีเวทีแสดงออกด้านศิลปะการแสดงพื้นบ้าน แลกเปลี่ยน ภูมิปัญญาพื้นบ้าน การสาธิต/ถ่ายทอดภูมิปัญญา ด้านอาหาร และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อัตลักษณ์ที่โดดเด่นของชุมชนคุณธรรม องค์กรคุณธรรม โดยได้รับความร่วมมือจากภาคีเครือข่าย ทุกภาคส่วนร่วมเป็นส่วนหนึ่งของ “งานมหกรรมสังคมคุณธรรม จังหวัดนราธิวาส”

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๕	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๓๒	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๓๑	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๓๑	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๑๐๔	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๕๒	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	-	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๑๒	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๑	อำเภอ
• จังหวัดนราธิวาส อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรม			

จังหวัดน่าน ใช้กระบวนการการขับเคลื่อนโดยมี วัด/ศาสนสถาน เป็นศูนย์กลางของชุมชน ที่ร่วมกันวิเคราะห์ สถานการณ์บริบทของชุมชน กำหนดปัญหาที่อยากแก้ ความดี ที่อยากทำ ร่วมกันวางแผน โครงการหรือกำหนดกิจกรรม ร่วมกัน นำหลักทรงงาน ที่ระเบิดจากข้างใน การพัฒนาที่ใช้ กระบวนการเข้าใจ เข้าถึง พัฒนาเป็นหลักการดำเนินงาน ขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรมในพื้นที่ พร้อมทั้งใช้กระบวนการ ประชาธิปไตย หรือพลังบวร (บ้าน วัด ศาสนสถาน โรงเรียน ราชการ) เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน บูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วนอย่างเป็นระบบ และเป็นรูปธรรมเพื่อส่งเสริมให้เกิดชุมชนคุณธรรมทุกพื้นที่ สร้างเครือข่ายชุมชนคุณธรรมสู่สังคมคุณธรรมอย่างยั่งยืน โดยส่งเสริมให้คนในชุมชน ยึดมั่นในหลักธรรมทางศาสนา น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนา คุณภาพชีวิต ร่วมสืบสานประเพณีวิถีวัฒนธรรมที่ดีงาม ขยายเครือข่ายชุมชนคุณธรรมโดยใช้หลักการสร้างชุมชน คุณธรรมต้นแบบเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้และถ่ายทอด กระบวนการดำเนินงาน

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัด มีส่วนร่วม ได้แก่ การขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรมภายใต้ โครงการชุมชนคุณธรรมเทิดไท่องค์ราชันย์ในพื้นที่ ๑๕ อำเภอ ของจังหวัดน่านในการสร้างความรู้ความเข้าใจภายใต้ แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ โดยบูรณาการ กับผู้นำท้องถิ่น นายอำเภอ เครือข่ายชุมชนคุณธรรม ประธาน สภาวัฒนธรรมอำเภอทุกอำเภอในการเข้ามามีส่วนร่วมในการ ขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรม องค์กรคุณธรรม อำเภอคุณธรรม จังหวัดคุณธรรม

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๓๓	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๔๕๘	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๔๙	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๑๒๐	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๖๘	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๓๐	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	-	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๕	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๑๐	อำเภอ
• จังหวัดน่าน อยู่ในระดับ จังหวัดส่งเสริมคุณธรรม			

จังหวัดบึงกาฬ ได้จัดกิจกรรมขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมของจังหวัด ดังนี้ (๑) ประชุมสร้าง การรับรู้ความเข้าใจอย่างชัดเจนให้แก่บุคลากร และผู้เกี่ยวข้องในสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด เพื่อขับเคลื่อนองค์กร ชุมชน อำเภอในจังหวัดบึงกาฬ ผ่านการประชุมประจำเดือนทุกเดือน (๒) จัดประชุมชี้แจงสร้างการรับรู้ สร้างความเข้าใจเพื่อร่วมขับเคลื่อนแก่ชุมชน องค์กร และอำเภอ (๓) รวบรวมข้อมูล จัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมประจำปี (๔) มอบหมายให้นักวิชาการวัฒนธรรมผู้ประสานงานอำเภอ ประสานงานนายอำเภอ องค์กร ผู้นำชุมชน เพื่อสร้างความเข้าใจและทบทวนระดับชุมชน องค์กร และอำเภอคุณธรรม และดำเนินการตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดบึงกาฬประจำปี (๕) รวบรวมแบบประเมินชุมชนองค์กรและอำเภอคุณธรรม (๖) จัดประชุมคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดบึงกาฬ เพื่อรายงานและรับรองผลการประเมินตนเองของชุมชน องค์กร และอำเภอคุณธรรม (๗) รายงานผลการประเมินตนเองของชุมชน องค์กร และอำเภอคุณธรรม ให้กรมการศาสนา เพื่อเสนอคณะอนุกรรมการคัดเลือกชุมชน องค์กร หน่วยงาน และจังหวัดคุณธรรม และคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติตามลำดับ

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ (๑) นำชุมชนเข้าร่วมสมัชชาชุมชนคุณธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ “รวมพลังความดี ด้วยวิถีวัฒนธรรมพอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา @ESAN” จำนวน ๑๐ คน (๒) จัดโครงการชุมชนคุณธรรม รวมใจ เทิดไถ่สถาบันพระมหากษัตริย์ กิจกรรมประชุมสัมมนาชุมชนคุณธรรม

นำการพัฒนาเทิดไถ่สถาบันพระมหากษัตริย์และกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในชุมชน มีผู้เข้าร่วม ๕๐๐ คน (๓) กิจกรรม ลานวัฒนธรรม ตลาดนัดภูมิปัญญาของดีบ้านฉัน อนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีแม่น้ำจัน สรงน้ำหลวงพ่อบุญใหญ่จังหวัดบึงกาฬมีผู้เข้าร่วมจำนวน ๕๐๐ คน (๔) จัดโครงการเฝ้าระวังยาเสพติดในสถานประกอบการกิจการร้านเกม ร้านคาราโอเกะ และชุมชนคุณธรรมจังหวัดบึงกาฬ มีผู้เข้าร่วมจำนวน ๕๐๐ คน

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๑๗	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๘	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๑๐	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๔๔๕	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๑๕๖	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๑๖	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๒	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	-	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๖	อำเภอ
• จังหวัดบึงกาฬ อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรม			

จังหวัดบุรีรัมย์ ดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมโดยใช้กลยุทธ์การวางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันครอบครัวและสถาบันศาสนา โดยใช้กลยุทธ์ดังกล่าวในการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมร่วมกับชุมชนคุณธรรมทุกแห่ง ทุกระดับ ทั้งจังหวัดบุรีรัมย์ ทำให้จังหวัดบุรีรัมย์มีชุมชนคุณธรรมที่เข้มแข็งและได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนอย่างดียิ่ง โดยอาศัยวัดเป็นศูนย์กลางในการขับเคลื่อนเนื่องจากวัดเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชุมชน ดังนั้นการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมดังกล่าวจึงประสบผลสำเร็จอย่างยิ่ง

นอกจากนี้แล้ว จังหวัดบุรีรัมย์ยังใช้กลยุทธ์ สร้างและขยายเครือข่ายการขับเคลื่อนคุณธรรมในทุกภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมในเครือข่ายองค์กรคุณธรรมทำให้จังหวัดบุรีรัมย์มีองค์กรต่างๆ จากทุกภาคส่วนเข้าร่วมเป็นเครือข่ายทางวัฒนธรรมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมของจังหวัดบุรีรัมย์ได้รับความสนใจและได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเป็นอย่างดี

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่การจัดพิธีประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันของทุกภาคส่วนในจังหวัดบุรีรัมย์ ในวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ณ หอประชุมวิชาอัตศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีผู้เข้าร่วมประกาศเจตนารมณ์ จำนวน ๙๐ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๘๕ ของหน่วยงานในระดับจังหวัดของจังหวัดบุรีรัมย์ และมีผู้เข้าร่วมพิธีประกาศเจตนารมณ์ดังกล่าวจำนวน ๖๗๐ คน ซึ่งครอบคลุมทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน นักศึกษา และพระภิกษุสงฆ์ โดยมีการประกาศเจตนารมณ์และข้อตกลงในการร่วมกันเสริมสร้างคุณธรรมของจังหวัดบุรีรัมย์ให้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๒๒	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๑๑	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๒๔	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๓๖๑	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๑๕	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๒๓	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๒๒	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	-	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๑	อำเภอ
• จังหวัดบุรีรัมย์ อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรมต้นแบบ			

จังหวัดปทุมธานี ได้มีการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) โดยเน้นการดำเนินงานเชิงรุก กล่าวคือ คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดปทุมธานี มีนโยบายที่จะขับเคลื่อนงานคุณธรรมในพื้นที่จังหวัดปทุมธานีอย่างต่อเนื่อง ทั้งการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับงานส่งเสริมคุณธรรม การส่งเสริมให้ส่วนราชการต่าง ๆ เข้าร่วมโครงการ และการกระตุ้นการดำเนินงานให้เกิดผลมากขึ้น เช่น การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ แผ่นพับประชาสัมพันธ์ นิทรรศการ การนำเรื่องส่งเสริมคุณธรรมเข้าประชุมกรรมการจังหวัด เป็นต้น

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ การบูรณาการความร่วมมือระหว่างการทำงานโครงการชุมชนคุณธรรมและการดำเนินงานวัดประจักษ์รัฐสร้างสุข ที่มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม เนื่องจากมีวัตถุประสงค์การดำเนินงานที่เหมือนกัน และทีมดำเนินงานกับกลุ่มเป้าหมายก็เป็นกลุ่มเดียวกัน การจะเกิดประโยชน์สูงสุดได้ก็ต้องเกิดจากความร่วมมือกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๙	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๔	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๓๙	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๑๙๕	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๒๑	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๔๒	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๕	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๒	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	-	อำเภอ
• จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรมต้นแบบ			

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ได้ดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ซึ่งใช้หลักการในการเข้าถึง โดยลงพื้นที่ประชาสัมพันธ์ชี้แนะ และให้คำแนะนำในการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) และได้จัดการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อสร้างการรับรู้ความเข้าใจ ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่โครงการชุมชนคุณธรรมรวมใจ เทิดไท้องถันพระมหากษัตริย์ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภายในงานมีกิจกรรมเสวนาและอภิปราย มอบเกียรติบัตรเชิดชูเกียรติแก่ชุมชนคุณธรรมในระดับต้นแบบ และชม ชิม ช้อป สาธิตภูมิปัญญาอาหารพื้นบ้านของชุมชนคุณธรรมต่าง ๆ อาทิ ข้าวผัดสับปะรด เคล้าปลาเค็ม และน้ำสมุนไพรร จากชุมชนคุณธรรมหัวบ้าน แกลงสมุทรสงคราม และทุเรียนเทศเชื่อม จากชุมชนคุณธรรมบ้านห้วยเกรียบ ฯลฯ เป็นต้น

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๘๔	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๒๐	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๓๕	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๗๐	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๒๖	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๒๙	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๓	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๓	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๒	อำเภอ
• จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรม			

จังหวัดปราจีนบุรี มีคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด และคณะทำงานจัดทำและขับเคลื่อนแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดปราจีนบุรี เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณธรรมโดยบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถานศึกษา วัด/ศาสนสถาน สมาคม มูลนิธิ องค์กรภาคีเครือข่าย ทุกภาคส่วนในจังหวัดร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านคุณธรรม โดยมุ่งเน้นการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน องค์กรเครือข่าย และการประชุมประชาคม/ลงมือปฏิบัติเพื่อประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ ความเข้าใจ และการยอมรับร่วมกันกำหนดคุณธรรมอัตลักษณ์ “ความดีที่อยากทำ ปัญหาที่อยากแก้” และกำหนดกิจกรรมเพื่อดำเนินการร่วมกันในชุมชน องค์กรของตนเอง ให้สอดคล้องกับแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔) และจังหวัดปราจีนบุรี ได้ประกาศเจตนารมณ์ขับเคลื่อนคุณธรรมหลัก ๔ ประการ ประกอบด้วย พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา ร่วมกับนโยบายวาระสำคัญ ๓ ส. ของผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี ได้แก่ สะอาด สะดวก สงบ ซึ่งได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องทั้งในระดับ ชุมชนคุณธรรม สถานศึกษาคุณธรรม องค์กรคุณธรรม และอำเภอคุณธรรม เพื่อนำไปสู่เป้าหมาย “จังหวัดคุณธรรม” ต่อไป

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ การประชุมขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔) ของจังหวัดปราจีนบุรี โดยมีการลงนามความร่วมมือประกาศเจตนารมณ์ร่วมกัน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมของจังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี ร่วมกับส่วนราชการ องค์กรภาคีเครือข่าย ในวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุมทวารวดี ศาลากลางจังหวัดปราจีนบุรี ชั้น ๔ การจัดกิจกรรมขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔) ของจังหวัดปราจีนบุรี ให้กับสถานศึกษา เพื่อชี้แจงสร้างความเข้าใจและสร้างการรับรู้ เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ณ วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี อำเภอเมืองปราจีนบุรี และการลงพื้นที่ที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีและร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับองค์กรคุณธรรม ชุมชนคุณธรรม และอำเภอคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๑๘	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๑๗	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๑๓	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๕๙	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๔๐	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๑๙	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๔	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๒	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๑	อำเภอ
• จังหวัดปราจีนบุรี อยู่ในระดับ จังหวัดส่งเสริมคุณธรรม			

จังหวัดปัตตานี โดยคณะอนุกรรมการส่งเสริม

วัฒนธรรมจังหวัด กำหนดเป้าหมาย “ปัตตานี เมืองแห่งคุณธรรม อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข” การขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรม ได้กำหนดให้มีการบูรณาการทำงานร่วมกันในพื้นที่ โดยผ่านกิจกรรม/โครงการที่มุ่งเน้นใน ๓ ประเด็นหลัก คือ การดำรงตนตามหลักศาสนา นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีอัตลักษณ์วัฒนธรรม มีการเชื่อมโยงเครือข่ายในพื้นที่ ตั้งแต่ระดับชุมชน อำเภอ องค์กรและจังหวัด โดยมี ศูนย์การประสานงานคือฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการส่งเสริมวัฒนธรรมจังหวัด ซึ่งใน ปี ๒๕๖๒ นี้ เริ่มมีผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมส่งเสริมสนับสนุนด้านคุณธรรม ภายใต้บทบาทและภารกิจ กำหนดในแผนงานโครงการ เกิดการยกย่อง เชิดชูบุคคลที่มีผลงานดีเด่น เช่น นโยบาย เชิดชูคนดีศรีตานี เป็นต้น

นอกจากนี้ จังหวัดปัตตานี ใช้กลยุทธ์สร้างและขยายเครือข่ายการขับเคลื่อนคุณธรรมในทุกภาคส่วน กำหนดให้มีการจัดทำแผนส่งเสริมคุณธรรม พัฒนาศักยภาพบุคลากร ทำหน้าที่ส่งเสริมคุณธรรมให้เพิ่มมากขึ้น เช่นการเข้ารับการอบรม การสนับสนุนงบประมาณของจังหวัด ด้านการจัดงาน สัมชชาคุณธรรมพื้นที่ของอำเภอต่าง ๆ ทั้งได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนมากขึ้น ซึ่งเป้าหมายคือจังหวัดปัตตานี ต้องเป็นจังหวัดต้นแบบด้านคุณธรรม

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม คือการจัดอบรมให้ความรู้การขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔) เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุม พญาตานี ชั้น ๔ ศาลากลางจังหวัดปัตตานี โดยมีส่วนราชการ

ระดับจังหวัดและอำเภอเข้าร่วม จำนวน ๑๓๐ คน และการเสนอโครงการเพื่อขอรับสนับสนุนงบประมาณของจังหวัด เพื่อจัดโครงการส่งเสริมคุณธรรม การจัดงานสมัชชาคุณธรรมได้รับการพิจารณาเป็นครั้งแรกและโครงการประชุมสัมมนาชุมชนคุณธรรมนำการพัฒนาเทิดไท้สถาบันพระมหากษัตริย์ เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี มีผู้เข้าร่วมประชุม ๔๔๐ คน

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๑๓	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๗	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๑๔	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๑๓๘	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๖๒	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๒๐	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๒	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๒	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๑	อำเภอ
• จังหวัดปัตตานี อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรมต้นแบบ			

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔) โดยใช้กลยุทธ์หลัก ๓ ประการ ได้แก่ (๑) การมีส่วนร่วม โดยสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการวางแผน ตรวจสอบ ข้อมูล และร่วมจัดกิจกรรม ในลักษณะ “ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์” (๒) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เพื่อให้บุคคลและองค์กรต่าง ๆ เห็นความสำคัญ และเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ทั้งในระดับจังหวัดและระดับพื้นที่ ทั้งแบบเป็นทางการ ในรูปแบบการจัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมและพัฒนาองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม การประชุมกรรมการจังหวัด หรือในโอกาสการประชุมต่าง ๆ และแบบไม่เป็นทางการผ่านการพูดคุยชี้แจงโดยตรงกับบุคคลหรือองค์กรที่มีข้อสงสัยหรือข้อซักถาม รวมถึงการเลือกใช้สื่อที่สามารถเข้าถึงได้มากที่สุด ได้แก่ สื่อ Social Media และ Social Network เพื่อหาพันธมิตรแนวร่วมในการขับเคลื่อน (๓) การอำนวยความสะดวก โดยเอื้ออำนวยให้เครือข่ายชุมชน องค์กร และอำเภอต่าง ๆ มีความสะดวกที่จะให้ความร่วมมือในการขับเคลื่อนแผนแม่บท โดยเจ้าหน้าที่สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเป็นพี่เลี้ยงให้ความสนับสนุนและ

ให้คำแนะนำแก่บุคคลและผู้แทนองค์กรต่าง ๆ ที่เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนรวมถึงการจัดทำข้อมูลให้สามารถเข้าถึงได้ง่าย

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ การจัดงานส่งเสริมพระพุทธศาสนา เนื่องในเทศกาลวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา อาทิ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชาและวันเข้าพรรษา ด้วยความร่วมมือจากคณะสงฆ์ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจ มูลนิธิ สถานศึกษา บริษัท ห้างร้าน ประชาชน และชุมชนคุณธรรม น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขับเคลื่อนด้วยพลังบวร ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม ทำให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ซึ่งในการจัดกิจกรรมทุกครั้ง มีผู้ร่วมงานจำนวนมากขึ้นทุกปี

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๑๓	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๗	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๓๖	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๑๑๑	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๗๙	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๔๐	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๒	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๔	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๑	อำเภอ
• จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรมต้นแบบ			

จังหวัดพังงา ได้มีการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔) โดยเน้นกระบวนการหรือกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนที่ก่อให้เกิดผลสำเร็จ โดยเน้นการมีส่วนร่วมและสร้างแรงบันดาลใจ ความเข้าใจภาคีเครือข่ายโดยยึดหลักธรรมาภิบาลให้กับชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัด เน้นประชาชนเป็นศูนย์กลางในการส่งเสริมคุณธรรม โดยการสร้างคุณธรรมด้วยตนเอง

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ กิจกรรมตลาดนัดคุณธรรม โดยการส่งเสริมและจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ณ วัดควนกะไหล เป็นการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขับเคลื่อนด้วยพลังบวร กิจกรรม การอบรมจริยธรรมแก่เด็กและเยาวชน นิทรรศการส่งเสริมคุณธรรมในสถานศึกษา กิจกรรมทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ ถวายสังฆทาน ฟังพระธรรมเทศนา เจริญจิตภาวนาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเป็นการส่งเสริมให้มีการจำหน่ายสินค้าชุมชน โดยบูรณาการร่วมกับกิจกรรมลานธรรม ลานวิถีไทย

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๑๘	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๔	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๑๔	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๖๕	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๖๒	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๑๕	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๔	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๒	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๒	อำเภอ
• จังหวัดพังงา อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรม			

จังหวัดพัทลุง ได้มีการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) ภายใต้กรอบแนวคิด “เมืองลุง เมืองบายใจ มีวินัย บนความพอเพียง” ขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมที่พึงประสงค์ สะอาด พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และตรงต่อเวลา โดยจัดตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมระดับอำเภอ ระดับจังหวัด บูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วน (หน่วยงานภาครัฐ เอกชน องค์กรศาสนา และภาคประชาชน) ขับเคลื่อนคุณธรรม ๔ ด้าน วินัย การจัดการขยะ วินัยจราจร อนุรักษ์ผ้าไทย วินัยตรงต่อเวลา ก่อให้เกิดการตื่นตัว สร้างสังคมคุณธรรม บูรณาการความร่วมมือ ร่วมพลังสร้างสังคมทุกระดับ ตั้งแต่ครัวเรือน ชุมชน

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๖	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๑๘	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๔๔	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๑๔๖	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๑๐๖	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๑๓๙	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๑	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๕	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๕	อำเภอ
• จังหวัดพัทลุง อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรมต้นแบบ			

ตำบล อำเภอและจังหวัด สถาปนาเมืองสะอาด มีระเบียบวินัย ประชาชนปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนาและประเพณีวัฒนธรรมอันดีงาม เกิดสังคมสันติและสงบสุข

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ จัดประชุมสัมมนาชุมชนคุณธรรม นำการพัฒนาเทิดไท้สถาบันพระมหากษัตริย์ ขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ณ ห้องศูนย์ประชุมองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง มีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๓๕๑ คน จาก ๔๑๕ ชุมชนคุณธรรมของจังหวัดพัทลุง

จังหวัดพิจิตร ได้มีการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) โดยใช้กลไกกระบวนการเริ่มจากฐานราก คือ การค้นหา “ปัญหาที่ยากแก้... ความดีที่ยากทำ” ของเครือข่ายคุณธรรมจังหวัดพิจิตร ๑๓ เครือข่าย และแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนคุณธรรมจังหวัดพิจิตร เพื่อวางแผนการดำเนินงานจังหวัดคุณธรรม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานคุณธรรมของ ๑๑ เครือข่าย เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการขับเคลื่อนคุณธรรม รวมไปถึงการสร้างแผนงานของแต่ละเครือข่ายให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัด

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ (๑) การขับเคลื่อนคุณธรรมระดับองค์กร โดยการจัดพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการขับเคลื่อนคุณธรรมจังหวัดพิจิตร มีองค์กรเข้าร่วมลงนาม ๑๓๖ องค์กร (๒) การขับเคลื่อนคุณธรรมชุมชนคุณธรรม ด้วยการลงพื้นที่เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจการขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาชุมชนคุณธรรมสู่ความเป็นชุมชนคุณธรรมต้นแบบ การส่งเสริมกิจกรรมการคัดเลือก ๑๐ สุดยอดชุมชนคุณธรรม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานชุมชนคุณธรรม (๓) การขับเคลื่อนอำเภอคุณธรรม ด้วยการจัดประชุมคณะทำงานเครือข่ายอำเภอคุณธรรม เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจการขับเคลื่อนอำเภอคุณธรรมแก่คณะทำงานเครือข่ายคณะทำงานอำเภอคุณธรรม การยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลคุณธรรมต้นแบบของอำเภอ ในวันประชุมคณะกรรมการจังหวัดและหัวหน้าส่วนราชการประจำเดือน (๔) การขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมโดยประชุมคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดและคณะทำงานขับเคลื่อนคุณธรรมจังหวัด รวม ๘ ครั้ง

๗๐ การส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
ประจำปี ๒๕๖๒

และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานขององค์กรชุมชน และอำเภอคุณธรรม

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๓๐	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๒๑	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๙	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๑๑๐	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๑๔๖	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๑๘	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๑๐	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	-	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๒	อำเภอ
• จังหวัดพิจิตร อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรมต้นแบบ			

จังหวัดพิษณุโลก มีเป้าหมายสำคัญคือ การส่งเสริมพัฒนา ต่อยอด และขยายองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมให้ยกระดับตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยวางกลยุทธ์สำคัญคือ การกระตุ้นให้เกิดการระเบิดจากข้างในของบุคลากรทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้ตื่นตัว เห็นความสำคัญและเข้าใจถึงกระบวนการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม อาศัยพลังบวรเป็นกลไกหลักและใช้มิติของหลักธรรมคำสอนทางศาสนาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมอันดีงามเป็นเครื่องมือ ในการสร้างกรอบการดำเนินงาน กระบวนการขับเคลื่อนใช้เกณฑ์บันได ๙ ขั้นเป็นหลักเพื่อสร้างความเป็นเอกภาพชัดเจน แต่ก็เปิดกว้างให้แต่ละชุมชน องค์กร อำเภอ ค้นหาอัตลักษณ์ของตนในการดำเนินงาน ส่งผลให้บุคลากร

ทุกคนมีความสุข สร้างคุณค่าให้กับตัวเอง จนทำให้เกิดการขับเคลื่อนได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ การส่งเสริมผลการดำเนินงานด้านคุณธรรม โดยเฉพาะผลงานการขับเคลื่อนของชุมชนคุณธรรมต้นแบบ ได้แก่ งานวัฒนธรรม ศาสนา วิทยาศาสตร์ สร้างโอกาสให้เยาวชนในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก, งานถนนสายวัฒนธรรม เมืองสองแคว วิถีชุมชน คนพิษณุโลก, มหกรรมวิถีถิ่น วิถีไทย พิษณุโลก, และการประชุม บรรยายต่าง ๆ ที่จัดตลอดปี ๒๕๖๒

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

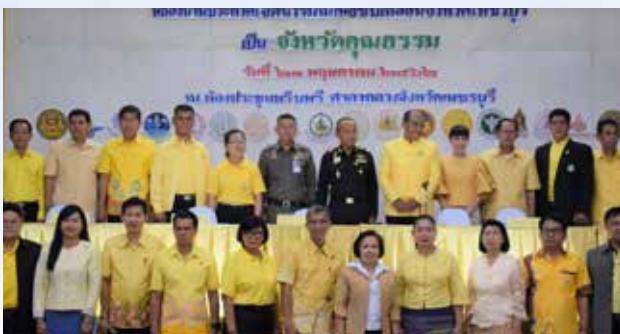
• องค์กร	ระดับส่งเสริม	-	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๑๑	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๓๕	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๓๕	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๗๙	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๓๗	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๓	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๓	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๓	อำเภอ
• จังหวัดพิษณุโลก อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรม			

จังหวัดเพชรบุรี ใช้แนวคิด “จังหวัดเพชรบุรี เมืองแห่งโอกาสสำหรับทุกคน” ได้นำมาศาสตร์พระราชามาเป็นแนวคิดในการขับเคลื่อน จังหวัดเพชรบุรี นำอยู่ นำกิน นำเที่ยว โดยการเชื่อมโยงความร่วมมือกัน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน ร่วมกันทำความดีรูปแบบต่างๆ เพื่อนำไปสู่การสร้างสังคมคุณธรรม วางเป้าหมายการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมในพื้นที่ ดำเนินการเชื่อมโยงครอบครัว ชุมชน หมู่บ้าน โรงพยาบาล โรงเรียน ในระดับตำบล ขยายระดับสู่อำเภอ ด้วยการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี สังคมดี ส่งเสริมให้ทุกคนในหมู่บ้านได้ดูแลลูกหลานอย่างใกล้ชิด เพื่อสร้างครอบครัวอบอุ่น ประพฤติตนเป็นคนดี สนับสนุนให้คนในชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมสำคัญทางศาสนา รักษาอนุรักษ์และฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณี อาศัยความร่วมมือ และยึดหลักบ้าน วัด และหน่วยงานของทางราชการ สนับสนุนให้ชุมชนอยู่ร่วมกันอย่างถ้อยทีถ้อยอาศัย มีจิตอาสา มีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อมในชุมชน และส่งเสริมชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองดำรงชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ (๑) โครงการประชุมสัมมนาชุมชนคุณธรรม นำการพัฒนาเกิดให้สถาบันพระมหากษัตริย์ ประจำ

๗๒ การส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
ประจำปี ๒๕๖๒

ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ จังหวัดเพชรบุรี แก่นำชุมชนคุณธรรมในจังหวัดเพชรบุรี ทั้ง ๓ ระดับ ๕๐๕ ชุมชน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ในการส่งเสริมและพัฒนาชุมชนให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน เป็นฐานในการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม และการประกาศเจตนารมณ์ขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม (๒) โครงการส่งเสริมและพัฒนาตามชุมชน กิจกรรมลงพื้นที่ ชุมชนคุณธรรมเพื่อพบปะพูดคุย แสวงหา ประชาคมร่วมกับ ผู้นำและประชาชนในชุมชน สร้างการรับรู้และความร่วมมือ นำสู่สังคม อยู่ดี มีสุข และยกระดับชุมชนในพื้นที่ ๘ อำเภอ ในจังหวัดเพชรบุรี เป็นชุมชนคุณธรรม จำนวน ๑๒๙ ชุมชน (๓) โครงการ ๑๐ ตำบลสร้างชาติ โดยจังหวัดเพชรบุรี ร่วมกับสถาบันราชภัฏเพชรบุรี ในการเสริมสร้างค่านิยม และภูมิคุ้มกันทางสังคม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๔) โครงการจิตอาสาการรักษาความสะอาดพื้นที่อุทยานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระนครคีรี โดยจังหวัดเพชรบุรี ร่วมกับ มณฑลทหารบกที่ ๑๕ และส่วนราชการต่างๆ จัดกิจกรรมจิตอาสา รักษาความสะอาดพื้นที่อุทยานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระนครคีรี ในทุกวันศุกร์ของสัปดาห์

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๒๑	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๗	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๔๑	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๓๒๑	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๑๖๗	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๑๗	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๒	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๕	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๑	อำเภอ
• จังหวัดเพชรบุรี อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรม			

จังหวัดเพชรบูรณ์ ส่งเสริมองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดร่วมกันขับเคลื่อนคุณธรรมตามแผนแม่บท ส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ใช้คุณธรรมนำการพัฒนาเพื่อสร้างสังคมไทยให้มีคุณธรรม เป็นรากฐานผ่านกลไกความร่วมมือทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในแต่ละมิติ ผ่านกิจกรรม/โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ ขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม : พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา, โครงการส่งเสริมและพัฒนาองค์กร ชุมชน อำเภอและจังหวัด คุณธรรม, และโครงการชุมชนคุณธรรมขับเคลื่อนด้วยพลังบวร

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัด มีส่วนร่วม ได้แก่ จัดงานเผยแพร่ความรู้ด้านวัฒนธรรม ศาสนา วิทยาศาสตร์ สร้างโอกาสให้เยาวชนจังหวัดเพชรบูรณ์ เถลิงพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในโอกาสสมหามงคล เถลิงพระชนมพรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ หอประชุม มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ (หลังใหม่) ตำบลสะเดียง อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีความกตัญญู มีศีลธรรม จริยธรรม จงรักภักดี ต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ พัฒนาคุณภาพชีวิต พร้อมกับทักษะด้านวิทยาศาสตร์ และ

เพื่อให้เยาวชนรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น และ รู้จักพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองให้ดียิ่งขึ้น มีผู้เข้าร่วม กิจกรรมจำนวนทั้งสิ้น ๒๒,๐๕๒ คน หน่วยงานจัดนิทรรศการ ให้ความรู้ จำนวน ๕๖ หน่วยงาน จำนวน ๘๐ บุธ

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๒๗๒	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๔๖	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๑๗	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๑๕๙	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๗๐	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๔๓	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	-	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๖	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๕	อำเภอ
• จังหวัดเพชรบูรณ์ อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรม			

จังหวัดแพร่ ได้ดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔) โดยเชิญกลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย ชุมชนคุณธรรมในจังหวัด และส่วนราชการระดับจังหวัดและระดับอำเภอในจังหวัดแพร่ เข้าร่วมรับฟังนโยบายและจุดเน้นการส่งเสริมองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม และร่วมกิจกรรมแบ่งกลุ่มระดมความคิดเห็นเพื่อกำหนดเป้าหมายและแผนการขับเคลื่อนองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม กลไกการขับเคลื่อนคือการสร้างความเข้าใจให้กับองค์กร ชุมชน อำเภอหรือทุกส่วนราชการของจังหวัดแพร่ถึงกระบวนการการขับเคลื่อนงานส่งเสริมและพัฒนาองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม การกำหนดคุณธรรมเป้าหมายที่มาจากปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ สอดคล้องกับคุณธรรมเป้าหมายพอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ (๑) โครงการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันพระราชสมภพ กิจกรรมจิตอาสาบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ การทำความสะอาดบริเวณโดยรอบวัดพระบาทมิ่งเมืองวรวิหาร อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

(๒) งานส่งเสริมพระพุทธศาสนา เนื่องในวันวิสาขบูชา ประจำปี ๒๕๖๒ เพื่อเป็นการส่งเสริมงานประเพณีที่สำคัญของจังหวัดแพร่ ที่มีมาอย่างยาวนาน เพื่อให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวได้มีโอกาสกราบนมัสการหลวงพ่อบุญรอดโกศัยศิริชัยมหาศากยมุนี พระคู่บ้านคู่เมืองแพร่ วัดพระบาทมิ่งเมืองวรวิหาร และสนับสนุนส่งเสริมการท่องเที่ยว ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยว ก่อให้เกิดการสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้นของประชาชนในจังหวัด มีการจัดกิจกรรมในรูปแบบการบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่สะท้อนเอกลักษณ์และอัตลักษณ์พื้นบ้านของแต่ละท้องถิ่นในจังหวัดแพร่ ทั้งในเรื่องของการแต่งกาย การแสดงทางศิลปวัฒนธรรม นิทรรศการชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขับเคลื่อนด้วยพลังบวร เป็นต้น

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๒	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๒	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๑๘	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๗๙	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๑๘	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๒๔	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๖	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๒	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	-	อำเภอ
• จังหวัดแพร่ อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรม			

จังหวัดพะเยา ได้มีการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) โดยเริ่มจากผู้นำ และแรงหนุนจากภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนขับเคลื่อนเครือข่ายชุมชนคุณธรรม องค์กรคุณธรรม อำเภอคุณธรรม สนับสนุนให้บุคลากรในชุมชน องค์กร และอำเภอพัฒนาตนเองให้มีคุณธรรม เพื่อให้ภาคีเครือข่าย กำหนด “ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ” เพื่อขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมาย ความอยู่เย็นเป็นสุขของชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัด โดยมุ่งเน้นความดีงาม ความสงบสุขร่มเย็น โดยจังหวัดพะเยาประกาศเจตนารมณ์ ขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม : พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา เพื่อให้จังหวัดพะเยา เป็นจังหวัดคุณธรรม และประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติ ชุมชน องค์กร และอำเภอคุณธรรมต้นแบบ เพื่อเป็นตัวอย่างระดับจังหวัด โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนและองค์กรคุณธรรมมีเวทีแสดงออกด้านศิลปการแสดงพื้นบ้าน แลกเปลี่ยนภูมิปัญญาพื้นบ้าน การสาธิต/ถ่ายทอดภูมิปัญญา ด้านอาหาร เครื่องนุ่งห่ม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้อัตลักษณ์ที่โดดเด่นของชุมชนคุณธรรมจังหวัดพะเยา ผ่านการจัดงานสมัชชาคุณธรรมจังหวัดพะเยา

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ การจัดงานสมัชชาคุณธรรมจังหวัดพะเยา ขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม : พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และมหกรรมชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปี ๒๕๖๒ ณ ศาลาประชาคม ศาลากลางจังหวัดพะเยา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา โดยมีกิจกรรมลงนามบันทึกข้อตกลง (MOU) การขับเคลื่อนเพื่อให้จังหวัดพะเยาสู่จังหวัดคุณธรรม การประกาศเจตนารมณ์ “พะเยาจังหวัดคุณธรรม น่ายุ่อย่างยั่งยืน” โดยผู้ว่าราชการ

จังหวัดพะเยา การเสวนาสนิกสัมพันธ์ ขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรมจังหวัดพะเยา พิธีมอบโล่รางวัลประกาศเกียรติคุณให้แก่ อำเภอ องค์กร และชุมชนคุณธรรม การประกวดอาหารพื้นบ้านของชุมชนคุณธรรม จำนวน ๑๓ แห่ง การแสดงศิลปวัฒนธรรมจากชุมชนคุณธรรม จำนวน ๑๓ แห่ง และการจัดนิทรรศการและการสาธิต/ถ่ายทอดผลิตภัณฑ์ชุมชนคุณธรรม จำนวน ๑๓ แห่ง

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๑๘	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๑๒	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๓๒	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๔๔	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๓๙	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๖๐	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๑	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	-	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๘	อำเภอ
• จังหวัดพะเยา อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรม			

จังหวัดภูเก็ต ดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ โดยใช้กลยุทธ์การมีส่วนร่วมจากฐานรากของชุมชน คือ สถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษา รวมพลังสนับสนุนจากกลไกประชารัฐภาคีเครือข่ายในทุกภาคส่วน ร่วมปรึกษาหารือกำหนดเป้าหมาย “ปัญหาที่อยากแก้” “ความดีที่อยากทำ” และลงมือปฏิบัติด้วยการสานสัมพันธ์กับพลังบวร มีศาสนสถานเป็นศูนย์กลางในการดำเนินการ น้อมนำศาสตร์พระราชา เป็นแนวทางปฏิบัติยึดหลักการเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ทำให้การขับเคลื่อนคุณธรรมในทุกภาคส่วน ได้รับการตอบรับ และประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง สู่การยกระดับและขยายผลสู่ชุมชน องค์กร อำเภอ และ “จังหวัดคุณธรรม” ต่อไป

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ การจัดงานประเพณีถือศีลกินผักจังหวัดภูเก็ต ประจำปี ๒๕๖๒ ระหว่างวันที่ ๒๙ กันยายน - ๗ ตุลาคม ๒๕๖๒ ซึ่งประชาชนทุกภาคส่วนในจังหวัดพร้อมใจกันรักษาศีล ปฏิบัติธรรม ตั้งมั่นอยู่ในคุณธรรม ๔ ประการ ได้แก่ พอเพียง บริโภคพอประมาณ ไม่ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต มีวินัย รักษากฎกติกา พร้อมใจกันนั่งชาวหม่นขาว ไม่เบียดเบียนผู้อื่น สุจริต มีความซื่อสัตย์ ไม่ลักขโมยของของผู้อื่น มีจิตอาสา ช่วยกัน

ทำความดีช่วยงานสังคม บริการอำนวยความสะดวกกับผู้มาเยือน โดยวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๒ จัดให้มีกิจกรรมสวดมนต์ถวายพระพรชัยมงคลแด่พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน ๕,๐๐๐ คน ณ บริเวณสวนสาธารณะสะพานหิน อำเภอเมืองภูเก็ต

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๔	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๔	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๗	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๑๙	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๒๕	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๑๘	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	-	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๒	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๑	อำเภอ
• จังหวัดภูเก็ต อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรม			

จังหวัดมหาสารคาม ดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรม โดยเริ่มจากผู้นำและชุมชน ร่วมกันค้นหาต้นทุนความดีขององค์กรที่มีอยู่เพื่อประเมิน วิเคราะห์สภาพปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้ทราบถึงปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ที่ต้องการจะพัฒนา หรือต้องการแก้ไข ทั้งนี้โดยหาความจริงทั้ง ๒ ด้าน คือ ทั้งด้านความดี (จุดดี/จุดแข็ง) ที่อยากจะรักษากับปัญหาที่อยากจะแก้ไข โดยมุ่งเน้นการหารือและลงมือปฏิบัติร่วมกันของคนในชุมชน องค์กรเครือข่าย และกำหนดกิจกรรมเพื่อดำเนินการร่วมกันในพื้นที่ของตน โดยให้สอดคล้องกับแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙ - ๒๕๖๔)

นอกจากนี้ จังหวัดมหาสารคาม ได้ใช้กลยุทธ์ในการสร้างและขยายเครือข่ายในการขับเคลื่อนคุณธรรมกับทุกภาคส่วน เพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรม ให้เกิดขึ้นในเครือข่ายองค์กรคุณธรรมของจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งส่งผลให้เกิดการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรม และทุกภาคส่วนให้ความร่วมมือเข้าร่วมเป็นเครือข่ายทางวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ทุกหน่วยงาน/องค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน ได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ซึ่งมีมติที่ประชุมเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคาม (นายณัฐ มนตรีวัต) เป็นประธาน กำหนดให้มีกิจกรรม “จิตอาสาเราทำความดีด้วยหัวใจ” ซึ่งได้กำหนดให้จัดขึ้นเดือนละ ๑ ครั้ง เวียนไปใน ๑๓ อำเภอของจังหวัดมหาสารคาม โดยร่วมกันทำความสะอาด ปลูกต้นไม้ในบริเวณวัด สวนสาธารณะ แหล่งน้ำ และสถานที่สำคัญของแต่ละอำเภอ นอกจากนี้ ได้นำทุกภาคส่วนเยี่ยมชมหมู่บ้านที่มีความโดดเด่นทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี จึงถือเป็นการเสริมสร้างคุณธรรมให้เกิดขึ้นในจังหวัด

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอและจังหวัดคุณธรรม ใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	-	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๑๘	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๓๓	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๑๓	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๑	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๑๕	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	-	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๑๑	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๒	อำเภอ
• จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรม			

จังหวัดมุกดาหาร ขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริม
วัฒนธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔) โดยพุ่งเป้า
ในการขับเคลื่อนไปยังทุกภาคี องค์กรเครือข่ายในจังหวัด
มุกดาหาร เริ่มต้นจากกระบวนการสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ
ประชุมชี้แจง ขยายผลจัดทีมวิทยากรกระบวนการลงถึงพื้นที่
ชุมชน โดยยึดหลักการ แนวทางการดำเนินงานตามแผนแม่บท
ส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งชาติฯ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการ
ขับเคลื่อนไปยัง หน่วยงาน องค์กร ชุมชน ทุกหน่วยงาน
ทุกระดับ ภายใต้หลักคุณธรรมนำการพัฒนา ๔ ประการ “พอเพียง
วินัย สุจริต จิตอาสา” สร้างบุคคลต้นแบบด้านคุณธรรม เชิดชูเกียรติ
เป็นแบบอย่าง โดยมีเป้าหมายหลัก ที่จะสร้างสังคมในจังหวัด
มุกดาหาร เป็นสังคมแห่งคุณธรรม

**กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัด
มีส่วนร่วม** ได้แก่ งานจุดเทียนขึ้นภูเขิดชูมุกดาหารและ
ประกาศเจตนารมณ์ “จังหวัดมุกดาหารเป็นจังหวัดคุณธรรม”
ประจำปี ๒๕๖๒ ณ วัดรอยพระพุทธบาทภูมโนรมย์ โดยการ
มีส่วนร่วมของทุกภาคีเครือข่าย กิจกรรมในงานประกอบด้วย
การจัดนิทรรศการผลการดำเนินงานของชุมชนคุณธรรม
องค์กรคุณธรรมต้นแบบ นิทรรศการยกย่องเชิดชูเกียรติ
บุคคลต้นแบบด้านคุณธรรม พิธีจุดเทียนขึ้นภู พิธีมอบเกียรติบัตร
ยกย่องเชิดชูเกียรติ องค์กร ชุมชน อำเภอ และบุคคลต้นแบบ
ด้านคุณธรรม การมอบป้ายประกาศเจตนารมณ์ของชุมชน
คุณธรรม ๑๑๔ แห่ง โดยผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร
ส่วนราชการ และประชาชน

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด
องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม ใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๒๐	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๔๙	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๑๘	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๕๕	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๓๕	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๒๔	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๓	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๒	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๒	อำเภอ
• จังหวัดมุกดาหาร อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรม			

จังหวัดแม่ฮ่องสอน ใช้กลไกการขับเคลื่อนแบบมีส่วนร่วมของส่วนราชการทั้งในฐานคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดแม่ฮ่องสอน และเครือข่ายความร่วมมือของส่วนราชการในพื้นที่ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม เครือข่ายทางวัฒนธรรม ชุมชน ซึ่งมีกระบวนการดำเนินงานดังนี้ (๑) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงาน และเจ้าหน้าที่ในสำนักงานวัฒนธรรม ให้ความร่วมมือให้การสนับสนุน ให้ความช่วยเหลือกับส่วนราชการในพื้นที่ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม เครือข่ายทางวัฒนธรรม ชุมชน ในการเข้าร่วมกิจกรรม โครงการและให้ความร่วมมือดำเนินงานของส่วนราชการในพื้นที่ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม เครือข่ายทางวัฒนธรรม ชุมชน ในการเข้าร่วมกิจกรรม ในทุกโอกาสที่สามารถเข้าร่วมได้ (๒) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงาน สามารถชี้แจง ให้ความเข้าใจ ตอบคำถาม ให้แก่ ส่วนราชการในพื้นที่ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม เครือข่ายทางวัฒนธรรม ชุมชน (๓) สำนักงานวัฒนธรรมให้การสนับสนุนข้อมูล สิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องมือ ในการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ให้กับส่วนราชการในพื้นที่ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม เครือข่ายทางวัฒนธรรม ชุมชน

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ กิจกรรมการเสวนาและลงนามปฏิญญา “ความร่วมมือขับเคลื่อนจังหวัดแม่ฮ่องสอนสู่จังหวัดคุณธรรม” ภายใต้โครงการการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔) และแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดแม่ฮ่องสอน (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ โดยมีกิจกรรมการเสวนา “การขับเคลื่อนจังหวัดแม่ฮ่องสอนสู่จังหวัดคุณธรรม” การลงนามปฏิญญา “ความร่วมมือขับเคลื่อนจังหวัดแม่ฮ่องสอนสู่จังหวัดคุณธรรม” และการประกาศเจตนารมณ์

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๖	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๒	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๙	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๓๒	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๒๗	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๒๐	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๗	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	-	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	-	อำเภอ
• จังหวัดแม่ฮ่องสอน	อยู่ในระดับ	จังหวัดส่งเสริมคุณธรรม	

จังหวัดยะลา ได้ดำเนินการขับเคลื่อน ดังนี้ (๑) ประชุมสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) การส่งเสริมและพัฒนาชุมชนองค์กร อำเภอและจังหวัดคุณธรรมให้กับหน่วยงาน องค์กรภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน (๒) แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการของหน่วยงานภายในจังหวัด ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ทุกกลุ่มเป้าหมาย (๓) ภาคีเครือข่ายส่วนราชการ องค์กร/หน่วยงาน จัดทำแผนส่งเสริมคุณธรรมตามกรอบแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดยะลา (๔) ดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของจังหวัดตามแผนคุณธรรมที่กำหนดไว้ (๕) แต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด ดำเนินการติดตาม ประเมินผลการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงานภาคีเครือข่าย (๖) หน่วยงานภาคีเครือข่าย/ส่วนราชการ/องค์กร สรุปรายงานผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมตามส่งเสริมคุณธรรม

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ กิจกรรมเมล็ดพันธุ์สัมพันธ์จังหวัดยะลา จัดขึ้นโดยการบูรณาการความร่วมมือระหว่างสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดยะลาในฐานะเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดยะลา และหน่วยงานในคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดยะลา ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดยะลา สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดยะลา ธนาคารเกษตรและสหกรณ์

จังหวัดยะลาชุมชนคุณธรรมในพื้นที่จังหวัดยะลา ชมรมตาดีกา จังหวัดยะลา กิจกรรมภายในงานประกอบด้วย การเสวนา หัวข้อ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา สร้างคนดีสู่สังคมดี” การทดสอบอ่านคัมภีร์กุรอาน การแข่งขันอาหารชาติของเด็กจากชมรมตาดีกา การสาธิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์และอาหารพื้นบ้านจากชุมชนคุณธรรม ๔๐ ชุมชน นิทรรศการส่งเสริมคุณธรรม “เมล็ดพันธุ์วิถีชีวิตมุสลิม” นิทรรศการชุมชนคุณธรรมบ้านกือเม็ง

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๑๒	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๒	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๑๒	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๑๑๓	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๖๒	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๓๐	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	-	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๖	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๒	อำเภอ
• จังหวัดยะลา อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรม			

จังหวัดยโสธร ใช้กลไกพลังประชารัฐในการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) โดยคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด กำหนดแนวทางการขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมในภาพรวมของจังหวัด เน้นการบูรณาการความร่วมมือส่งเสริมคุณธรรมตามภารกิจของหน่วยงาน และขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมระดับพื้นที่โดยใช้กลไกพลังบวร บ้าน-วัด-โรงเรียน/ราชการ ในการขับเคลื่อนส่งเสริมคุณธรรมในระดับพื้นที่ ซึ่งจากผลการดำเนินงานสามารถสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมในพื้นที่จังหวัดได้อย่างกว้างขวาง มีชุมชน องค์กร อำเภอ แจ้งความประสงค์เข้าร่วมส่งเสริมคุณธรรมเพิ่มขึ้น มีต้นแบบของชุมชน องค์กร อำเภอคุณธรรมที่มีผลการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับเครือข่ายคุณธรรมอื่น ๆ ได้

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ (๑) กิจกรรมประชุมสัมมนาชุมชนคุณธรรม นำการพัฒนา เกิดให้สถาบันพระมหากษัตริย์ จังหวัดยโสธร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ณ วัดบ้านเชียงคำ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร กิจกรรมประกอบด้วยการสร้างความรู้ความเข้าใจ, การบรรยายเกี่ยวกับการพัฒนาและ

ส่งเสริมคุณธรรม, การเสวนา “การขับเคลื่อนองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม”, การจัดแสดงนิทรรศการผลงานของชุมชนคุณธรรมต้นแบบ โดยมีชุมชน ส่วนราชการ องค์กร เอกชน ในพื้นที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๒๐๐ รูป/คน (๒) โครงการส่งเสริมและพัฒนาชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ การจัดประชุมชี้แจงแนวทางการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) จำนวน ๕ ครั้ง จำนวน ๖๓ ชุมชนฯ ผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๒๐๐ รูป/คน (๓) ลงพื้นที่ ชุมชนคุณธรรมฯ เพื่อพบปะ พูดคุย เสวนา ประชาคมร่วมกับผู้นำและประชาชนในชุมชน สร้างการรับรู้และความร่วมมือ นำสู่สังคมอยู่ดีมีสุข เคารพเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ทั้ง ๙ อำเภอ จำนวน ๓๖ ชุมชนคุณธรรม นำโดยนางพวงคำ ทองทั่ว วัฒนธรรมจังหวัดยโสธร

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๒๓๒	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๑๑	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๑๐	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๗๓	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๗๙	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๓๒	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๖	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๑	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๒	อำเภอ
• จังหวัดยโสธร อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรม			

จังหวัดร้อยเอ็ด มีการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) โดยอาศัยภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เข้ามาร่วมคิดและขับเคลื่อน จังหวัดส่งเสริมคุณธรรมโดยการเชิญทุกภาคส่วนเข้าร่วมขับเคลื่อนเป็นเครือข่าย ๙ ดี นำแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดสู่กลุ่มเป้าหมาย ไปพร้อม ๆ กันประกอบด้วย เครือข่ายภาครัฐ องค์กรอิสระดี เครือข่ายศาสนาดี เครือข่ายธุรกิจเอกชนดี มีการขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมของจังหวัด โดยมีคณะทำงานขับเคลื่อนคุณธรรมของจังหวัดเป็นผู้ลงพื้นที่

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ การประกาศให้จังหวัดร้อยเอ็ดเป็นจังหวัดคุณธรรม มีการขยายผลไปยังกลุ่มองค์กร อำเภอ และชุมชนคุณธรรม โดยเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดร้อยเอ็ด ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ซึ่งมีเป้าหมายหลัก คือการสร้างสังคมร้อยเอ็ดเป็นสังคมแห่งคนดี โดยเน้นความมีวินัย พอเพียง สุจริต จิตอาสา ปลูกฝังจากสถาบันพื้นฐานคือพลัง บ้าน วัด โรงเรียน

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๗	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๒๐	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๒๑	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๑๖๗	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๑๐๑	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๒๒	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๑๖	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๓	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๑	อำเภอ
• จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรม			

จังหวัดระนอง ได้ขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) ในภาพรวมของจังหวัดเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน กระตุ้นให้เกิดพลังความคิด ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา ร่วมภาคภูมิใจ โดยความต้องการจากชุมชน ภายใต้นโยบายของรัฐบาล ของกระทรวงวัฒนธรรม และของจังหวัด เน้นประชาชนอยู่ดี มีสุข

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการการให้ความรู้เกี่ยวกับ ชุมชน องค์กร อำเภอและจังหวัดคุณธรรม จังหวัดระนอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ โรงแรมไอเฟล อินน์ อำเภอเมืองระนอง โดยมีเป้าหมายคือ ตัวแทน ชุมชน และองค์กร จำนวน ๒๐๐ คน และมีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้น สร้างความเข้าใจ ส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรม ให้กับชุมชน องค์กร และอำเภอ โดยได้รับความอนุเคราะห์วิทยากรส่งเสริมคุณธรรม ภายในจังหวัดระนองและวิทยากรส่งเสริมคุณธรรม จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ เขต ๑ ชุมพร ทำให้การประชุมเป็นไปอย่างสมบูรณ์ และบรรลุวัตถุประสงค์ของการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้และให้ก่อเกิดพลังในการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) ให้มีคุณภาพมากขึ้นต่อไป

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๑๙๓	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๘	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๓๒	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๒๑	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๒๙	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๑๘	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๒	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๒	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๑	อำเภอ
• จังหวัดระนอง อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรม			

จังหวัดระยอง ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรม ในรูปแบบคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด และดำเนินการเพื่อความสำเร็จ ดังนี้ (๑) แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดระยอง (๒) แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดระยอง (๓) จัดทำแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดระยอง (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔) (๔) จัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดระยอง ประจำปี ๒๕๖๒ (๕) จัดประชุมและแจ้งผลการขับเคลื่อนงานตามแผน ฯ ไตรมาสละ ๑ ครั้ง (๖) ขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดระยอง ฉบับที่ ๑ ในการขับเคลื่อนคณะกรรมการเขตพัฒนาเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) ในคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิต (๗) การดำเนินงานขับเคลื่อนส่งเสริมและพัฒนาชุมชน องค์กร อำเภ และจังหวัดคุณธรรม ภายใต้แผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดระยอง (๘) ดำเนินงานโครงการชุมชนคุณธรรม น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขับเคลื่อนด้วยพลัง “บวร” ทุกพื้นที่อำเภอในจังหวัดระยอง มีชุมชนเข้าร่วมจำนวน ๑๖๘ ชุมชน องค์กรคุณธรรม จำนวน ๑๗๔ องค์กร อำเภอคุณธรรม จำนวน ๘ อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม ๑ แห่ง

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ งานมหกรรมชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขับเคลื่อนด้วยพลังบวร ประจำปี ๒๕๖๒ ณ ชุมชนคุณธรรมวัดโหนดหินตำบลเนินพระ อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง โดยใช้กลไกการมีส่วนร่วมของพลัง “บวร” คือ บ้าน (ชุมชน) /วัด และโรงเรียน และนโยบายประชารัฐ โดยใช้วัดเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมดังกล่าว

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๑๐๒	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๒๘	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๔๔	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๖๗	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๕๑	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๕๐	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๔	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๓	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๑	อำเภอ
• จังหวัดระยอง อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรม			

จังหวัดราชบุรี ใช้กลไกการจัดตลาดนัดความดี มีความสำคัญต่อการเชื่อมโยง ถักทอเครือข่ายคุณธรรม ในจังหวัดราชบุรี ให้ได้มาพบกันซึ่งกระบวนการขับเคลื่อน ใช้นวัตกรรมจากล่างขึ้นบน คือ การชักชวนคนดีออกมาช่วยขับเคลื่อน โดยใช้กิจกรรมตลาดนัดความดีที่รวบรวมคนดีให้มาพบกัน รวมถึงการระดมความคิดเห็นการทำประชาคมติ โดยมีเป้าหมายให้คุณธรรมเป็นวาระของจังหวัด กระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน/อำเภอ ที่เกิดจากพื้นฐานข้อมูลของคนในพื้นที่ และนำมาทำเป็นข้อตกลงที่เป็นรูปธรรมที่ประชาชนในอำเภอต้องปฏิบัติร่วมกัน ตามแนวทาง “การระเบิดจากข้างใน” เช่น การจัดทำธรรมนูญความดีอำเภอ เกิดการขับเคลื่อนจากจุดเล็ก ๆ ไปสู่จังหวัดราชบุรี เมืองแห่งความจงรักภักดี พอเพียง สามัคคี มีวินัย สุจริต จิตอาสา เน้นการบูรณาการของทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนจังหวัดส่งเสริมคุณธรรม

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม จังหวัดราชบุรี เป็น “จังหวัดส่งเสริมคุณธรรม” นาร่อง ที่ได้ขับเคลื่อนจังหวัดส่งเสริมคุณธรรม ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ เป็นต้นมา มีการรวมพลังของกลุ่มหรือเครือข่ายคุณธรรม ประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วน โดยมีประเด็นคุณธรรมที่ใช้ขับเคลื่อนคุณธรรม คือ “พอเพียง สามัคคี มีวินัย สุจริต จิตอาสา” ภายใต้เป้าหมาย “ราชบุรี เมืองแห่งความจงรักภักดี” กระบวนการสมัชชาคุณธรรม ถือเป็นกลไกหนึ่งที่สนับสนุนการสร้างการรับรู้และการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ โดยเป็นเวทีกลางในการขับเคลื่อนคุณธรรมความดี เพื่อร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กำหนดทิศทางและพัฒนานโยบายสาธารณะในการขับเคลื่อนวาระด้านคุณธรรม

ความดีในระดับจังหวัด ภูมิภาค และระดับชาติ เพื่อสร้างกระแสคุณธรรมอย่างมีพลังจากทุกภาคส่วนในสังคมทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และประชาชนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการสร้างกระแสแรงจูงใจ การพัฒนาปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรม ให้เกิดการขับเคลื่อนคุณธรรมตามบริบทของแต่ละองค์กรอย่างเป็นรูปธรรม

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๓๘	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๔๐	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๑๐๘	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๕๗	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๕๖	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๑๗	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๔	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๓	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๓	อำเภอ
• จังหวัดราชบุรี อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรมต้นแบบ			

จังหวัดลพบุรี มีกระบวนการขับเคลื่อน โดยมีคณะกรรมการดำเนินงานขับเคลื่อน จำนวน ๓ คณะ ประกอบด้วย (๑) คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดลพบุรี ซึ่งมีเจ้าคณะจังหวัดลพบุรี และเจ้าคณะอำเภอทุกอำเภอ เป็นที่ปรึกษา ผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี เป็นประธาน อนุกรรมการ ส่วนราชการ องค์กรต่าง ๆ ร่วมเป็น คณะกรรมการ และวัฒนธรรมจังหวัดลพบุรี เป็นเลขานุการ (๒) แต่งตั้งที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิในคณะอนุกรรมการ ส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดลพบุรี (๓) คณะทำงานจัดทำและ ขับเคลื่อนแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม จังหวัดลพบุรี มีรองผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี เป็นประธาน คณะทำงาน ผู้แทนจากส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคศาสนา ภาคเอกชน และภาคประชาชน ร่วมเป็น คณะทำงาน เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วม สร้างการรับรู้และความเข้าใจในการขับเคลื่อนแผนแม่บท ส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ทำให้จังหวัดลพบุรี มีกรอบ แนวทางการปฏิบัติงานด้านส่งเสริมคุณธรรม ที่มีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมาย สนองตอบความต้องการของหน่วยงาน และบุคคลที่เกี่ยวข้องสามารถควบคุมการบริหารงบประมาณ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดเป็นสังคมคุณธรรม อย่างยั่งยืนต่อไป

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัด มีส่วนร่วม ได้แก่ (๑) ประชุมชี้แจง “การส่งเสริมและ พัฒนาองค์กร ชุมชน อำเภอและจังหวัดคุณธรรม” ประจำปี ๒๕๖๒ เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจ ในการการส่งเสริมและพัฒนาองค์กร ชุมชน อำเภอและจังหวัด คุณธรรม ให้แก่หน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (๒) กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ชุมชนคุณธรรมน้อมนำปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมไทย ภายใต้โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและคุณภาพการศึกษา จังหวัดลพบุรี และจัดแสดงและนิทรรศการและองค์ความรู้ กระบวนการขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงจนสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ สามารถ เป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่ชุมชน องค์กร และภาคส่วนอื่น ๆ ทำให้ สามารถขยายผลต่อยอดเครือข่ายชุมชนคุณธรรมได้ อย่างกว้างขวาง

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้ เกิด องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๑๓	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๕	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๕๕	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๑๐๕	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๗๐	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๕๔	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๗	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๒	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๒	อำเภอ
• จังหวัดลพบุรี อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรมต้นแบบ			

จังหวัดลำปาง ใช้กระบวนการส่งเสริมให้องค์กร
อำเภอ และชุมชน วิเคราะห์ต้นทุนความดี ร่วมกันกำหนด
“ปัญหาที่อยากแก้ ความดี ที่อยากทำ” เพื่อตั้งเป้าหมาย
ไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นขององค์กร อำเภอ และชุมชน
สนับสนุนการสร้างเครือข่ายคุณธรรมในทุกระดับ เพื่อบูรณาการ
ความร่วมมือในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้
และเชื่อมโยงข้อมูลการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในพื้นที่

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัด
มีส่วนร่วม ได้แก่ การขับเคลื่อนวาระจังหวัด “ลำปาง
สร้างสรรค์ปันสุข” มุ่งเน้นบริหารพัฒนาจังหวัดลำปาง
แบบมีส่วนร่วม โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
บูรณาการร่วมกับทุกภาคส่วนในพื้นที่ ได้แก่ ภาครัฐ
ภาครัฐวิสาหกิจ ภาคประชาสังคม และเครือข่ายชุมชนคุณธรรม
และดำเนินการจัดประชุมขับเคลื่อนอำเภอคุณธรรมครอบคลุม
ทุกอำเภอในจังหวัดลำปางเพื่อสร้างการรับรู้และร่วมประกาศ
เจตนารมณ์อำเภอคุณธรรม และปัญหาที่อยากแก้ ความดี
ที่อยากทำตามบริบทเชิงพื้นที่

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด
องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๖	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๖	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๒๑	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๑๐๖	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๒๗	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๔๕	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๑๑	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๑	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	-	อำเภอ
• จังหวัดลำปาง อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรมต้นแบบ			

จังหวัดลำพูน มีการขับเคลื่อนโดยให้ผูมีส่วนเกี่ยวข้องในภาคส่วนต่าง ๆ เช่น ชุมชน องค์กร อำเภอ เป็นต้น มีส่วนร่วมในการคิด การตัดสินใจในแนวทางการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ โดยอาศัยจุดเด่นของจังหวัดลำพูน คือเมืองแห่งพระพุทธศาสนาเป็นแนวทางหลักในการขับเคลื่อน และนำเสนอในมิติทางศาสนา ควบคู่กับมิติทางวัฒนธรรม โดยการจัดประชุมคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดลำพูน ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ จำนวน ๓ ครั้ง นอกจากนี้ยังมีการจัดการประชุมขับเคลื่อนองค์กรและอำเภอคุณธรรม จังหวัดลำพูน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุมจามเทวี ศาลากลางจังหวัดลำพูน เพื่อเตรียมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กร ชุมชน อำเภอคุณธรรมให้อยู่ในระดับที่ดีขึ้น

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ กิจกรรมเข้าวัดวันธรรมสวนะ (วันพระ) ซึ่งเป็นกิจกรรมที่จะจัดขึ้นทุกวันธรรมสวนะ (วันพระ) และจัดต่อเนื่องมาเป็นปีที่ ๒ เป็นกิจกรรมที่ผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูนตลอดจนหัวหน้าส่วนราชการ ได้พบปะพูดคุยกับชุมชนตลอดจนได้ลงพื้นที่เพื่อสัมผัสวิถีชีวิตอันเป็นเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของท้องถิ่นในจังหวัดลำพูน โดยเวียนไปตามแต่ละชุมชนในพื้นที่อำเภอเมืองลำพูนและอำเภอใกล้เคียง เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างพลังบวร อันประกอบไปด้วย บ้าน วัด รัฐ/โรงเรียน

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด
องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร ระดับส่งเสริม	๔๒	องค์กร
ระดับคุณธรรม	๕	องค์กร
ระดับต้นแบบ	๑๒	องค์กร
• ชุมชนระดับส่งเสริม	๙๓	ชุมชน
ระดับคุณธรรม	๒๙	ชุมชน
ระดับต้นแบบ	๒๔	ชุมชน
• อำเภอ ระดับส่งเสริม	๗	อำเภอ
ระดับคุณธรรม	-	อำเภอ
ระดับต้นแบบ	๑	อำเภอ
• จังหวัดลำพูน อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรมต้นแบบ		

จังหวัดเลย ได้ขับเคลื่อนโดยมีกลยุทธ์ ดังนี้ (๑) วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรม : โดยใช้การสร้างการรับรู้โดยตรง ได้แก่ การประชุมคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด คณะทำงานขับเคลื่อนแผนส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ตระหนักในความสำคัญ ร่วมกำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน วางแผนงานจัดทำโครงการของจังหวัดเลย (๒) สร้างและพัฒนาระบบบริหารจัดการงานด้านการส่งเสริมคุณธรรม : ได้แก่ การดำเนินกิจกรรม ๙ ขั้นตอนเพื่อไปสู่การเป็นชุมชนคุณธรรม องค์กรคุณธรรม อำเภอ/จังหวัดคุณธรรม ดำเนินการประเมินผลการดำเนินงานของทั้งภาครัฐและเอกชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ทั้งการประเมินตนเองและประเมินโดยคณะทำงานขับเคลื่อนฯ (๓) สร้าง พัฒนาและขยายเครือข่ายขับเคลื่อนคุณธรรม : มีการจัดการภาคีเครือข่ายสร้างความเชื่อมโยง สื่อสารระหว่างเครือข่าย แหล่งเรียนรู้ที่สามารถจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างกัน การประกายกย่องชุมชน/องค์กร/อำเภอ ต้นแบบที่มีผลการดำเนินงานดีเด่น การประชาสัมพันธ์ผลงาน

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ กิจกรรมการประกาศเจตนารมณ์ จัดทำข้อตกลงและขับเคลื่อนกิจกรรม “การจัดการขยะ” ของชุมชน หมู่บ้าน วัด โรงเรียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บริษัท ร้านค้าเอกชน หน่วยงานราชการ บรรลุไว้ใน ๑ ข้อตกลง ความดีที่อยากทำ และสิ่งที่อยากแก้ไขของทุกชุมชน องค์กร อำเภอ และเป็นเป้าหมายของจังหวัดเลย

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๒๒	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๙	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๑๕	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๗๖	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๑๗	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๔๐	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๔	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๗	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๓	อำเภอ
• จังหวัดเลย อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรม			

จังหวัดศรีสะเกษ ใช้กลไกพลังประชารัฐในการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ โดยคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด กำหนดแนวทางการขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม ในภาพรวมของจังหวัด เน้นการบูรณาการความร่วมมือส่งเสริมคุณธรรมตามภารกิจของหน่วยงาน และขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมระดับพื้นที่โดยใช้กลไกพลัง บวร บ้าน-วัด-โรงเรียน/ราชการ ในการขับเคลื่อนส่งเสริมคุณธรรมในระดับพื้นที่ ซึ่งจากผลการดำเนินงานสามารถสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมในพื้นที่จังหวัดได้อย่างกว้างขวาง มีชุมชน องค์กร อำเภอ แจ้งความประสงค์เข้าร่วมส่งเสริมคุณธรรมเพิ่มขึ้น มีต้นแบบของชุมชน องค์กร อำเภอคุณธรรมที่มีผลการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับเครือข่ายคุณธรรมอื่น ๆ ได้

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ (๑) กิจกรรมประชุมสัมมนาชุมชนคุณธรรม นำการพัฒนา เทิดไถ่สถาบันพระมหากษัตริย์ จังหวัดศรีสะเกษ ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ณ หอประชุมเฉลิมพระเกียรติฉัตรชัยสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี อำเภอเมืองศรีสะเกษ กิจกรรมประกอบด้วย การสร้างความรู้ความเข้าใจ การบรรยายเกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรม การเสวนา “การขับเคลื่อน องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม” การจัดแสดงนิทรรศการผลงานการส่งเสริมความดีของชุมชนคุณธรรมต้นแบบ องค์กรคุณธรรมต้นแบบ การมอบเกียรติบัตรกิจกรรมส่งเสริมการทำความดี โดยมีชุมชน องค์กร อำเภอคุณธรรม ส่วนราชการ องค์กรเอกชน ในพื้นที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๖๐๐ รูป/คน (๒) จัดประชุมสัมมนาส่งเสริมและพัฒนา

ชุมชน องค์กร อำเภอคุณธรรม และจังหวัดคุณธรรม กิจกรรมประกอบด้วย การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการส่งเสริมและพัฒนาชุมชน องค์กร อำเภอคุณธรรม มีชุมชน องค์กร และอำเภอ เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๓๐๐ รูป/คน (๓) กิจกรรม รวมพลคนกล้าดี ยกกำลัง ๓ (กล้าคิดดี กล้าพูดดี กล้าทำดี) และ ททท. ทำ ทัน ที่ กิจกรรมประกอบด้วย การเสวนา “ทำอะไรให้ได้ดี” การประชุมสุนทรพจน์ “ความสุขจากการทำดี” การถ่ายทอดความดีผ่านบทเพลง การขับร้องประสานเสียง ตลอดจนนิทรรศการส่งเสริมการทำความดีของหน่วยงานต่าง ๆ มีส่วนราชการ ภาคเอกชน เด็ก เยาวชน และประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม ๓๐๐ คน

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๒๗	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๓๕	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๕๓	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๑๘๓	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๑๖๑	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๕๔	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๘	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๑๒	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๒	อำเภอ
• จังหวัดศรีสะเกษ อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรมต้นแบบ			

จังหวัดสกลนคร ได้ใช้กลไกการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมของจังหวัด ดังนี้ (๑) กลไกการดำเนินงานผ่านคณะกรรมการจังหวัดสกลนคร โดยมีการจัดประชุมคณะกรรมการระดับจังหวัด เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานสู่หน่วยงาน องค์กร ที่อยู่ภายใต้คณะกรรมการจังหวัด (๒) กลไกการดำเนินงานโดยการจัดประชุมประจำเดือนของสำนักงานวัฒนธรรม และจัดทำคำสั่งมอบหมายนักวิชาการวัฒนธรรมผู้ประสานงานอำเภอ ลงพื้นที่ชุมชน องค์กร และอำเภอ มีการแบ่งกลุ่มอำเภอในรายการกิจกรรมตามความเหมาะสม เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับองค์กร ชุมชนในพื้นที่อำเภอ (๓) กลไกของชุมชนคุณธรรมต้นแบบ เพื่อเป็นแบบอย่างของชุมชนอื่น และมอบเกียรติบัตรยกย่องเชิดชูเกียรติให้ บุคคล องค์กร หน่วยงานชุมชน ที่ส่งเสริมและร่วมกิจกรรมทางคุณธรรม

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ (๑) การเข้าร่วมงานสมัชชาคุณธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของบุคคล องค์กร หน่วยงาน นำไปสู่การเห็นความสำคัญของการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมในมิติต่างๆ (๒) การเป็นวิทยากรคุณธรรม ของสำนักงาน และหน่วยงานภาคีเครือข่าย โดยการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านคุณธรรม นำไปสู่การให้ความสนใจของหน่วยงานในจังหวัด และหน่วยงานที่เป็นคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรม และมีการเชิญเจ้าหน้าที่จากสำนักงานวัฒนธรรมไปบรรยายให้ความรู้เพื่อเป็นแนวทางการจัดตั้งชุมชนคุณธรรม

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๙	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๑๑	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๑๐๘	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๑๘๐	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๑๔๔	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๓๖	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๔	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๒	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๑๒	อำเภอ
• จังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรม			

จังหวัดสงขลา ดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ โดยจัดระบบบริหารขับเคลื่อนจากทุกภาคส่วน ๖ คณะ ดังนี้ คณะกรรมการที่ปรึกษา, คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดสงขลา, คณะทำงานขับเคลื่อนและจัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดสงขลา, คณะทำงานฝ่ายประชาสัมพันธ์, คณะทำงานติดตามและประเมินผลการส่งเสริมคุณธรรม และ คณะทำงานส่งเสริมคุณธรรมระดับอำเภอ มีหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ร่วมดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม ๑๐๘ แห่ง ใช้กลยุทธ์ การมีส่วนร่วม การสร้างการรับรู้ กำหนดคุณธรรมหลัก พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และการประเมินผลใช้คุณธรรมนำการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิด ชุมชนคุณธรรม องค์กรคุณธรรม อำเภอคุณธรรมต้นแบบ เป็นแหล่งเรียนรู้ และถ่ายทอดขยายผลไปสู่องค์กรอื่นได้อย่างดียิ่ง

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ โครงการชุมชนคุณธรรมรวมใจ เทิดไถ่สถาบันพระมหากษัตริย์ และกิจกรรมมอบเกียรติบัตรยกย่องเชิดชูบุคคลคุณธรรม : พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา จากชุมชน องค์กร และอำเภอคุณธรรม จำนวน ๔๒ คน เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุมศรีเกียรติพัฒน์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมมีความรู้ความเข้าใจกระบวนการส่งเสริม พัฒนา ชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัดคุณธรรม และมอบเกียรติบัตรยกย่องเชิดชูบุคคลคุณธรรมจากองค์กร ชุมชนคุณธรรมที่เป็นแบบอย่างในการทำควมดี มีเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรมตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติจากทุกภาคส่วน

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๗	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๖	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๒๘	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๑๔๑	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๒๖	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๖๘	องค์กร
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	-	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๒	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๑๒	อำเภอ
• จังหวัดสงขลา อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรม			

จังหวัดชลบุรี ดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมโดยใช้กลยุทธการสร้างใจและมีส่วนร่วมขององค์กร ชุมชน เริ่มจากการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมตรวจสอบ และพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานให้เป็นระบบเพิ่มขึ้น โดยใช้กรอบการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ และประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดชลบุรี ทำให้จังหวัดชลบุรีมีชุมชนคุณธรรมที่เข้มแข็งและได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

นอกจากนี้แล้ว จังหวัดชลบุรี ยังได้จัดทำแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดชลบุรี สร้างและขยายเครือข่ายการขับเคลื่อนคุณธรรมในทุกภาคส่วน เน้นการส่งเสริมคุณธรรมเบื้องต้น คือ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และเพิ่มเติมในข้อการดำเนินงานตามหลักธรรมคำสอนทางศาสนา การปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการดำเนินงานตามวิถีวัฒนธรรม การดำเนินงานของจังหวัดชลบุรี เน้นการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ทั้งในเครือข่าย ชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัด เพื่อให้การดำเนินงาน ขับเคลื่อน ชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมของจังหวัดชลบุรี เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัด **มีส่วนร่วม** ได้แก่ การจัดพิธีประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันของทุกภาคส่วนในจังหวัดชลบุรี ในวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุมสตาร์ริน อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีองค์กรร่วมกิจกรรม ๗๖ หน่วยงาน และชุมชนคุณธรรม จำนวน ๑๔๕ ชุมชน และมีการส่งเสริมกิจกรรมด้านชุมชนคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง เช่น การประชาสัมพันธ์และรับสมัครองค์กรเข้าร่วมเป็นองค์กรคุณธรรม การสร้างกลุ่มไลน์ในกลุ่มองค์กรคุณธรรม การมอบรางวัลองค์กรคุณธรรมต้นแบบ การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานขององค์กรเครือข่ายคุณธรรมในจังหวัดชลบุรี เพื่อสร้างความร่วมมือ และกระตุ้นการดำเนินงานด้านคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม ใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๓๔	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๑๒	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๒๐	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๖๙	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๕๐	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๒๖	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๔	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๒	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๑	อำเภอ
• จังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับ จังหวัดส่งเสริมคุณธรรม			

จังหวัดสมุทรปราการ ดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรม โดยใช้ยุทธศาสตร์ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในสังคมไทย กลยุทธ์ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันครอบครัว และสถาบันศาสนา โดยใช้กลยุทธ์ดังกล่าวเป็นหลักในการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมร่วมกับชุมชนคุณธรรมทุกแห่งภายในจังหวัดสมุทรปราการ ทำให้จังหวัดสมุทรปราการมีองค์กรและชุมชนคุณธรรมที่เข้มแข็งและได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเป็นอย่างดี และเกิดภาคีเคลื่อนย้ายความร่วมมือ ในการส่งเสริมคุณธรรมในจังหวัดสมุทรปราการ เพิ่มมากขึ้น

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ จัดกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการในการขับเคลื่อน องค์กร ชุมชนคุณธรรม ตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) ในวันพุธที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๑ ณ ศูนย์เยาวชนเทศบาลสมุทรปราการ ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรปราการ โดยมีการจัดกิจกรรมการประกาศเจตนารมณ์ ขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม : พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา ร่วมกับค่านิยมองค์กร “MCUL-SPK” M - Moral and Integrity (การมีศีลธรรมและความซื่อสัตย์) C - Collaboration (ความร่วมมือร่วมใจ) U - Unity (ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน) L - Loyalty (ความผูกพันต่อองค์กร) S - Sufficient (ความพอเพียง) P - Performance Ability (ความสามารถในการปฏิบัติงานที่ดีมีคุณภาพ) K - Knowledge (มีองค์ความรู้) โดยมีหน่วยงานเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน ๑๓๓ แห่ง มีการมอบเกียรติบัตรเพื่อประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติ องค์กร ชุมชน และอำเภอ

คุณธรรม ระดับต้นแบบ ของจังหวัดสมุทรปราการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑๔ แห่ง

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๑	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๒	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๒๓	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๓๖	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๔๙	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๑๔	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๓	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๒	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๑	อำเภอ
• จังหวัดสมุทรปราการ อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรม			

จังหวัดสมุทรสงคราม มีกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณธรรม เริ่มจากผู้นำเข้มแข็งและได้รับแรงสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย ทุกภาคส่วนในจังหวัด ร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านคุณธรรม โดยมุ่งเน้นการหารือและลงมือปฏิบัติร่วมกันของคนในชุมชน องค์กร เครือข่าย ร่วมกำหนด “ปัญหาที่อยากแก้” “ความดีที่อยากทำ” และกำหนดกิจกรรมเพื่อดำเนินการร่วมกันในพื้นที่ของตน โดยให้สอดคล้องกับแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ -๒๕๖๔) และนอกจากนี้ ยังใช้กลยุทธ์สร้างและขยายเครือข่ายการขับเคลื่อนคุณธรรมในทุกภาคส่วน เพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมในเครือข่ายองค์กรคุณธรรมทำให้จังหวัดสมุทรสงครามมีองค์กรต่างๆ จากทุกภาคส่วนเข้าร่วมเป็นเครือข่ายทางวัฒนธรรมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมของจังหวัดสมุทรสงคราม ได้รับความสนใจและได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเป็นอย่างดี

กิจกรรมที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่การจัดกิจกรรมจิตอาสาเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประจำปี พุทธศักราช ๒๕๖๒ ในวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๒ จำนวน ๓ กิจกรรม คือ (๑) พิธีจิตอาสา กล่าวปฏิญาณตน “เราทำความดีด้วยหัวใจ” ณ หอประชุมพิพัฒน์มงคล องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสงคราม (๒) พิธีเปิดป้ายโครงการถนนเฉลิมพระเกียรติ ณ ถนนเอกชัย บริเวณแยกกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรสงคราม (๓) พิธีเปิดโครงการสวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติฯ ณ อนุสรณ์สถานแผ่นดิน-จัน โดยผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสงคราม

เป็นประธาน มีหัวหน้าส่วนราชการ ผู้แทนองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๑,๐๐๐ คน

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๒๐	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๒๙	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๙	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๓๒	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๒๗	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๙	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	-	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๒	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๑	อำเภอ
• จังหวัดสมุทรสงคราม อยู่ในระดับ จังหวัดส่งเสริมคุณธรรม			

จังหวัดสมุทรสาคร ดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมเพื่อสร้างคนดีและ สังคมดี โดยการปฏิบัติตน ยึดมั่นในคุณธรรม ๔ ประการ คือ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติงาน ด้วยหลักธรรมาภิบาล มุ่งสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมสุจริต ในหน่วยงาน ปฏิบัติงานโดยยึดถือค่านิยมของจังหวัดสมุทรสาคร (SAKHON) “มีวิสัยทัศน์ร่วมกัน รับผิดชอบต่อผลลัพธ์ มีความรู้ มีเกียรติ มีศีลธรรม มีจังหวัดเป็นศูนย์รวม โดยมีภาคประชา สังคมเป็นเครือข่าย”

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัด มีส่วนร่วม ได้แก่ โครงการชุมชนคุณธรรมรวมใจเทิดไท้สถาบันพระมหากษัตริย์ กิจกรรมประชุมสัมมนาชุมชนคุณธรรมนำการพัฒนาเทิดไท้สถาบันพระมหากษัตริย์ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ณ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนคุณธรรม น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ขับเคลื่อน ด้วยพลังบวร วัดโคกขาม ตำบลโคกขาม อำเภอมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร โครงการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) ประจำปี ๒๕๖๒ จังหวัดสมุทรสาคร เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุมสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสมุทรสาคร

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๙	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	-	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๔	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	-	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๔๗	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๑๖	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๑	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๑	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๑	อำเภอ
• จังหวัดสมุทรสาคร อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรม			

จังหวัดสระแก้ว ดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) โดยมีกลไกสำคัญในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณธรรมองค์กรรวม เริ่มจากผู้นำของจังหวัดเข้มแข็ง และการบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน และประชาชน และองค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วน ให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมและพัฒนาให้คน ในชุมชนเป็นคนดี และมีการนำสถาบันต่างๆ (บ้าน-วัด-โรงเรียน) มาขับเคลื่อนกิจกรรมเสริมสร้างชุมชนคุณธรรม ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล และนโยบายการพัฒนาจังหวัดสระแก้ว “เมืองแห่งความสุขภายใต้ ๔ ดี วิถีพอเพียง” (คนดี รายได้ดี สุขภาพดี และสิ่งแวดล้อมดี) ทั้งนี้ จังหวัดสระแก้ว ได้ดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ จนถึงปัจจุบัน

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ งานมหกรรมสระแก้ว เมืองแห่งความสุขภายใต้ ๔ ดี วิถีพอเพียง (Sa Kaeo Happiness Model) สืบสานพระราชปณิธาน รักษา ต่อยอด สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ระหว่างวันที่ ๓ - ๕ กันยายน ๒๕๖๒ ณ หอประชุมปางสีดา และ ศูนย์การเรียนรู้ ๔ ดี วิถีพอเพียง ศาลากลางจังหวัดสระแก้ว อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว ซึ่งมีการบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วนในการจัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้ต่างๆ ประกอบด้วย การบรรยายพิเศษ “นโยบายการบูรณาการยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสระแก้วตามพระบรมราโชบาย” การแสดงธรรมจากพระนักเทศน์ กิจกรรมเข้าฐานการเรียนรู้ และเยี่ยมชมนิทรรศการ ๔ ดี และนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติพระราชาธิราชที่ ๙ และรัชกาลที่ ๑๐ การแสดงดนตรีไทยและดนตรีสากลของนักเรียนจากโรงเรียนต่างๆ การแสดงอัตลักษณ์ชุมชนวิถีชีวิต ๙ อำเภอ

การจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์ของชุมชน นอกจากนั้น ยังมีพิธีมอบรางวัลชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีผลการดำเนินงานโดดเด่น ๕๗ หมู่บ้าน พิธีมอบรางวัล ประกวดหมู่บ้านตัวอย่าง “หมู่บ้านตัวอย่าง ๔ ดี วิถีพอเพียง” ประกวดเรียงความ หัวข้อ “บ้านฉันเมืองแห่งความสุข ๔ ดี วิถีพอเพียง” ประกวดคำขวัญ หัวข้อ “สระแก้วเมืองแห่งความสุข ๔ ดี วิถีพอเพียง” ประกวดภาพถ่าย หัวข้อ “สระแก้วเมืองแห่งความสุข ๔ ดี วิถีพอเพียง”

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเอง ทำให้เกิด องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม ใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๓๐	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๘	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๑๗	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๑๖๓	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๕๑๑	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๕๗	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๑	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๖	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๒	อำเภอ
• จังหวัดสระแก้ว อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรม			

จังหวัดสระบุรี มีการดำเนินงานตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดสระบุรี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ใน ๔ ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในจังหวัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สร้างความเข้มแข็งในระบบการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรมให้เป็นเอกภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมให้จังหวัดสระบุรีเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรม ในระดับประเทศ

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่

๑. โครงการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) และแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดสระบุรี วันอังคารที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุมสวนริมเขา อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี มีผู้เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๑๒๙ คน/รูป

๒. การจัดโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมข้าราชการและบุคลากรภาครัฐจังหวัดสระบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ระหว่างวันที่ ๒๕-๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ณ วัดพระพุทธแสงธรรม อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี มีผู้เข้าร่วมโครงการจำนวน ๒๘๓ คน

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด **องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม** ใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๑๙	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๑๐	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๓๗	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๕๙	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๓๓	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๕๗	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๕	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	-	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๘	อำเภอ
• จังหวัดสระบุรี อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรมต้นแบบ			

จังหวัดสิงห์บุรี ได้มีการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔) ดังนี้ (๑) ยึดหลักตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) เป็นกรอบและทิศทางในการปฏิบัติ และเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน (๒) การส่งเสริมคุณธรรมลงในระดับพื้นที่ ใช้อำนาจและความรู้และกลไกภาคีเครือข่ายร่วมมือในการขับเคลื่อนจนถึงระดับพื้นที่ชุมชนท้องถิ่น ทำให้เกิดชุมชนคุณธรรม องค์กรคุณธรรม อำเภอคุณธรรม และจังหวัดคุณธรรม ตามลำดับ (๓) ให้ความสำคัญกับการสร้างสังคมคุณธรรมเป็นเป้าหมายหลัก โดยยึดถือข้อปฏิบัติ ๓ ประการเป็นตัวชี้วัดผลสำเร็จ ได้แก่ ๑. การยึดและปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนาของแต่ละศาสนา โดยนำหลักธรรมทางศาสนาเกี่ยวกับการสอนให้เป็นคนมีความพอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา มาปรับใช้ในชีวิตอย่างเหมาะสม ๒. การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ๓. การดำรงชีวิตตามวิถีวัฒนธรรมอันดีงาม

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ การจัดประชุมสัมมนาชุมชนคุณธรรมนำการพัฒนา เทิดไถ่สถาบันพระมหากษัตริย์ ประจำปี ๒๕๖๒ ณ วัดโพธิ์แก้วพุทธ อำเภอเมืองสิงห์บุรี กลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการ มีจำนวนทั้งสิ้น ๘๐ คน กิจกรรมที่ดำเนินการประกอบด้วย (๑) การบรรยายพิเศษเรื่อง นโยบาย และจุดเน้นการส่งเสริมองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม โดยผู้ว่าราชการจังหวัด (๒) บรรยายพิเศษเรื่อง กระบวนการส่งเสริมพัฒนาองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม โดยวัฒนธรรมจังหวัดสิงห์บุรี และ ธรรมมาภิบาลจังหวัดสิงห์บุรี

(๓) ชมวีดิทัศน์ เรื่อง การขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔) และเรื่องการคัดเลือกองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม และ (๔) ผู้นำชุมชนคุณธรรมต้นแบบนำเสนอผลการขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรมต้นแบบ ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนในชุมชน จนเป็นที่ประจักษ์

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๑๗	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	-	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๑	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๓๖	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๑๘	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๑๓	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๖	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	-	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	-	อำเภอ
• จังหวัดสิงห์บุรี อยู่ในระดับ จังหวัดคุณคุณธรรม			

จังหวัดสุโขทัย ได้มีการประกาศเจตนารมณ์ของ จังหวัดสุโขทัย ดำเนินการตามกระบวนการส่งเสริมพัฒนา จังหวัดคุณธรรม ๙ ขั้นตอน และจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) กับส่วนราชการทุกภาคส่วน โดยผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย และคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดสุโขทัย ให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนคุณธรรมจังหวัดสุโขทัย ปัจจุบันนี้ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จ การที่ผู้ว่าราชการจังหวัด สุโขทัย ให้ความสนใจ และเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน จังหวัดคุณธรรมจึงเป็นจุดเด่นที่สำคัญเป็นอย่างยิ่ง หลังจากที่ จังหวัดสุโขทัยได้ประกาศเป็นจังหวัดคุณธรรม โดยมีประเด็น ในการขับเคลื่อนคุณธรรมเป้าหมาย คือ “สุโขทัยเมืองมรดกโลก คนมีคุณธรรม น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” เกิดขึ้นจากปัญหาทางสังคมที่ขาดคุณธรรมภายในจังหวัด การขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมสุโขทัยซึ่งเป็นการดำเนินงาน โดยการนำข้อมูลจากการถอดบทเรียนของเครือข่าย “ปัญหา ที่อยากแก้ และความดีที่อยากทำ” มาเป็นทิศทางและแนวทาง ในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดสุโขทัย

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัด มีส่วนร่วม ได้แก่ การจัดสมาชิกคุณธรรมภาคเหนือ โดยจังหวัดสุโขทัยเป็นเจ้าภาพในการจัด ทำให้ทุกภาคส่วน ในจังหวัดสุโขทัยเข้ามามีส่วนร่วม โดยเป็นเวทีกลางในการ ขับเคลื่อนงานส่งเสริมคุณธรรมเพื่อร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กำหนดทิศทาง และพัฒนานโยบายสาธารณะ สนับสนุน การขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ในระดับ จังหวัด ภูมิภาค และระดับชาติรวมถึงการสร้างกระแส ธารณรงค์ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาปลูกจิตสำนึก

ด้านคุณธรรม “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสาและรับผิดชอบ” ซึ่งจังหวัดสุโขทัยได้นำองค์กรภาคีเครือข่ายคุณธรรม ในจังหวัดสุโขทัย (ภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน ภาคประชาสังคม/ ชุมชน เด็กและเยาวชน) มาร่วมจัดนิทรรศการองค์ความรู้ การส่งเสริมคุณธรรม โดยเฉพาะนิทรรศการชุมชนคุณธรรม มีรูปแบบเป็นนิทรรศการที่มีชีวิต นำเสนอเนื้อหาและผลการ เปลี่ยนแปลงเชิงรูปธรรมที่โดดเด่นจากการส่งเสริมคุณธรรม เช่น อาชญากรรมลดลงคนมีความสุข รายได้เพิ่มขึ้น เป็นต้น

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๑๙๗	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๑๒๗	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๙๓	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๒๑๗	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๓๓๙	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๑๐๘	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	-	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๔	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๕	อำเภอ
• จังหวัดสุโขทัย อยู่ในระดับ จ้าวหัวคุณธรรม			

จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ใช้กลไกการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรม โดยใช้เครือข่ายองค์กร ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคชุมชนมาสร้างการรับรู้แนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยใช้มิติทางศาสนา มาบูรณาการทำงานร่วมกันระหว่างบ้าน วัด โรงเรียน (บวร) เพื่อเป็นรากฐานและเสริมสร้างความมั่นคง เข้มแข็งให้เกิดขึ้นในชุมชนซึ่งเป็นฐานรากของสังคม โดยยึดหลักร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ เพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรมอย่างมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนต่อไป

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ การสร้างการรับรู้ขององค์กร ชุมชนและอำเภอคุณธรรม ที่จะมีเจตนารมณ์ร่วมกันในการขับเคลื่อนและสร้างสังคมให้เป็นสังคมคุณธรรม โดยมีชุมชนคุณธรรมวัดหนองเพียร ซึ่งมีการดำเนินงานชุมชนคุณธรรมที่โดดเด่นได้รับการคัดเลือก ให้เข้าร่วมแสดงนิทรรศการผลการดำเนินงานของกระทรวง นอกจากนี้ ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ได้คัดเลือกชุมชนคุณธรรมในพื้นที่จัด “ตลาดนัดความสุขชุมชน” ชุมชนเป็นสุขด้วยพลังความดี ซึ่งชุมชนคุณธรรมวัดตะลุ่ม ได้ร่วมจัดแสดงผลงาน ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายชุมชนคุณธรรมจากหน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๘	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๙	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๓๖	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๖๖	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๔๙	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๒๒	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๓	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๑	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๕	อำเภอ
• จังหวัดสุราษฎร์ธานี อยู่ในระดับ จังหวัดส่งเสริมคุณธรรม			

จังหวัดสุราษฎร์ธานี ดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรม (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยใช้วิสัยทัศน์ว่า “จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นสังคมแห่งคนดี มีคุณธรรมตามหลักศาสนา และวิถีวัฒนธรรมไทย” ซึ่งสอดคล้องกับความหมายของชื่อจังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่แปลว่า “เมืองคนดี” อีกทั้งยังได้ขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม : พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา โดยใช้พลัง “บวร” ซึ่งมีวัดเป็นศูนย์กลางในการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมให้สัมฤทธิ์ผลในเชิงประจักษ์ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมาย “จังหวัดคุณธรรม” ต่อไป

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ จัดการประชุมสัมมนา “การส่งเสริมและพัฒนาองค์กร ชุมชน อำเภอและจังหวัดคุณธรรม” ภายใต้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ ห้องประชุมเมืองคนดี ชั้น ๕ ศาลากลางจังหวัดสุราษฎร์ธานี (หลังใหม่) โดยนายประเวศ ไทยประยูร รองผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นประธาน และเชิญคณะอนุกรรมการ

ส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัดหรือผู้แทน องค์กร ชุมชน อำเภอ และผู้แทนจังหวัดที่รับผิดชอบเรื่องดำเนินการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม ชุมชนคุณธรรม อำเภอคุณธรรม และจังหวัดเข้าร่วมประชุม จำนวน ๘๐ หน่วยงาน

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๒๙	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๓	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๑๓	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๖๔	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๘๐	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๑๒	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๗	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	-	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๑	อำเภอ
• จังหวัดสุราษฎร์ธานี อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรม			

จังหวัดสุรินทร์ ได้ดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ โดยใช้กระบวนการขับเคลื่อนผ่านคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัดที่ประกอบด้วยภาคส่วนต่างๆ ในจังหวัดร่วมให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนทั้งในระดับจังหวัด และระดับอำเภอ โดยประธานคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด มีนโยบายดำเนินโครงการที่สอดคล้องกับการขับเคลื่อนงานคุณธรรมจังหวัดคือ โครงการ “ผู้ว่าฯ พาเข้าวัดทำบุญในวันธรรมสวนะ” จังหวัดสุรินทร์ และโครงการ “พบผู้ว่าฯ หน้าเสาธง ส่งเสริมคุณธรรม นำเยาวชนเข้มแข็ง ห่างไกลยาเสพติด จังหวัดสุรินทร์

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ (๑) โครงการ “ผู้ว่าฯ พาเข้าวัดทำบุญในวันธรรมสวนะ” จังหวัดสุรินทร์ ดำเนินการครบทั้ง ๑๗ อำเภอ ในจังหวัดสุรินทร์ โดยความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการเข้าร่วมโครงการฯ มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ข้าราชการ ประชาชนที่เป็นพุทธศาสนิกชนได้เข้าวัดรู้จักการทำบุญ การเสียสละ และรับฟังธรรมะปรับใช้ในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติงาน สร้างสังคมคุณธรรม (๒) โครงการ “พบผู้ว่าฯ หน้าเสาธง ส่งเสริมคุณธรรม นำเยาวชนเข้มแข็ง ห่างไกลยาเสพติด จังหวัดสุรินทร์” ดำเนินการ ณ โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาใหญ่ใน ๑๗ อำเภอ ในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมคือส่วนราชการ ในระดับจังหวัด อำเภอ ผู้แทนโรงเรียน และนักเรียน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อคิดในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง มีระเบียบวินัย เคารพกติกาของสังคม และมีกิจกรรมที่ให้ผู้ร่วมโครงการฯ ได้ร่วมกันทำ

เพื่อสร้างลักษณะนิสัยที่ดีมีคุณธรรมและจิตอาสา คัดเลือกนักเรียน ครู และผู้บริหารสถานศึกษา มีความประพฤติเรียบร้อย มีจิตอาสา เป็นเด็กดี มีวินัย มีจิตสำนึกความเป็นไทยตามค่านิยม ๑๒ ประการ ให้เป็นต้นแบบในการปฏิบัติตน

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๖	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๑๒	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๒๒	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๒๒๘	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๑๔๗	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๕๑	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๑๖	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	-	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๑	อำเภอ
• จังหวัดสุรินทร์ อยู่ในระดับ จังหวัดส่งเสริมคุณธรรม			

จังหวัดหนองคาย ดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรม โดยประสานความร่วมมือกับเครือข่ายทุกภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนคุณธรรม ส่งเสริมและผลักดันให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรม สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดหนองคายในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดได้ลงพื้นที่ทุกอำเภอเพื่อประชุมชี้แจง สร้างการรับรู้ และเข้าใจการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรม โดยใช้พลังบวรในการขับเคลื่อนการดำเนินงานซึ่งได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการได้รับงบประมาณจากจังหวัดหนองคายในการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรม ได้แก่ โครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีจังหวัดหนองคาย โครงการการพัฒนาเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมและวัฒนธรรม จำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท และโครงการขับเคลื่อนองค์กรสู่สังคมคุณธรรมภายใต้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่

(๑) การจัดประชุมผู้แทนหน่วยงานองค์กร ภาคีรัฐ ภาคเอกชน ชุมชน ในพื้นที่อำเภอ เพื่อชี้แจงแนวทางการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) ในพื้นที่อำเภอ ๙ อำเภอๆ ละ ๕๐ คน ระยะเวลา ๑ วัน รวมจำนวน ๔๕๐ คน

(๒) การฝึกอบรมเยาวชน นักเรียน นักศึกษา โดยคัดเลือกเยาวชน นักเรียน นักศึกษา เป็นตัวแทนเข้าร่วมอบรมตามโครงการฯ ๙ อำเภอๆ ละ ๑๕๐ คน ระยะเวลาในการอบรม ๓ วัน ๒ คืน รวมจำนวน ๑,๓๕๐ คน

(๓) จัดประชุมและประกาศเจตนารมณ์ ผู้นำองค์กร หน่วยงาน ผู้นำชุมชน อำเภอละ ๑๕ คน ๘ อำเภอ ๆ ละ ๓๐ คน ๑ อำเภอ รวม ๑๕๐ คน เพื่อชี้แจงแนวทางการดำเนินการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม ตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรม ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) ให้เกิดเป็นรูปธรรม

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๑๓๐	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๒	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๒๙	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๗๐	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๒๗	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๓๖	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๘	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	-	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๑	อำเภอ
• จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับ จังหวัดส่งเสริมคุณธรรม			

จังหวัดหนองบัวลำภู ได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม โดยใช้กลไกการทำงานเป็นทีม การสร้างความร่วมมือของทุกภาคส่วนและประชาชนในพื้นที่ภายใต้ “หนองบัวลำภูทีม” ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ผ่านกิจกรรมต่างๆ เชื่อมสัมพันธ์การท่องเที่ยวชุมชน ตามเส้นทางท่องเที่ยว ๓ ธรรม คือ ๑. เส้นทางธรรมชาติ ๒. เส้นทางธรรมะ และ ๓. เส้นทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมตามแผนพัฒนาจังหวัดหนองบัวลำภู ให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนา “หนองบัวลำภูเมือง น่ายอยู่ น่ายเที่ยว” ขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายจังหวัดคุณธรรม

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ จังหวัดหนองบัวลำภูประกาศเจตนารมณ์ในวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ในการประชุมกรรมการจังหวัดและหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด โดยผู้ว่าราชการจังหวัดหนองบัวลำภูร่วมกับหัวหน้าส่วนราชการทั้งภาครัฐและภาคเอกชน จำนวน ๑๒๐ หน่วยงาน คิดเป็น ๑๐๐ % ร่วมประกาศเจตนารมณ์ในการยกระดับเป็นจังหวัดคุณธรรม

ณ ห้องประชุมภูพานคำ ชั้น ๔ ศาลากลางจังหวัดหนองบัวลำภู และวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๒ จัดโครงการชุมชนคุณธรรมรวมใจ เทิดไถ่สถาบันพระมหากษัตริย์ : กิจกรรมประชุมสัมมนาชุมชนคุณธรรม จังหวัดหนองบัวลำภู โดยนายเวียงชัย แก้วพินิจ รองผู้ว่าราชการจังหวัดหนองบัวลำภู เป็นประธานเปิดโครงการฯ การบรรยายพิเศษเรื่อง “นโยบายและจุดเน้นการส่งเสริม องค์กร ชุมชน อำเภอและจังหวัดคุณธรรม” และ “กระบวนการส่งเสริมและพัฒนาองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม” การนำเสนอผลการขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรมต้นแบบ จากชุมชนคุณธรรมบ้านทุ่งโพธิ์-ทุ่งฝน ,บ้านหนองโสน ,ชุมชนคุณธรรมบ้านหนองกุงคำไฮ, และชุมชนคุณธรรมบ้านผาสุก ณ โรงแรมณัฐพงษ์ แกรนด์ อำเภอเมืองหนองบัวลำภู

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๓๔	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๕	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๑๒	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๔๖๒	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๑๘๙	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๓๗	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๔	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๑	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๑	อำเภอ
• จังหวัดหนองบัวลำภู อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรม			

จังหวัดอ่างทอง ได้ขับเคลื่อนแผนส่งเสริมคุณธรรมของจังหวัดอ่างทอง เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมบูรณาการกับทุกภาคส่วนของจังหวัดสร้างการรับรู้แก่หน่วยงานและส่วนราชการที่เป็นเป้าหมายเพื่อให้มีความเข้าใจในกระบวนการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัดอ่างทอง ด้วยการประสานงานโดยตรงกับหน่วยงานและส่วนราชการ อาทิ องค์การบริหารส่วนตำบลอินทประมูล และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอ่างทอง เป็นต้น นอกจากนี้องค์กร หน่วยงาน ที่ขับเคลื่อนงานส่งเสริมคุณธรรมแล้วจังหวัดอ่างทองยังขยายการขับเคลื่อนไปในระดับพื้นที่ชุมชนทั่วทุกตำบล ส่งเสริมให้มีอำเภอคุณธรรมที่มีการพัฒนาและดำเนินการไปสู่เป้าหมายจนเป็นต้นแบบของอำเภอ อื่น ๆ ที่สำคัญได้รับความร่วมมือจากสถาบันทางการศึกษาทุกระดับในการจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมทางการศึกษาให้ความรู้กับคุณธรรมสามารถดำเนินการควบคู่กันไปอย่างเป็นกลมกลืนเชื่อมโยงกันกับชุมชนและศาสนสถานเป็นอย่างดี โดยใช้พลังละมุน (Soft power) เป็นแรงประสานทำให้พื้นที่คุณธรรมของจังหวัดอ่างทองในทุกระดับ มีความเข้มแข็งและเป็นไปในแนวทางที่นำไปสู่เป้าหมายคุณธรรมที่กำหนดในแผนส่งเสริมคุณธรรมของจังหวัดอ่างทอง

๑๐๖ การส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
ประจำปี ๒๕๖๒

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ การประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันของทุกภาคส่วนในจังหวัดอ่างทอง โดยผู้ว่าราชการจังหวัดอ่างทองนำประกาศเจตนารมณ์สุจริตในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล และสร้างการรับรู้ความเข้าใจร่วมกันเพื่อสร้างพลังในการขับเคลื่อนที่ชัดเจนและเป็นแนวทางเดียวกันเมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เวลา ๑๐.๐๐ น. ณ ห้องประชุมพิเศษชัยชาญ ศาลากลางจังหวัดอ่างทองและกิจกรรม “วินัยต่อตนเองสร้างสังคมสุจริต” เพื่อต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนจังหวัดอ่างทอง เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๒

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๑๔๖	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๒๒	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๒๕	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๗๘	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๕๗	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๔๐	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๔	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๒	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๑	อำเภอ
• จังหวัดอ่างทอง อยู่ในระดับ จังหวัดส่งเสริมคุณธรรม			

จังหวัดอุดรธานี ได้ขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔) โดยใช้กลไกหรือกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนที่ให้เกิดผลสำเร็จ ดังนี้ (๑) กลไกความร่วมมือของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี โดยจัดประชุมเพื่อสร้างการรับรู้และร่วมกันขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ รวม ๒ ครั้ง (๒) กลไกความร่วมมือของคณะกรรมการจังหวัด โดยบรรจุเข้าสู่วาระการประชุมประจำเดือนเพื่อสร้างการรับรู้บูรณาการความร่วมมือและรายงานความคืบหน้าการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ รวม ๔ ครั้ง (๓) กลยุทธ์ในการขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ คือ สร้างการรับรู้อย่างต่อเนื่อง และการประกายกย่องเชิดชูเกียรติ

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ (๑) การจัดนิทรรศการ นำเสนอผลการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณธรรมในองค์กร ในงานสมัชชาคุณธรรม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภายใต้แนวคิด “รวมพลังคนดี ด้วยวิถีวัฒนธรรม พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา @ESAN” เมื่อวันที่ ๑๑-๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ณ อาคารกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี (๒) โครงการครอบครัวอบอุ่นชุมชนเข้มแข็ง ตามแผนปฏิบัติการจังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ จัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างให้ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง นำไปสู่สังคมคุณธรรมในชุมชนคุณธรรม จำนวน ๒๐ ชุมชนจาก ๒๐ อำเภอ ส่งผลให้เกิดการบูรณาการ ความสามัคคีในชุมชน เกิดกลุ่มอาชีพตามความต้องการเพื่อนำไปแก้ไขปัญหของชุมชน เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนาและต่อยอดผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม ก่อเกิดรายได้สู่ครอบครัวและชุมชน

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิดองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๓๑	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๓๒	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๘๖	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๑,๖๔๗	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๑๓๘	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๑๐๑	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๖	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๑	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๑๓	อำเภอ
• จังหวัดอุดรธานี อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรมต้นแบบ			

จังหวัดอุทัยธานี เห็นความสำคัญของการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) โดยผู้ว่าราชการจังหวัดอุทัยธานี ได้นำนโยบายสำคัญในการขับเคลื่อน ได้แก่ “อุทัยธานี ก้าวไปด้วยกัน” โดยส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญของการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และร่วมกันจัดกิจกรรมขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ อย่างเป็นรูปธรรม และยึดหลัก ๓ ประการ คือ หลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักการรักษาวัฒนธรรมไทย ทำให้จังหวัดอุทัยธานีดำเนินงานได้ประสบผลสำเร็จ

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดอุทัยธานีมีส่วนร่วม ได้แก่ โครงการส่งเสริมคุณธรรมชาวอุทัยธานี ขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยพลังประชารัฐ จังหวัดอุทัยธานี สนับสนุนงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ ให้สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดอุทัยธานี ตามโครงการส่งเสริมคุณธรรมชาวอุทัยธานี ขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยพลังประชารัฐ งบประมาณจำนวน ๑,๕๒๐,๐๐๐ บาท

(หนึ่งล้านห้าแสนสองหมื่นบาทถ้วน) ดำเนินการจัดอบรมชี้แจงทำความเข้าใจ ส่งเสริมการทำกิจกรรมโดยยึดหลัก “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา” กับทุกภาคส่วนของจังหวัดอุทัยธานี ในการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔) ร่วมกันในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชุมชน อำเภอ องค์กรและจังหวัด จำนวน ๑๖ ครั้ง ดำเนินการทั้ง ๘ อำเภอ ระหว่างเดือน ธันวาคม ๒๕๖๑ - มิถุนายน ๒๕๖๒ มีผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน ๑,๖๐๐ คน

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๑	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๙	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๓๖	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๓๒	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๓๖	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๒๘	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	-	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	-	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๘	อำเภอ
• จังหวัดอุทัยธานี อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรมต้นแบบ			

จังหวัดอุดรดิตถ์ ดำเนินการสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ และประชาสัมพันธ์ รวมทั้งจัดกิจกรรมในการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดอุดรดิตถ์ ภายใต้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔) กับหน่วยงานและองค์กรทุกภาคส่วน เพื่อเป็นกรอบและทิศทางให้กับทุกภาคส่วนนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ของภาคส่วนนั้นๆ โดยจัดทำแผนพัฒนาองค์กร ชุมชน อำเภอคุณธรรม และโดยมุ่งเน้นความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของจังหวัด

ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรดิตถ์ ได้ประกาศเจตนารมณ์ ในการส่งเสริมพัฒนาจังหวัดอุดรดิตถ์ให้เป็นจังหวัดคุณธรรม และประกาศให้เป็นวาระของจังหวัด เรื่อง การขับเคลื่อนให้เป็นเมืองปลอดภัย (Safety City) โดยมีเป้าหมายให้จังหวัดอุดรดิตถ์ เป็นเมือง “สะอาด (Clean) สิ่งแวดล้อมดี (Green) สวยงาม (Beautiful) สงบและปลอดภัย (Safety)” ซึ่งได้บรรจุเรื่องส่งเสริมคุณธรรมในมิติด้านชุมชนเข้มแข็งมีคุณธรรมและปลอดภัย

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วม ได้แก่ สร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ โดยการจัดทำหนังสือประชาสัมพันธ์ และจัดส่งคู่มือส่งเสริมและพัฒนาองค์กร ชุมชน อำเภอและจังหวัดคุณธรรมไปยังหน่วยงานต่าง ๆ และติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ขนาดใหญ่ จัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์ แนวทางการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรม ตลอดจนการประชาสัมพันธ์กิจกรรมการขับเคลื่อนผ่านสื่อออนไลน์ facebook, website ของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดอุดรดิตถ์ สื่อรายการวิทยุ รวมทั้งนำเสนอผล

การดำเนินงานของชุมชนคุณธรรมต้นแบบ ในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น งานสมัชชาคุณธรรมภาคเหนือจังหวัดสุโขทัย นำชุมชนคุณธรรมจัดกิจกรรมแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และจัดพื้นที่ให้ชุมชนคุณธรรม องค์กรคุณธรรม นำผลการดำเนินงานมาจัดแสดงแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นต้น

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม ใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๖	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๒	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๕	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๘๒	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๒๗	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๑๖	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๘	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๑	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	-	อำเภอ
• จังหวัดอุดรดิตถ์ อยู่ในระดับ จังหวัดส่งเสริมคุณธรรม			

จังหวัดอุบลราชธานี ดำเนินการขับเคลื่อนแผน

แม่บทส่งเสริมคุณธรรม โดยใช้กลยุทธ์การวางรากฐาน การเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันครอบครัวและสถาบันศาสนา สร้างความรู้ความเข้าใจในแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการ ส่งเสริมคุณธรรมให้กับชุมชนและเครือข่าย ผ่านการประชุม และการประชาสัมพันธ์ทุกช่องทาง กำหนดเป็นนโยบายสำคัญ โดยการเชื่อมโยงการส่งเสริมคุณธรรม โดยใช้หลักพลัง “บวร” เข้ามาร่วมในการบริหารจัดการ เน้นกิจกรรมการมีส่วนร่วม ของชุมชนทุกแห่ง ทุกระดับ ส่งผลให้จังหวัดอุบลราชธานี มีชุมชนคุณธรรมที่เข้มแข็งและได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยอาศัยวัดเป็นศูนย์กลางในการขับเคลื่อนส่งเสริมคุณธรรม

นอกจากนี้ จังหวัดอุบลราชธานี ยังใช้กลยุทธ์ บูรณาการ ร่วมกับทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนคุณธรรม “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา” โดยการสร้างเครือข่ายการส่งเสริมคุณธรรม เพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมในเครือข่ายองค์กร คุณธรรม จึงส่งผลให้จังหวัดอุบลราชธานีมีองค์กรต่างๆ จากทุกภาคส่วนเข้าร่วมเป็นเครือข่ายทางวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น อย่างต่อเนื่อง และประสบผลสำเร็จในการขับเคลื่อนส่งเสริม คุณธรรมเป็นอย่างดี

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัด

มีส่วนร่วม ได้แก่ การประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันของทุกภาคส่วน ในจังหวัดอุบลราชธานี ในวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุมพรหมวรราช ชั้น ๔ ศาลากลางจังหวัดอุบลราชธานี โดยมีผู้เข้าร่วมประกาศเจตนารมณ์ครั้งนี้ จำนวน ๓๔๕ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๖๓ ของหน่วยงานทุกภาคประกาศเจตนารมณ์ ดังกล่าว จำนวน ๕๕๐ คน ซึ่งครอบคลุมทั้งภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน องค์กรอิสระและพระภิกษุสงฆ์ โดยมีการประกาศเจตนารมณ์และข้อตกลงในการร่วมกัน เสริมสร้างคุณธรรมของจังหวัดอุบลราชธานีให้พัฒนา อย่างต่อเนื่อง

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๕๖๓	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๒๓	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๔๑	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๓๕๘	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๕๒	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๖๘	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๑๐	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๑๓	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๒	อำเภอ
• จังหวัดอุบลราชธานี อยู่ในระดับ จังหวัดส่งเสริมคุณธรรม			

จังหวัดอำนาจเจริญ ดำเนินการขับเคลื่อนสู่จังหวัด
คุณธรรม พัฒนาให้ประชาชนเป็น “คนดี” การศึกษาดี
มีคุณธรรม ความประพฤติดี และมีจิตใจที่ดีงาม บนพื้นฐาน
คุณธรรม ๔ ประการ ดำเนินการภายใต้นโยบายอำนาจเจริญ
๓ ดี (คนดี สุขภาพดี รายได้ดี) สู่เมืองธรรมเกษตร เขตพัฒนา
เศรษฐกิจพอเพียง มุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี
ให้จังหวัดอำนาจเจริญเป็น “เมืองปลอดภัย ปลอดภัย
และปลอดภัย” (๑) เมืองปลอดภัย : ทุกส่วนราชการ ทุกชุมชน
ทุกหมู่บ้านสะอาดและมีสิ่งแวดล้อมที่ดี (๒) เมืองปลอดภัย :
งานบุญ งานบวช งานกฐินผ้าป่าสามัคคี และงานศพ ปลอดภัย
และการพนัน (๓) เมืองปลอดภัย : ปลอดภัยในชีวิตและ
ทรัพย์สิน ปลอดภัยจากยาเสพติด และปลอดภัยจากอุบัติเหตุ
ผ่านกระบวนการประชารัฐ ร่วมใจกันแก้ปัญหา โดยบูรณาการ
ร่วมกับ ๗ ภาคส่วนคือ ส่วนราชการ ส่วนท้องถิ่น ส่วนท้องถิ่น
บ้าน วัด โรงเรียน และสถานประกอบการ

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยทุกภาคส่วนในจังหวัด
มีส่วนร่วม โดยร่วมกับมูลนิธิเพื่อพัฒนาข้าราชการ จัดทำ
โครงการ “จังหวัดคุณธรรมสืบสานพระราชปณิธาน
ตามรอยพระยุคลบาท” เพื่อเป็นการสืบสานพระราชปณิธาน
ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
รัชกาลที่ ๙ ให้เป็นผู้นำในการขับเคลื่อนการปลูกฝังค่านิยม
คุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกของความเป็นข้าราชการ
ที่ดีและซื่อสัตย์ให้กับประชาชนในพื้นที่ เป็นจังหวัดคุณธรรม
สืบสานพระราชปณิธาน ตามรอยพระยุคลบาท ผู้เข้าร่วม
สัมมนา ประกอบด้วยหัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงาน
รัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา โรงพยาบาล นายอำเภอ

และหัวหน้าหน่วยงานภาคเอกชน เนื้อหาประกอบด้วย
“การสืบสานพระราชปณิธานตามรอยพระยุคลบาท สืบสาน
พระราชปณิธาน ตามรอยพระยุคลบาทด้วยศาสตร์พระราช
และทำดีเพื่อพ่อสานต่อพระราชปณิธาน” โดยมีหม่อมหลวง
ปนัดดา ดิศกุล เป็นวิทยากร

**ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองทำให้เกิด
องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมใน ๓ ระดับ ดังนี้**

• องค์กร	ระดับส่งเสริม	๑๓	องค์กร
	ระดับคุณธรรม	๓	องค์กร
	ระดับต้นแบบ	๑๙	องค์กร
• ชุมชน	ระดับส่งเสริม	๕๕	ชุมชน
	ระดับคุณธรรม	๒๙	ชุมชน
	ระดับต้นแบบ	๓๖	ชุมชน
• อำเภอ	ระดับส่งเสริม	๓	อำเภอ
	ระดับคุณธรรม	๑	อำเภอ
	ระดับต้นแบบ	๓	อำเภอ
• จังหวัดอำนาจเจริญ อยู่ในระดับ จังหวัดคุณธรรม			

เตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑

สร้างคนดี สังคมดี
ชุมชนคุณธรรมเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ปฏิบัติดี

ลดละเลิกอบายมุข

ไม่มียาเสพติด

อาชญากรรมหมดไป

ไม่มีการทะเลาะวิวาท

รู้พอเพียง

พึ่งพาตนเอง

มีภูมิคุ้มกัน

เอื้อเพื่อเกื้อกูล

มีน้ำใจไมตรี

แบ่งปัน

เป็นเจ้าของที่ดี

มีสำนึกรักชาติ รักถิ่น

นิยมไทย

ไทยนิยม

จิตอาสา

รวมกลุ่มสร้างรายได้

พัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์
ทางวัฒนธรรม CPOT

ร่วมกันแก้ปัญหา

การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรม

หน่วยงาน

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) มีการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์สร้างความไว้วางใจและความภาคภูมิใจของชาติ และกำหนดให้มีหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างครบถ้วนทั่วทั้งองค์กร ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงาน กฟผ. เข้าใจค่านิยมและหลักธรรมาภิบาลขององค์กร ตระหนักและมีจิตสำนึกในการป้องกันและต่อต้าน

การทุจริตทุกรูปแบบ และยังส่งเสริมให้ชุมชนรอบหน่วยงาน กฟผ. น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน ชุมชนมีคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น เป็นผลให้ กฟผ. ได้รับการยอมรับว่าเป็นองค์กรที่มีธรรมาภิบาล

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยบุคลากรของหน่วยงานมีส่วนร่วม ได้แก่

๑) โครงการ กฟผ. องค์กรใสสะอาด ทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดจิตสำนึกในการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารและการปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ปราศจากการทุจริต โดยมีการยกย่องบุคคลและโครงการต้นแบบด้านธรรมาภิบาล

๒) การมีส่วนร่วมสนับสนุนการปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ฝึกสอนและนักฟุตบอลทีมหมู่บ้าน ๑๓ ชีวิตสูญหายภายในถ้ำหลวง - ขุนน้ำนางนอน อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย จนประสบผลสำเร็จ และ ๓) กลุ่มจิตอาสาดับไฟป่า สร้างแนวกันไฟสร้างฝายชะลอน้ำ ปลูกป่าในฤดูฝน ลดการเกิดไฟไหม้ป่าในบริเวณพื้นที่เขื่อนภูมิพล จังหวัดตาก

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองเป็นองค์กรคุณธรรม ระดับต้นแบบ

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

มีระบบการเสริมสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร โดยการจัดทำแผนเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของบุคลากร โดยธนาคารตระหนักถึงความสำคัญในการเสริมสร้างให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรที่พึงประสงค์ในธนาคารอย่างเป็นระบบและยั่งยืน มีการนำไปสู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสร้างความเข้าใจและส่งเสริมบุคลากรให้เป็นคนดี มีพฤติกรรมสอดคล้องกับค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร จึงกำหนดให้มีการจัดทำแผนเสริมสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กรที่เป็นเลิศขึ้น มีการรณรงค์เสริมสร้างพฤติกรรมบุคลากรผ่านการจัดทำโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยบุคลากรของหน่วยงานมีส่วนร่วม ได้แก่

- ๑) โครงการ ธ.ก.ส. เพื่อสังคม เติมน้ำพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก
- ๒) โครงการบริจาคที่นอนนํ้ายาลงพาราเพื่อผู้ป่วยติดเตียง เติมน้ำพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก
- ๓) โครงการปฏิบัติธรรมเติมน้ำพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก
- ๔) กิจกรรมทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหาร ประจำทุกวันเงินเดือนออก และวันสำคัญทางศาสนา
- ๕) โครงการรางวัลความผูกพันกับองค์กร และ
- ๖) จัดทำระบบฐานข้อมูลความดีและจิตอาสา เป็นต้น ซึ่งเป็นการเสริมสร้างการทำงานของบุคลากรอย่างมีธรรมาภิบาล เพื่อสร้างกระบวนการการมีส่วนร่วมของพนักงานและเสริมสร้างจิตสำนึก เพื่อยกระดับคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมองค์กร

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์มีการดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมในองค์กร แต่ยังไม่เข้าร่วมการประเมินตนเอง

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) อยู่ระหว่างการจัดทำร่างข้อบังคับป้องกันการมีส่วนได้เสียในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเพื่อให้การทำหน้าที่ในฐานะธนาคารกลางของ ธปท. มีความโปร่งใสและมีธรรมาภิบาลที่ดี นอกจากนี้ได้มีการส่งเสริมให้พนักงานช่วยสอดส่องดูแลความผิดปกติภายใน ธปท. โดยนำระบบ “Whistleblowing” มาใช้เพื่อกระตุ้นให้พนักงานมี Public Mind ในการช่วยสอดส่องดูแลองค์กรและเป็นตัวอย่างขององค์กรที่มีธรรมาภิบาล โดยได้จัดทำ

เป็นระเบียบเพื่อรองรับหลักการดังกล่าว อีกทั้ง มีการอบรมให้ความรู้พนักงานใหม่เกี่ยวกับกรอบจริยธรรมและจรรยาบรรณขององค์กร ผ่าน Induction และ On boarding Program รวมทั้งกิจกรรมจิตอาสาต่าง ๆ ตลอดจนมีการประชาสัมพันธ์เรื่อง No gift Policy ให้พนักงานทราบเพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อการทำงานของพนักงานและลูกจ้าง และมีบทเรียน Compliance online ที่กำหนดให้พนักงานทุกคนเข้าไปศึกษาและติดตามเป็นระยะ ๆ ได้แก่ เรื่องการล่วงละเมิดการรักษาข้อมูลลับของ ธปท. และห้ามการให้หรือรับสินบน

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยบุคลากรของหน่วยงานมีส่วนร่วม ได้แก่

กิจกรรม On boarding Program โดยการอบรมให้ความรู้พนักงานใหม่เกี่ยวกับกรอบจริยธรรม และจรรยาบรรณองค์กรโดยได้มีการจัดกิจกรรมจิตอาสา เพื่อเป็นการเสริมสร้างวัฒนธรรมการทำงานและปลูกฝังจิตสำนึกในการทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวมซึ่งพนักงานใหม่ทุกคนได้เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว เช่น การสร้างฝายชะลอน้ำ การเผยแพร่ความรู้ทางการเงินให้กับประชาชน เป็นต้น นอกจากนี้ พนักงาน ธปท. ได้เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาต่าง ๆ เช่น โครงการจิตอาสาพระราชทาน “เราทำความดีด้วยหัวใจ” โครงการทำหมอนหลอดช่วยผู้ป่วยแผลกดทับ และโครงการบริจาคโลหิต เป็นต้น

ธปท. ไม่ประสงค์เข้าร่วมการประเมินตนเอง อย่างไรก็ตาม ธปท. มีการวางรากฐานในการเสริมสร้าง จริยธรรม และจรรยาบรรณขององค์กรให้แก่พนักงานอย่างต่อเนื่อง โดยการจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งกระตุ้นให้พนักงานตระหนักถึงการมีจริยธรรมและจรรยาบรรณอย่างยั่งยืนผ่านการทำกิจกรรมต่าง ๆ

ธนาคารออมสิน ได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม และนโยบาย เพื่อให้บุคลากรทุกระดับใช้เป็นแนวทางดำเนินธุรกิจที่สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้และเป็นธรรม มุ่งเน้นการสร้างประโยชน์ให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียและสังคมโดยรวม อีกทั้งดำเนินการสร้างความรู้ความเข้าใจการกำกับดูแลกิจการที่ดี คุณธรรม จริยธรรม และการป้องกันทุจริต ให้บุคลากรทุกระดับประพฤติปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของธนาคาร ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ธนาคารมีผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส (ITA) ปี ๒๕๖๒ อยู่ที่ยอด ๔ ในประเภทหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ มีคะแนนประเมินร้อยละ ๙๖.๓๑ และอยู่อันดับ ๑๒ ในหน่วยงานทั้งหมด จำนวน ๘,๒๙๙ แห่ง

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยบุคลากรของหน่วยงานมีส่วนร่วม ได้แก่

๑) กิจกรรมเสริมสร้างความรู้การป้องกันการทุจริต เช่น หลักสูตรอบรม “Ethical Leadership Program” “การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ประจำปี ๒๕๖๒ “การปรับฐานความคิดเพื่อป้องกันการทุจริต” และกิจกรรม “พัฒนาจิตเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน”

๒) กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เช่น “การให้รางวัลจริยธรรมและจรรยาบรรณดีเด่น” “ออมสินสีขาว : ออมสินโปร่งใส ไร้ทุจริต” “อุปสมบท ๑,๐๑๐ รูป ทั่วไทย เฉลิมพระเกียรติฯ” “ออมสินสร้างบ้านปลา รักษาทะเลไทย” “วิถีออมสินช่วยสังคมไร้ขยะพลาสติก” “พลังเสียง ปันสุข : Read for the Blind” “ตลาดนัดประชารัฐออมสินร่วมเฉลิมพระเกียรติ” “การจัดแสดงธรรมเทศนาแก่บุคลากรและประชาชน” และ “ทอดผ้าป่าสมทบทุนสร้างโรงงานและหอฉัน ณ สถานปฏิบัติธรรมจังหวัดเชียงราย”

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเอง เป็นองค์กรคุณธรรม ระดับต้นแบบ

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) กลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนของ ปตท. หรือ “Sustainable Growth for All” โดยมีหลักการดำเนินงาน ๓ ด้าน อย่างสมดุล ได้แก่ “People” คือ มุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสังคมชุมชนอย่างมีส่วนร่วม เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีแก่คนในสังคมและชุมชน “Planet” คือ ดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบต่อผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม มุ่งมั่นพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางเลือกเพื่อลดมลพิษ พร้อมมุ่งมั่นส่งเสริมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

และ “Prosperity” คือ ดำเนินธุรกิจโดยยึดหลักธรรมาภิบาลบนภารกิจสร้างความมั่นคงทางพลังงาน และสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้กับประเทศ ปตท. มุ่งมั่นในการเป็นองค์กรแห่งความภาคภูมิใจ และเป็นสมบัติอันล้ำค่าของคนไทย (Pride & Treasure of Thailand) ซึ่งมีการกำหนดแผนการดำเนินงานตามกลยุทธ์ด้าน “PRIDE” ในการปรับปรุงระบบงานด้าน Governance, Risk and Compliance (GRC) แบบบูรณาการของ ปตท. เพื่อให้มีระบบธรรมาภิบาลและการควบคุมภายในที่ดี ควบคู่ไปกับการดำเนินงานอย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ ด้วยความโปร่งใสสู่ความยั่งยืน รวมถึงการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันและส่งเสริมความตระหนักรู้เรื่องคุณธรรมจริยธรรม “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา” และการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนประยุกต์ภูมิปัญญา วัฒนธรรมไทย เข้ากับความรู้ เทคโนโลยีสมัยใหม่ ใช้องค์ความรู้ ความเชี่ยวชาญจากการดำเนินงาน และสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอดขยายผลไปสู่ภาคสังคม ชุมชน และองค์กรอื่นได้

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยบุคลากรของหน่วยงานมีส่วนร่วม ได้แก่

กิจกรรมด้านพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เช่น “มูลนิธิพลังแห่งการเรียนรู้” “มูลนิธิพลังสร้างสรรค์นวัตกรรม” “โครงการโรงเรียนแห่งศตวรรษที่ ๒๑ โดยกลุ่ม ปตท.” และ “โครงการโรงเรียนประชารัฐ” เพื่อเป็นการยกระดับการศึกษารองรับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมการเรียนรู้ พัฒนาคุณภาพชีวิตของสังคมชุมชน พัฒนาศักยภาพครู ตลอดจนพัฒนาเทคโนโลยีที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ นอกจากนี้ มีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม เช่น “โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสทรงครองราชย์ปีที่ ๕๐ จำนวน ๑ ล้านไร่” “การเปิดศูนย์เรียนรู้ระบบนิเวศป่าสู่สาธารณะ” และ “โครงการพลังงานสะอาดเพื่อชุมชน” โดยนำองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญขององค์กรด้านวิศวกรรมและพลังงาน ส่งเสริมโอกาสการเข้าถึงแหล่งพลังงานสะอาดอย่างยั่งยืนให้กับชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ และลดรายจ่ายด้านพลังงาน

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองเป็นองค์กรคุณธรรม ระดับต้นแบบ

การส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
ประจำปี ๒๕๖๒

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ดำเนินการตามตัวชี้วัดของแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) กำหนดให้ทุกหน่วยงานในสังกัดมีแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม และสำนักงาน กปร. ได้จัดทำแผนปฏิบัติการของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อน ซึ่งประกอบด้วยแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม ที่เน้นการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมที่พึงประสงค์สำหรับสังคมไทย ได้แก่ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา” อีกทั้งเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรผ่านโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ โครงการฝึกอบรมหลักสูตรจริยธรรมและธรรมาภิบาลในการปฏิบัติราชการของสำนักงาน กปร. และโครงการพัฒนาองค์กรคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยบุคลากรของหน่วยงานมีส่วนร่วม ได้แก่

โครงการ “จิตอาสาสำนักงาน กปร. ทำความดี ด้วยหัวใจ” โดยบุคลากรสำนักงาน กปร. ร่วมกับสำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา สถาบันอาหาร และชุมชนใกล้เคียง ร่วมทำความสะอาดวัดบางยี่ขันและพื้นที่โดยรอบสำนักงาน กปร. “การดำเนินการตามมาตรการลดและคัดแยกขยะมูลฝอย” ซึ่งได้รับคะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน ประเภทหน่วยงานภาครัฐ เป็นผลสำเร็จจากการร่วมมือของบุคลากรทุกคน และกิจกรรมจิตอาสา “ยางยืดเพื่อสุขภาพผู้สูงอายุ” ณ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค โดยบุคลากรสำนักงาน กปร. และผู้สูงอายุดำเนินกิจกรรมร่วมกันเพื่อประโยชน์ในการสร้างเสริมสุขภาพผู้สูงอายุในศูนย์ฯ ต่อไป

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองเป็นองค์กรคุณธรรม ระดับส่งเสริมคุณธรรม

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
ในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) มีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ
ส่งเสริมคุณธรรมธรรมาสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริตในภาครัฐขึ้น เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อน
แผนงานของหน่วยงาน ซึ่งศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
ในฐานะหน่วยประสานงานในการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม
คุณธรรมของหน่วยงาน ได้กำกับติดตามการดำเนินการโครงการ/
กิจกรรมของหน่วยงานที่จะต้องดำเนินการในปี ๒๕๖๒ โดยให้

สำนัก กอง ศูนย์ และหน่วยงานขึ้นตรง รายงานความคืบหน้าการดำเนินการในทุกไตรมาส เพื่อกำกับติดตามให้การดำเนินการ
ตามแผนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายในภาพรวมของสำนักงาน ป.ป.ท

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยบุคลากรของหน่วยงานมีส่วนร่วม

กิจกรรมขับเคลื่อนอัตลักษณ์ของกรม โดยแปลงอัตลักษณ์ไปสู่การปฏิบัติด้วยการให้แต่ละสำนัก กอง ศูนย์
และหน่วยงานขึ้นตรง จัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการจากพื้นฐานแนวคิดในการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม ชื่อสัตย์ สุจริต
จิตอาสา สามัคคี มีอาชีพ ไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งแต่ละหน่วยงานจะมีการนำไปใช้และปฏิบัติในแต่ละหัวข้อด้วยวิธีที่แตกต่างกันไป
โดยบุคลากรในสำนักงาน ป.ป.ท. ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าว ทั้งในเรื่องของการส่งเสริมความซื่อสัตย์สุจริต กิจกรรมจิตอาสา
ในรูปแบบต่าง ๆ ความสามัคคี และความเป็นมืออาชีพในรูปแบบของแต่ละสำนัก กอง ศูนย์ และหน่วยงานขึ้นตรง เป็นต้น

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองเป็นองค์กรคุณธรรม ระดับส่งเสริมคุณธรรม

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (สำนักงาน กกต.)

ดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ในภาพรวมของสำนักงาน โดยใช้ยุทธศาสตร์การพัฒนางานสู่ความเป็นมืออาชีพ กลยุทธ์การพัฒนางานไปสู่ความเป็นธรรมาภิบาล โดยจัดกิจกรรมสร้างความตระหนักให้กับพนักงานในสังกัดทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม ด้วยวิธีการตั้งจิตสำนึกของแต่ละคนออกมาเพื่อทำการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหาอุปสรรค และโอกาส เพื่อเป็นแนวทางในกำหนดรูปแบบการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรมในองค์กรต่อไป และกำหนดให้ผู้บังคับบัญชานัดประชุมพนักงาน อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง เพื่อพูดคุยเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของคุณธรรมจริยธรรม

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยบุคลากรของหน่วยงานมีส่วนร่วม ได้แก่

โครงการสัมมนาเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีกิจกรรมการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมองค์กร คือ การดำเนินงานภายใต้หลักจริยธรรมและการจัดการที่ดี โดยรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมทั้งในระดับใกล้และไกล อันนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์กร อาทิ การมอบทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีผลการเรียนดีแต่ขาดทุนทรัพย์ การมอบอุปกรณ์การศึกษาเพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอน กิจกรรมการปลูกต้นไม้ กิจกรรมการทาสีกำแพงหรืออาคารเรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ถือได้ว่าเป็นการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับพนักงาน ทั้งในเรื่องการเป็นจิตอาสา รู้จักแบ่งปัน ความรักความสามัคคีในการร่วมกันทำความดี ก่อให้เกิดพลังในการขับเคลื่อนคุณธรรมจริยธรรมขององค์กรตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔)

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเอง

*อยู่ระหว่างดำเนินการเพื่อเป็นองค์กรระดับส่งเสริมคุณธรรม

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (สำนักงาน กสม.) ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมคุณธรรม โดยกำหนดนโยบาย เกี่ยวกับการดำเนินการขับเคลื่อนคุณธรรมของหน่วยงาน ให้กับผู้บริหารและบุคลากรของสำนักงาน กสม. มีการมอบหมาย คณะกรรมการบริหารสำนักงาน กสม. ทำหน้าที่ดำเนินการขับเคลื่อน การส่งเสริมคุณธรรมในหน่วยงาน ตามแผนแม่บทส่งเสริม คุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ตลอดจน ติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทส่งเสริม

คุณธรรม และแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของสำนักงาน กสม. โดยการบูรณาการและเชื่อมโยงแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรม แห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) กับแผนยุทธศาสตร์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ และแผนปฏิบัติการประจำปีของสำนักงาน กสม. ในการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการเสริมสร้างจิตสำนึกในการยึดมั่นคุณธรรม จริยธรรม และนำหลักความพอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา สร้างการมีส่วนร่วมของคนในองค์กรและภาคีเครือข่าย

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยบุคลากรของหน่วยงานมีส่วนร่วม ได้แก่

โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาองค์กร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ “รวมพลังทางความคิด เพื่อขับเคลื่อนองค์กรตามยุทธศาสตร์และภารกิจ” และกิจกรรมจิตอาสา ได้แก่ การปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำร่วมกับชุมชน ณ บ้านอ่าวอุดม ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอสัตหิรา จังหวัดชลบุรี รวมทั้งกิจกรรมส่งเสริมให้ความรู้ สร้างความตระหนักและจิตสำนึกในการร่วม รับผิดชอบต่อสังคมและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองเป็นองค์กร ระดับคุณธรรม

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดำเนินการขับเคลื่อนภายใต้การกำกับดูแลของคณะอนุกรรมการ ก.ตร. เกี่ยวกับการส่งเสริมจริยธรรมและการพัฒนาคุณธรรม ซึ่งมีพลตำรวจเอกสุชาติ ชีระสวัสดิ์ จเรตำรวจแห่งชาติ เป็นประธานอนุกรรมการ กำหนดให้มีการประชุมทุกเดือนเพื่อขับเคลื่อนและมอบนโยบายด้านการส่งเสริมจริยธรรมและพัฒนาคุณธรรมข้าราชการตำรวจ เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานแก่หน่วยงานในสังกัด ประกอบด้วย หน่วยงานบัญชาการการศึกษา สำนักงานกำลังพล สำนักงานจเรตำรวจ และโรงเรียนนายร้อยตำรวจ นำไปพิจารณากำหนดแนวทางด้านคุณธรรมจริยธรรมตามลักษณะอำนาจหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานตามที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยดำเนินการประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ เพื่อให้ทุกหน่วยงานในสังกัดขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ ตามลักษณะภูมิศาสตร์สถานที่ตั้งหน่วยงานต่างๆ ให้เกิดผลสำเร็จ

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยบุคลากรของหน่วยงานมีส่วนร่วม ได้แก่

โครงการศาสนิกสัมพันธ์ สร้างสันติสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ เป็นการสร้างความเข้าใจเรื่องศาสนา ด้านศาสนิกสัมพันธ์ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการตำรวจ บุคลากรของรัฐ ผู้นำชุมชน และผู้นำศาสนาต่าง ๆ เกิดการเรียนรู้ในความหลากหลายของวิถีชีวิต วัฒนธรรม และชุมชน และผู้เข้ารับการอบรมได้ศึกษาดูงานการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และศึกษาดูงานโรงเรียนการเมืองศูนย์สันติวิธี กอ.รมน. ภาค ๔ ส่วนหน้า จังหวัดปัตตานี ผลสำเร็จจากกิจกรรมทำให้เกิดความเข้าใจและเกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกันระหว่างผู้นำศาสนาต่าง ๆ สถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐ และเครือข่ายด้านงานศาสนา

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองเป็นองค์กร ระดับส่งเสริมคุณธรรม

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีกระบวนการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) โดยจัดทำแผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมคุณธรรมสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔) และกำหนดวิสัยทัศน์ เป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ และมี ๓ ยุทธศาสตร์ประกอบด้วย

- ๑) นำหลักพุทธธรรมสู่ความดี
- ๒) ดำรงคุณค่าวิถีธรรมนำองค์กร

๓) สานพลังเครือข่ายคุณธรรมสู่ความดี โดยสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้เสริมสร้างบรรทัดฐานวัฒนธรรมองค์กรแบบวิถีพุทธให้แก่บุคลากร ส่งเสริมและพัฒนาหน่วยงานในสังกัดให้เป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ รวมทั้งสานพลังเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนให้เกิดองค์กรคุณธรรมต้นแบบทั่วประเทศ และสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาองค์กรคุณธรรมทั่วประเทศ

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยบุคลากรของหน่วยงานมีส่วนร่วม

มีการจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้น และสร้างค่านิยมด้านคุณธรรม โดยจัดประกวดคำขวัญส่งเสริมคุณธรรม โดยนำคุณธรรม ๔ ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา” เป็นสาระหลักในคำขวัญ นอกจากนี้ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้สร้างเครือข่ายคุณธรรมประจำองค์กรทั่วประเทศ เพื่อให้มีหน้าที่ในการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนขับเคลื่อนคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งให้เครือข่ายได้ขยายผลโดยการเสนอโครงการ/กิจกรรมด้านการส่งเสริมคุณธรรมเพื่อคัดเลือกให้เป็นกิจกรรมเด่นและนำมาขยายผลทั่วประเทศ

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองเป็นองค์กรคุณธรรม

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้มีเป้าหมายการขับเคลื่อนหน่วยงานในสำนัก/สำนักงาน/กอง เพื่อเป็นองค์กรส่งเสริมคุณธรรมให้ครบ ๑๐๐% ในปี ๒๕๖๓ โดยในปี ๒๕๖๒ ได้กำหนดให้สำนักงานพุทธมณฑลเป็นหน่วยงานนำร่องในการเป็นองค์กรส่งเสริมคุณธรรม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผลักดันให้ข้าราชการ
ทุกระดับปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และ
ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมภายในองค์กรอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ
แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ -
๒๕๖๔) โดยนำหลักคิดการสร้างความดีด้วยการ “ระเบิดจากข้างใน”
มาดำเนินการภายใต้โครงการสร้างเสริมจริยธรรมนำทีมงาน
ซึ่งได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มุ่งเน้นให้ผู้บริหารและ
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน เป็นต้นกล้าหรือต้นแบบการประพฤติ

ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นผู้นำในการปลูกฝังคุณธรรมและปลูกจิตสำนึกแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เริ่มจากกระบวนการ
ชี้แจงและสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้บริหารและผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน ซึ่งในระดับกลุ่มงานกำหนดให้มีการระดมสมองร่วมกัน
ในประเด็น “ปัญหาที่อยากแก้” และ “ความดีที่อยากทำ” สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขปัญหาในกลุ่มงาน
ตามวงจร PDCA และมีการประกาศความดี “ปณิญาคุณธรรม” อันเป็นข้อตกลงร่วมกัน จากนั้นขยายผลสู่ระดับสำนัก
โดยมีผู้อำนวยการสำนักและผู้บังคับบัญชากลุ่มงานในสังกัดร่วมกันพิจารณาเพื่อกำหนดเป็นความดีและปณิญาคุณธรรม
ของสำนักต่อไป ซึ่งกระบวนการดังกล่าวให้มีการพัฒนาขยายผลขึ้นไปสู่ระดับสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยผู้บริหาร
ระดับสูงและผู้อำนวยการสำนัก ร่วมกันคิดสังเคราะห์ และสกัดค่าประกาศปณิญาคุณธรรมของแต่ละสำนักออกมาเป็นค่านิยม
องค์กร คือ “มีจิตบริการ สมานสามัคคี มีวินัย ใจสัตย์ซื่อ ถือหลักพอเพียง” และสุดท้ายกระบวนการดังกล่าวได้มีการขยายผล
สู่ระดับส่วนราชการสังกัดรัฐสภา โดยมีการประชุมหารือร่วมกันกำหนดค่านิยมร่วมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา คือ “สามัคคี
มีวินัย ใจสัตย์ซื่อ” อันจะนำไปสู่การส่งเสริมและรณรงค์ให้เกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กร และเป็นอัตลักษณ์สำหรับบุคลากร
ของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาต่อไป โดยการตระหนัก ยึดมั่น และคงไว้ซึ่งความดีและปณิญาคุณธรรมตามที่ได้ประกาศไว้ในที่สุด

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยบุคลากรของหน่วยงานมีส่วนร่วม ได้แก่

กิจกรรมจิตอาสา โดยเครือข่ายคณะทำงานรณรงค์ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในหน่วยงานภายในของ
แต่ละสำนัก/กลุ่มงาน สนับสนุนและส่งเสริมการจัดกิจกรรมแก่บุคลากรในหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง และขยายผล
สู่ระดับสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ชุมชนสาธารณะ และให้ความร่วมมือกิจกรรมจิตอาสากับหน่วยงานภายนอก
กิจกรรมยกย่องคนดีโดยสำนัก/กลุ่มงานต่างๆ มีการยกย่อง เชิดชูบุคลากรตามคุณธรรมเป้าหมายของหน่วยงาน นอกจากนี้
ได้มีการจัดกิจกรรมมอบรางวัลดีเด่นให้แก่บุคลากรและหน่วยงานคุณธรรมดีเด่นเป็นประจำทุกปีในงานวันแห่งคุณธรรม
เพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจ รวมทั้งเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของบุคลากรและองค์กร

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองเป็นองค์กร ระดับส่งเสริมคุณธรรม

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ดำเนินการโดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกประเภทและทุกระดับ ซึ่งใช้กระบวนการ “ระเบิดจากข้างใน” กระตุ้นให้คิดถึง “ปัญหาที่อยากแก้” และตระหนักถึง “ความดีที่อยากทำ” ในหลักสูตรของจริยธรรม นำทีมงาน และโครงการสัมมนาผู้บริหารสร้างปณิธานความดี เป็นวัฒนธรรมองค์กร ซึ่งได้ขยายผลอย่างต่อเนื่องในทุกปีงบประมาณ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒ อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ยังได้ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรปฏิบัติตามประมวล

จริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และสร้างขวัญกำลังใจสำหรับบุคลากรที่ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักคุณธรรมและจริยธรรม โดยคัดเลือกและยกย่องเชิดชูให้เป็นที่ยอมรับ เพื่อให้เกิดต้นแบบ หรือแบบอย่างในการปฏิบัติและยึดมั่นในหลักคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งสำนักงานได้วางรากฐานการปฏิบัติงานด้วยหลักคุณธรรมและจริยธรรมทั้งในระดับบุคคลและหน่วยงานในสังกัด โดยส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานในสังกัดตระหนักและสร้างเสริมให้บุคลากรทุกระดับปฏิบัติตามหลักคุณธรรมและจริยธรรม รวมทั้งปณิธานความดี และวัฒนธรรมองค์กรอย่างต่อเนื่อง อันประกอบด้วยกระบวนการขับเคลื่อนแผนแม่บทดังนี้

ภาพ : กระบวนการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙ - ๒๕๖๔)

“ระเบิดจากข้างใน” กระตุ้นให้คิดถึง “ปัญหาที่อยากแก้” และตระหนักถึง “ความดีที่อยากทำ”

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยบุคลากรของหน่วยงานมีส่วนร่วม ได้แก่

กิจกรรมจิตอาสาวุฒิสภาเพื่อสังคม โครงการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรและสำนักที่มีผลงานด้านการส่งเสริมตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาและความโปร่งใส เนื่องจากเป็นโครงการที่สร้างการมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางในทุกหน่วยงานในสังกัดและบุคลากรทุกระดับของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็นโครงการที่มีการขับเคลื่อนความดีที่อยากทำอย่างต่อเนื่องและชัดเจนในทุกหน่วยตลอดปีงบประมาณ แม้ว่าการขับเคลื่อนจะไม่มียกงบประมาณสนับสนุนแต่ด้วยความตระหนักในความดีที่อยากทำ หน่วยงานในสังกัดจึงได้ร่วมกันระดมทุนจากบุคลากรโดยจัดตลาดนัดซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้า เพื่อนำเงินรายได้ดังกล่าวมาขับเคลื่อนงานส่งเสริมคุณธรรมภายในหน่วยของตนเอง แสดงถึงความสามัคคี ความมุ่งมั่น ความสุจริต โปร่งใส และความมีจิตอาสาในการดำเนินการจนสามารถสร้างต้นแบบหน่วยงานคุณธรรมในสังกัดได้สำเร็จ ทำให้เกิดบรรยากาศแข่งขันกันทำความดี

ผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการประเมินตนเองเป็นองค์กร ระดับคุณธรรม ๑๙ องค์กร

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ได้ตระหนักถึงความสำคัญของผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ ว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่จะร่วมกันขับเคลื่อนทำให้ภารกิจของสถาบัน และขบวนการองค์กรชุมชนบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ที่กล่าวไว้ว่า “เป็นองค์กรของประชาชนที่มุ่งสร้างความเข้มแข็งของสังคมจากฐานราก ด้วยพลังองค์กรชุมชนและประชาสังคม” ภายใต้ยุทธศาสตร์ “องค์กรชุมชนเป็นแกนหลัก พื้นที่เป็นตัวตั้ง” สถาบันฯ จึงมุ่งมั่นส่งเสริมและพัฒนาผู้ปฏิบัติงานทุกระดับให้เป็นคนดีมีอุดมการณ์ เป็นคนเก่ง และมีความสุข ได้เรียนรู้เติบโตไปพร้อมกับงาน เท่าทันสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง พร้อมทั้งมีสังคมการอยู่ร่วมกันที่ดี ภายใต้อัตลักษณ์ ภาพลักษณ์ และวัฒนธรรมองค์กรที่ดีงาม สถาบันได้มีการจัดกิจกรรมและส่งเสริมคุณธรรมให้กับบุคลากร และขบวนการองค์กรชุมชน

กิจกรรมเด่นที่ดำเนินการโดยบุคลากรของหน่วยงานมีส่วนร่วมและผลสำเร็จ ได้แก่

๑. กิจกรรมปลูกจิตสำนึกร่วมของผู้ปฏิบัติงานและประกาศเจตจำนงต่อต้านทุจริตทุกระดับ
๒. การให้รางวัลคุณงามความดีแก่ผู้ปฏิบัติงานที่ทำดี ภายใต้แนวคิดที่ว่า “คนดีศรี พอช.” เป็นการมอบประกาศเกียรติคุณแก่ผู้ที่เป็นคนทำดี เป็นผู้บำเพ็ญประโยชน์ต่อองค์กร ต่อส่วนรวม
๓. การพัฒนาทักษะเสริมความรู้ให้กับผู้บริหารระดับสูงและผู้ปฏิบัติงานของสถาบัน ว่าด้วยเรื่องการบริหารจัดการเรื่องร้องเรียนอย่างมีธรรมาภิบาล โดยให้ทุกส่วนงานที่จัดทำข้อมูลที่สามารถเปิดเผยต่อสาธารณะ สื่อสารประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์สถาบัน
๔. กิจกรรมจิตอาสาร่วมกับขบวนการองค์กรชุมชน และภาคีเครือข่าย เช่น มูลนิธิหัวใจอาสา และองค์กรภาคี สสส, สข. ศูนย์คุณธรรม(องค์การมหาชน) สถาบันการศึกษา ฯลฯ เป็นต้น ได้แก่ กิจกรรมเดิน-วิ่ง ด้วยหัวใจอาสา การส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานของสถาบันเป็นผู้มีจิตสาธารณะ โดยส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทำกิจกรรมอาสาและการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม เป็นต้น

